

UREDBA (EU) br. 600/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 15. svibnja 2014.
o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012
(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Financijska kriza razotkrila je slabosti u transparentnosti financijskih tržišta koje mogu doprinijeti štetnim društveno-gospodarskim učincima. Veća transparentnost jedno je od zajedničkih načela za jačanje financijskog sustava, kao što je potvrđeno izjavom čelnika skupine G20 u Londonu 2. travnja 2009. Kako bi se povećala transparentnost i unaprijedilo funkcioniranje unutarnjeg tržišta financijskih instrumenata, potrebno je uspostaviti novi okvir kojim se utvrđuju jedinstveni zahtjevi za transparentnost transakcija na tržištima financijskih instrumenata. Tim okvirom trebala bi se utvrditi sveobuhvatna pravila za niz različitih financijskih instrumenata. On bi trebao nadopunjavati zahtjeve za transparentnost naloga i transakcija dionicama koji su utvrđeni Direktivom 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾:
- (2) Skupina na visokoj razini za financijski nadzor u EU-u pod predsjedanjem Jacquesa de Larosièrea pozvala je Uniju da izradi usklađeni skup financijskih propisa. U kontekstu buduće europske nadzorne strukture, na sjednici Europskog vijeća 18. i 19. lipnja 2009. naglašena je potreba uspostavljanja jedinstvenih europskih pravila koja bi se primjenjivala na sve financijske institucije na unutarnjem tržištu.
- (3) U skladu s tim, novo zakonodavstvo trebalo bi obuhvatiti dva različita pravna instrumenta, tj. direktivu i ovu Uredbu. Oba pravna instrumenta trebala bi zajedno stvoriti pravni okvir kojim se utvrđuju zahtjevi primjenjivi na investicijska društva, uređena tržišta i pružatelje usluga dostave podataka. Stoga bi ovu Uredbu trebalo čitati zajedno s tom Direktivom. Potreba za uspostavljanjem jedinstvenog skupa pravila za sve institucije s obzirom na određene zahtjeve, izbjegavanjem potencijalne regulatorne arbitraže i osiguranjem veće razine pravne sigurnosti i manje regulatorne složenosti za sudionike na tržištu, opravdava primjenu pravne osnove i dopušta sastavljanje Uredbe. Kako bi se uklonile preostale prepreke trgovini i značajno narušavanje tržišnog natjecanja kao posljedica razlika među nacionalnim pravima te spriječila pojava mogućih novih prepreka trgovini i značajno narušavanje tržišnog natjecanja, potrebno je donijeti uredbu kojom se utvrđuju jedinstvena pravila primjenjiva u svim državama

⁽¹⁾ SL C 161, 7.6.2012., str. 3.

⁽²⁾ SL C 143, 22.5.2012., str. 74.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 15. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 13. svibnja 2014.

⁽⁴⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata, te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

članicama. Cilj je ovog izravno primjenjivog pravnog akta na odlučujući način doprinijeti neometanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta, zbog čega bi se, u skladu s time, trebao temeljiti na članku 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji se tumači u skladu s dosljednom sudskom praksom Suda Europske unije.

- (4) Direktivom 2004/39/EZ utvrđena su pravila kojima se osigurava transparentnost prije trgovanja i poslije trgovanja prilikom trgovanja dionicama uvrštenim za trgovanje na uređeno tržište te pravila za izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama financijskim instrumentima uvrštenim za trgovanje na uređena tržišta. Direktivu je potrebno preinaciti kako bi se uzela u obzir kretanja na financijskim tržištima i otklonile slabosti i nedostaci u propisima koji su, među ostalim, postali vidljivi tijekom krize na financijskim tržištima.
- (5) Odredbe o zahtjevima u pogledu trgovanja i regulatorne transparentnosti trebale bi biti u obliku izravno primjenjivog pravnog akta koji se primjenjuje na sva investicijska društva koja bi trebala poslovati u skladu s jedinstvenim pravilima na svim tržištima Unije kako bi se osigurala jedinstvena primjena zajedničkog regulatornog okvira, osnažilo povjerenje u transparentnost tržišta na području cijele Unije, smanjila složenost propisa i troškovi usklađivanja za investicijska društva, a naročito za financijske institucije s prekograničnim poslovanjem te kako bi se smanjili poremećaji tržišnog natjecanja. Donošenje uredbe kojom se jamči izravna primjenjivost najbolji je način za ostvarenje tih regulatornih ciljeva i za osiguranje jedinstvenih uvjeta jer se time sprječava nastanak različitih nacionalnih zahtjeva uslijed prijenosa direktive.
- (6) Važno je osigurati da se trgovanje financijskim instrumentima izvršava u što je moguće većoj mjeri na organiziranim mjestima te da su sva takva mjesta uređena na odgovarajući način. Na osnovi Direktive 2004/39/EZ razvili su se neki sustavi trgovanja koji nisu bili na odgovarajući način obuhvaćeni regulatornim režimom. Svi sustavi trgovanja financijskim instrumentima, poput tijela koja su trenutačno poznata kao mreže internog uparivanja, u budućnosti bi trebali biti uređeni na odgovarajući način i imati odobrenje za rad u okviru jedne od vrsta multilateralnih mjesta trgovanja ili kao sistematski internalizator na temelju uvjeta iz ove Uredbe i Direktive 2014/65/EU ⁽¹⁾.
- (7) Trebalo bi pojasniti definicije uređenog tržišta i multilateralne trgovinske platforme (MTP) i održati ih međusobno usklađenima kako bi odražavale činjenicu da oba segmenta predstavljaju zapravo isti način organiziranog trgovanja. Definicije bi trebale isključiti bilateralne sustave kod kojih investicijsko društvo svako trgovanje obavlja za vlastiti račun, čak i kao druga ugovorna strana koja ne preuzima rizike, već posreduje između kupca i prodavatelja. Uređenim tržištima i MTP-ima ne bi trebalo biti dopušteno izvršavati naloge klijenata uz korištenje vlastitog kapitala. Pojam „sustav” obuhvaća sva tržišta koja se sastoje od skupa pravila i trgovinske platforme, kao i ona koja funkcioniraju samo na temelju skupa pravila. Uređena tržišta i MTP-i nisu dužni koristiti „tehnički” sustav za uparivanje naloga i trebali bi imati mogućnost korištenja drugih protokola za trgovanje, uključujući sustave u kojima korisnici mogu trgovati na temelju ponuda koje zatraže od više pružatelja usluga. Tržište koje ima samo jedan skup pravila koji uređuje pitanja u vezi s članstvom, uvrštavanjem instrumenata za trgovanje, trgovanje među članovima, izvješćivanje i, ako je primjenjivo, obveze transparentnosti, uređeno je tržište ili MTP za potrebe ove Uredbe, a transakcije zaključene po tim pravilima smatraju se zaključenima u okviru sustava uređenog tržišta ili MTP-a. Izraz „interes za kupnju i prodaju” trebalo bi shvatiti u širem smislu, a uključuje naloge, ponude i iskaz interesa.

Jedan od važnih zahtjeva tiče se obveze za okupljanjem interesa unutar jednog sustava pomoću nediskrecijskih pravila koja postavlja operator sustava. Taj zahtjev znači da se okupljanje obavlja po pravilima sustava ili po protokolima sustava ili putem internih operativnih postupaka, uključujući postupke ugrađene u informatičke programe. Pojam „nediskrecijska pravila” znači pravila prema kojima uređeno tržište ili tržišni operator ili investicijsko društvo koje upravlja MTP-om nema diskrecijsko pravo u vezi s mogućom interakcijom interesa. Prema definiciji, interese treba okupiti na takav način da dovedu do sklapanja ugovora, što se događa kada se izvršenje odvija po pravilima sustava ili po protokolima sustava ili po internim operativnim postupcima.

- (8) Kako bi se povećala transparentnost i učinkovitost financijskih tržišta Unije te kako bi se ujednačio prostor djelovanja različitih mjesta koja nude multilateralne usluge trgovanja, nužno je uvesti novu kategoriju mjesta trgovanja organizirane trgovinske platforme (OTP) za obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske kvote i izvedenice, osigurati da je odgovarajuće uređena te da se primjenjuju nediskriminirajuća pravila kad je riječ o pristupu sustavu. Ta nova kategorija široko je definirana kako bi njome sada i u budućnosti mogli

⁽¹⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (vidjeti str. 349 ovog Službenog lista).

obuhvaćeni svi oblici organizirane provedbe i dogovaranja trgovanja koji nemaju funkcije ili regulatorne specifikacije postojećih mjesta trgovanja. Stoga je potrebno primijeniti odgovarajuće organizacijske zahtjeve i pravila o transparentnosti koji omogućuju učinkovito utvrđivanje cijena. Ta nova kategorija obuhvaća sustave pogodne za trgovanje izvedenicama koje su prihvatljive za poravnanje i dovoljno likvidne.

Ne bi trebala obuhvaćati sustave u okviru kojih nema stvarne provedbe ili dogovaranja trgovanja, kao što su oglasne ploče za oglašavanje interesa za kupnju i prodaju, ostali sustavi koji objedinjuju ili okupljaju potencijalne interese za kupnju ili prodaju, elektroničke usluge izdavanja potvrda nakon trgovanja, ili kompresija portfelja, kojom se smanjuju netržišni rizici postojećih portfelja izvedenica bez mijenjanja tržišnog rizika portfelja. Kompresiju portfelja može osigurati više društava koja nisu uređena kao takva na temelju ove Uredbe ili Direktive 2014/65/EU, poput središnjih drugih ugovornih strana, trgovinskih repozitorija, kao i investicijskih društava ili tržišnih operatera. Potrebno je pojasniti da u slučaju da kompresiju portfelja provode investicijska društva i tržišni operateri, na nju se ne primjenjuju određene odredbe ove Uredbe i Direktive 2014/65/EU. Budući da će, kod pružanja određenih investicijskih usluga ili obavljanja određenih investicijskih aktivnosti središnji depozitoriji vrijednosnih papira (CSD-ovi) podlijevati istim zahtjevima kao i investicijska društva, odredbe ove Uredbe i Direktive 2014/65/EU ne bi se trebale primjenjivati na društva koja njima nisu regulirana kada provode kompresiju portfelja.

- (9) Ta nova kategorija OTP-a nadopunit će postojeće vrste mjesta trgovanja. Dok uređena tržišta i MTP-ovi imaju nediskrecijska pravila za izvršavanje transakcija, operater OTP-a trebao bi izvršiti nalog na diskrecijskoj osnovi ovisno o, prema potrebi, zahtjevima za transparentnost prije trgovanja i obvezama najpovoljnijeg izvršavanja naloga. Shodno tomu, pravila poslovnog ponašanja te obveza najpovoljnijeg izvršenja i postupanja s nalogom klijenta trebali bi se primjenjivati na transakcije sklopljene na OTP-u kojim upravlja investicijsko društvo ili tržišni operater. Osim toga, svaki tržišni operater koji ima odobrenje za upravljanje OTP-om trebao bi se uskladiti s poglavljem 1. Direktive 2014/65/EU u vezi s uvjetima i postupcima za izdavanje odobrenja za rad investicijskim društvima. Investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravlja OTP-om trebao bi moći koristiti diskrecijsko pravo na dvije različite razine: prvo, prilikom odlučivanja o davanju naloga za trgovanje na OTP-u ili o njegovu povlačenju i drugo, kod odlučivanja o neuparivanju određenog naloga s nalozima koji su dostupni u sustavu u određenom trenutku, pod uvjetom da je to u skladu s posebnim uputama primljenim od klijenata te obvezama najpovoljnijeg izvršavanja naloga.

Kod sustava koji uparuje naloge klijenta operater bi trebao moći odlučiti hoće li, kada i koliki dio naloga od njih dva ili više upariti u okviru sustava. U skladu s člankom 20. stavcima 1., 2., 4. i 5. Direktive 2014/65/EU te ne dovodeći u pitanje članak 20. stavak 3. Direktive 2014/65/EU društvo bi trebalo moći olakšati pregovore između klijenata kako bi dva ili više potencijalno podudarnih trgovinskih interesa spojilo u transakciju. Operater OTP-a na objema diskrecijskim razinama mora poštovati svoje obveze u skladu s člancima 18. i 27. Direktive 2014/65/EU. Tržišni operater ili investicijsko društvo koji upravlja OTP-om trebali bi pojasniti korisnicima odgovarajućeg mjesta trgovanja kako će koristiti diskrecijsko pravo. Budući da OTP predstavlja stvarnu trgovinsku platformu, operater platforme trebao bi biti neutralan. Stoga bi investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravlja OTP-om trebali biti podložni zahtjevima u vezi s nediskriminirajućim izvršenjem, a niti bi investicijsko društvo, odnosno tržišni operater koji upravlja OTP-om, niti bilo koji subjekt koji je dio iste grupe ili pravne osobe kao investicijsko društvo ili tržišni operater smjeli izvršavati naloge klijenata na OTP-u koristeći vlastiti kapital.

Za potrebe olakšavanja izvršenja jednog ili više naloga klijenata u obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama koje nisu podložne obvezi poravnanja u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, operateru OTP-a dopušteno je koristiti trgovanje za vlastiti račun uparivanjem naloga u smislu Direktive 2014/65/EU pod uvjetom da je klijent pristao na taj postupak. U pogledu državnih dužničkih vrijednosnih papira za koje ne postoji likvidno tržište, investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravlja OTP-om trebali bi moći trgovati za vlastiti račun i bez uparivanja naloga. Kod korištenja trgovanja za vlastiti račun uparivanjem naloga moraju se poštovati svi zahtjevi za transparentnost prije trgovanja i poslije trgovanja, kao i obveze najpovoljnijeg izvršenja naloga. Operater OTP-a ili bilo koji subjekt koji je dio iste grupe ili pravne osobe kao investicijsko društvo ili tržišni operater ne bi se trebao ponašati kao sistematski internalizator na OTP-u kojim upravlja. Osim toga, operater OTP-a podliježe istim obvezama kao i operater MTP-a u pogledu dobrog upravljanja mogućim sukobima interesa.

- (10) Cjelokupno organizirano trgovanje trebalo bi se obavljati na uređenim mjestima i biti potpuno transparentno, kako prije trgovanja tako i poslije trgovanja. Na odgovarajući način prilagođeni zahtjevi u pogledu transparentnosti stoga bi se trebali primjenjivati na sve vrste mjesta trgovanja i sve financijske instrumente kojima se na njima trguje.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.)

- (11) Kako bi se osiguralo da se više trguje na uređenim mjestima trgovanja i posredstvom sistematskih internalizatora, ovom Uredbom potrebno je za investicijska društva uvesti obvezu trgovanja za dionice koje su uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu ili kojima se trguje na mjestu trgovanja. Tom obvezom trgovanja od investicijskih društava zahtijeva se da provedu sve transakcije, uključujući one za vlastiti račun kao i transakcije koje se provode izvršavajući naloge klijenata na uređenom tržištu, MTP-u, posredstvom sistematskog internalizatora ili jednako-vrijednog mjesta trgovanja u trećoj zemlji. Međutim, trebalo bi predvidjeti izuzeće od te obveze trgovanja ako za to postoji legitiman razlog. Ti legitimni razlozi uključuju nesistematske transakcije, ad hoc, nepravilne i povremene transakcije, kao i tehničke transakcije poput prepuštenih transakcija koje ne doprinose procesu utvrđivanja cijena. Izuzeće od obveze trgovanja ne bi se smjelo koristiti za zaobilaženje ograničenja uvedenih kod korištenja izuzeća u vezi s referentnom cijenom i izuzeća u vezi s dogovorenim cijenom ili za upravljanje mrežom internog uparivanja ili drugim sustavom uparivanja.

Mogućnost trgovanja posredstvom sistematskog internalizatora ne dovodi u pitanje režim sistematskog internalizatora utvrđen u ovoj Uredbi. Namjera je da se, ako investicijsko društvo zadovoljava relevantne kriterije utvrđene u ovoj Uredbi, može smatrati sistematskim internalizatorom za tu određenu dionicu, a koji su utvrđeni u ovoj Uredbi, trgovanje se može provesti na taj način; međutim, ako se to investicijsko društvo ne može smatrati sistematskim internalizatorom za tu određenu dionicu, ipak bi trebalo moći provesti trgovanje posredstvom drugog sistematskog internalizatora ako je to u skladu s njegovim obvezama najpovoljnijeg izvršenja naloga i ako mu je ta mogućnost dostupna. Osim toga, kako bi se osigurala propisna uređenost multilateralnog trgovanja dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima, investicijsko društvo koje upravlja unutarnjim sustavom za uparivanje naloga na multilateralnoj osnovi trebalo bi imati odobrenje za rad kao MTP. Trebalo bi razjasniti i da bi se odredbe o najpovoljnijem izvršavanju naloga iz Direktive 2014/65/EU trebale primjenjivati tako da se njima ne ugrožavaju obveze trgovanja prema ovoj Uredbi.

- (12) Trgovanje potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovi čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima, sličnim financijskim instrumentima i dionicama osim onih koje su uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu obavlja se uglavnom na sličan način i ostvaruje gotovo istu gospodarsku svrhu kao i trgovanje dionicama koje su uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu. Odredbe o transparentnosti koje se primjenjuju na dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu stoga bi trebalo proširiti i na te financijske instrumente.
- (13) Iako se načelno uvažava potreba za sustavom izuzeća od obveze transparentnosti prije trgovanja kako bi se omogućilo transparentno funkcioniranje tržišta, trebalo bi preispitati odredbe o izuzećima u pogledu dionica koje se primjenjuju na temelju Direktive 2004/39/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 1287/2006 ⁽¹⁾, s obzirom na njihovu daljnju prikladnost u smislu područja primjene i mjerodavnih uvjeta. Kako bi se zajamčila jedinstvena primjena izuzeća od obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja dionicama i, eventualno, sličnim financijskim instrumentima i nevladinih proizvodima za posebne tržišne modele i vrste te veličine naloga, Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala), osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ (ESMA), trebalo bi procijeniti kompatibilnost pojedinačnih zahtjeva za primjenu izuzeća u pogledu pravila utvrđenih u ovoj Uredbi i delegiranim aktima predviđenim ovom Uredbom. Procjena ESMA-e trebala bi imati oblik mišljenja u skladu s člankom 29. Uredbe (EU) br. 1095/2010. Osim toga, ESMA bi trebala razmotriti postojeća izuzeća za dionice u primjerenom razdoblju te, primjenjujući isti postupak, procijeniti jesu li ona još uvijek u skladu s odredbama ove Uredbe i navedenih delegiranih akata koji su predviđeni ovom Uredbom.
- (14) Financijska kriza razotkrila je specifične slabosti s obzirom na to kako se informacije o mogućnostima trgovanja i cijenama financijskih instrumenata, osim dionica, stavljaju na raspolaganje tržišnim sudionicama, a naročito u pogledu vremenskog rasporeda, podrobnosti, jednakog pristupa i pouzdanosti. Stoga je potrebno uvesti pravovremene zahtjeve u pogledu transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja kojima se uzimaju u obzir različita svojstva i tržišne strukture specifičnih vrsta financijskih instrumenata osim dionica te ih prilagoditi različitim vrstama sustava trgovanja, uključujući sustave na temelju naloga, sustave na temelju ponuda, hibridne sustave, sustave za trgovanje koji se temelje na periodičnim dražbama ili sustave glasovnog trgovanja. Kako bi se uspostavio pouzdan okvir za transparentnost za sve relevantne financijske instrumente, ti bi se zahtjevi trebalo primjenjivati na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice kojima se trguje na mjestu trgovanja. Stoga bi izuzeća u odnosu na zahtjev za transparentnost prije trgovanja i prilagodbe zahtjeva u odnosu na odgođeno objavljivanje trebali biti mogući samo u određenim utvrđenim slučajevima.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1287/2006 od 10. kolovoza 2006. o provedbi Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s obvezom vođenja evidencija investicijskih društava, izvještavanjem o transakcijama, transparentnosti tržišta, uvrštavanjem financijskih instrumenata za trgovanje i određenim pojmovima za potrebe navedene Direktive (SL L 241, 2.9.2006., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

- (15) Potrebno je uspostaviti odgovarajuću razinu transparentnosti trgovanja na tržištima obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda i izvedenica kako bi se omogućilo lakše vrednovanje proizvoda i učinkovito formiranje cijena. Strukturirani financijski proizvodi trebali bi naročito obuhvaćati vrijednosne papire osigurane imovinom definirane u članku 2. stavku 5. Uredbe Komisije (EZ) br. 809/2004 ⁽¹⁾, koji obuhvaćaju, između ostalog, kolateralizirane zadužnice.
- (16) Kako bi se utvrdila jedinstvena pravila mjerodavna za mjesta trgovanja, isti zahtjevi u pogledu transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja trebali bi se primjenjivati na različite vrste mjesta. Zahtjevi u pogledu transparentnosti trebali bi biti prilagođeni različitim vrstama financijskih instrumenata, uključujući vlasničke instrumente, obveznice i izvedenice, uzimajući u obzir interese ulagatelja i izdavatelja, uključujući izdavatelje državnih obveznica, i tržišnu likvidnost. Zahtjevi bi trebali biti prilagođeni različitim vrstama trgovanja, uključujući sustave na temelju naloga i ponuda kao što je zahtjev za ponudom, kao i hibridne sustave i sustave glasovnog posredovanja, te bi trebalo uzeti u obzir veličinu transakcije, uključujući promet, i druge relevantne kriterije.
- (17) Kako bi se izbjegao negativni učinak na proces formiranja cijena, potrebno je uvesti odgovarajući mehanizam najvećeg volumena za naloge plasirane u sustavima koji se temelje na metodologiji trgovanja kod koje se cijena određuje u skladu s referentnom cijenom, kao i za određene dogovorene transakcije. Taj bi mehanizam trebao imati dvostruko ograničenje: najveći volumen koji se primjenjuje na svako mjesto trgovanja koje koristi ta izuzeća tako da se na svakom mjestu trgovanja može provesti samo određeni postotak trgovanja, a uz to se primjenjuje najveći ukupni volumen čije bi prekoračenje dovelo do suspenzije korištenja tih izuzeća u cijeloj Uniji. U pogledu dogovorenih transakcija, trebao bi se primjenjivati samo na transakcije izvršene unutar trenutačnog raspona cijena ponderiranog volumenom koji utječe na knjigu naloga ili ponude održavatelja tržišta dotičnog mjesta trgovanja koji upravljaju navedenim sustavom. Trebao bi isključiti dogovorene transakcije u nelikvidnim dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima ili drugim sličnim financijskim instrumentima kao i one transakcije koje podliježu uvjetima različitim od trenutačne tržišne cijene jer one ne doprinose procesu formiranja cijene.
- (18) Kako trgovanje izvan uređenog tržišta ne bi ugrozilo učinkovito određivanje cijena ili stvaranje transparentnih jednakih konkurentskih uvjeta za različite načine trgovanja, na investicijska društva koja trguju financijskim instrumentima za vlastiti račun izvan uređenog tržišta trebalo bi primijeniti odgovarajuće zahtjeve u pogledu transparentnosti prije trgovanja ako ta društva trguju u svojstvu sistematskog internalizatora za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate ili druge slične financijske instrumente za koje postoji likvidno tržište, te obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice kojima se trguje na mjestu trgovanja i za koje postoji likvidno tržište.
- (19) Investicijsko društvo koje izvršava naloge klijenta uz korištenje vlastitog kapitala trebalo bi se smatrati sistematskim internalizatorom, osim ako se transakcije ne izvršavaju izvan mjesta trgovanja povremeno, privremeno i neredovito. Stoga bi se sistematske internalizatore trebalo definirati kao investicijska društva koja, na organizirani, učestali i sistematski način te u znatnoj mjeri trguju za vlastiti račun izvršavanjem naloga klijenata izvan mjesta trgovanja. Zahtjevi za sistematske internalizatore iz ove Uredbe trebali bi se primjenjivati na investicijsko društvo samo u odnosu na svaki pojedinačni financijski instrument (npr. na razini oznake ISIN) za koji to društvo djeluje kao sistematski internalizator. Kako bi se osigurala objektivna i učinkovita primjena definicije sistematskog internalizatora na investicijska društva, za sistematsku internalizaciju trebao bi postojati unaprijed određeni prag s točnim opisom onoga što se podrazumijeva pod učestalim i sistematskim načinom te znatnom mjerom.
- (20) Dok je OTP svaki sustav ili platforma u kojoj su višestruki interesi trećih strana za kupnju i prodaju međusobno povezani, sistematskom internalizatoru ne bi smjelo biti dopušteno spajati interese trećih strana za kupnju i prodaju. Primjerice, tzv. platforma s jednim trgovcem na kojoj se trgovanje uvijek odvija preko jednog investicijskog društva trebala bi se smatrati sistematskim internalizatorom ako ispunjava uvjete iz ove Uredbe. Međutim, tzv. platforma s više trgovaca na kojoj za isti financijski instrument međusobno djeluje više trgovaca ne bi se trebala smatrati sistematskim internalizatorom.
- (21) Sistematski internalizatori trebali bi na temelju svoje poslovne politike te na objektivan i nediskriminirajući način moći odlučiti kojim će ulagateljima dati pristup svojim ponudama, praveći razliku između kategorija klijenata te bi također trebali imati pravo uzeti u obzir razliku između klijenata, primjerice u odnosu na kreditni rizik. Sistematski internalizatori ne bi smjeli biti obvezni objavljivati obvezujuće ponude, izvršavati naloge klijenta i omogućiti

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 809/2004 od 29. travnja 2004. o provedbi Direktive 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu informacija koje sadrže prospekti te o njihovom obliku, upućivanju na informacije i objavljivanju takvih prospekata i distribuciji oglasa (SL L 149, 30.4.2004., str. 1.).

pristup svojim ponudama za transakcije vlasničkog kapitala iznad uobičajene veličine tržišta i transakcije nevladničkog kapitala iznad količine tipične za taj financijski instrument. Nadležna tijela trebala bi provjeravati usklađenost sistematskih internalizatora s njihovim obvezama, a sistematski internalizatori trebali bi nadležnim tijelima dostaviti informacije koje im to omogućuju.

- (22) Namjera ove Uredbe nije zahtijevati primjenu pravila o transparentnosti prije trgovanja na transakcije provedene izvan uređenog tržišta (OTC), osim na one koje se izvršavaju posredstvom sistematskog internalizatora.
- (23) Tržišni podaci trebali bi biti lako dostupni korisnicima te raščlanjeni u najvećoj mogućoj mjeri kako bi se ulagateljima i pružateljima podatkovnih usluga koji zadovoljavaju njihove potrebe omogućila što bolja prilagodba podatkovnih rješenja. Stoga podaci o transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja trebali bi biti dostupni javnosti u „nevezanom” obliku kako bi se smanjili troškovi tržišnih sudionika prilikom kupnje podataka.
- (24) Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog Parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ trebale bi se u potpunosti primjenjivati na razmjenu, prijenos i obradu osobnih podataka za potrebe ove Uredbe, a naročito glave IV., od strane država članica i ESMA-e.
- (25) S obzirom na sporazum koji su postigle države sudionice sastanka na vrhu skupine G20 održanog u Pittsburghu 25. rujna 2009. o preseljenju trgovanja standardiziranim ugovorima o OTC izvedenicama na burze ili elektroničke trgovinske platforme gdje je to primjereno, potrebno je utvrditi formalni regulatorni postupak za trgovanje između financijskih drugih ugovornih strana i velikih nefinancijskih drugih ugovornih strana svim izvedenicama koje se smatraju prihvatljivima za poravnanje i dovoljno su likvidne, a koje bi se trebao odvijati na mjestima trgovanja koja podliježu usporedivim propisima i omogućuju sudionicima trgovanje s više drugih ugovornih strana. Pri procjeni dostatne likvidnosti trebalo bi uzeti u obzir karakteristike tržišta na nacionalnoj razini, uključujući elemente kao što su broj i vrsta tržišnih sudionika na dotičnom tržištu, te karakteristike transakcija poput veličine i učestalosti transakcija na tom tržištu.

Likvidno tržište određenim razredom proizvoda izvedenica bit će obilježeno velikim brojem aktivnih sudionika na tržištu, uključujući primjerenu kombinaciju pružatelja likvidnosti i primatelja likvidnosti, ovisno o broju proizvoda kojima se trguje, a koji često trguju tim proizvodima u obujmu koji ne prelazi uobičajenu veličinu tržišta. Takva tržišna aktivnost trebala bi biti naznačena velikim brojem otvorenih ponuda za odgovarajuću izvedenicu, zbog čega ostaje mali raspon cijene za izvršenje transakcije uobičajene tržišne veličine. Pri ocjeni dostatne likvidnosti u obzir bi trebalo uzeti da se likvidnost izvedenice može značajno razlikovati ovisno o tržišnim uvjetima i njezinom poslovnom ciklusu.

- (26) S obzirom na sporazum koji su postigle države sudionice sastanka na vrhu skupine G20 održanog u Pittsburgu 25. rujna 2009. o preseljenju trgovanja standardiziranim ugovorima o OTC izvedenicama na burze ili elektroničke trgovinske platforme gdje je to moguće, s jedne strane, i relativno manju likvidnost različitih OTC izvedenica, s druge strane, primjereno je predvidjeti primjereni krug prihvatljivih mjesta na kojima se može obavljati trgovanje u skladu s tom obvezom. Sva prihvatljiva mjesta trebala bi biti podložna pomno usklađenim zahtjevima u pogledu organizacijskih i operativnih aspekata, načina smanjenja sukoba interesa, nadzora svih aktivnosti trgovanja, transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja koja je prilagođena financijskom instrumentu i vrstama sustava trgovanja kako bi se omogućila interakcija među trgovinskim interesima trećih strana. Međutim trebalo bi predvidjeti mogućnost da operateri mjesta trgovanja organiziraju transakcije u skladu s tom obvezom između više trećih strana prema svojoj diskrecijskoj ocjeni kako bi se osigurali bolji uvjeti izvršenja i likvidnost.
- (27) Obveza zaključivanja transakcija izvedenicama iz razreda izvedenica koji podliježe obvezi trgovanja na uređenom tržištu, MTP-u, OTP-u ili na mjestu trgovanja u trećoj zemlji ne bi se trebao primjenjivati na sastavnice usluga smanjenja rizika nakon trgovanja koje se ne koriste kod utvrđivanja cijena, koje smanjuju netržišne rizike za portfelje izvedenica, uključujući postojeće portfelje OTC izvedenica u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 bez mijenjanja tržišnog rizika portfelja. Osim toga, iako je potrebno uvesti posebne odredbe za kompresiju portfelja, ovom se Uredbom ne namjerava spriječiti korištenje drugih usluga smanjenja rizika nakon trgovanja.

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

- (28) Obveza trgovanja utvrđena za te izvedenice trebala bi omogućiti uspješno tržišno natjecanje među prihvatljivim mjestima trgovanja. Stoga ta mjesta trgovanja ne bi trebala imati mogućnost zahtijevanja isključivih prava u vezi s bilo kojom izvedenicom koja podliježe navedenoj obvezi trgovanja čime bi se ostalim mjestima trgovanja onemogućilo obavljanje trgovanja tim instrumentima. Kako bi se osiguralo uspješno tržišno natjecanje među mjestima trgovanja izvedenicama, nužno je da ona imaju nediskriminirajući i transparentan pristup središnjim drugim ugovornim stranama. Nediskriminirajući pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani trebao bi značiti da mjesto trgovanja ima pravo na nediskriminirajuće postupanje u smislu kako se tretiraju ugovori kojima se trguje na njegovoj platformi s obzirom na zahtjeve za instrumente osiguranja i netiranje ekonomski jednakovrijednih ugovora i međusobnog kolateraliziranja s povezanim ugovorima koji se poravnavaju kod iste središnje druge ugovorne strane i na nediskriminirajuće naknade za poravnanje.
- (29) Ovlasti nadležnih tijela trebalo bi nadopuniti mehanizmom kojim se izričito zabranjuje ili ograničava stavljanje na tržište, distribucija i prodaja svih financijskih instrumenata ili strukturiranih depozita koji izazivaju zabrinutost u pogledu zaštite ulagatelja, ispravnog funkcioniranja i integriteta financijskih tržišta ili tržišta robom ili stabilnosti financijskog sustava u cjelini ili njegovih dijelova, kao i odgovarajućim ovlastima ESMA-e ili, u slučaju strukturiranih depozita, europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo) (EBA) osnovanog Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, u pogledu koordiniranja i postupanja u kriznim situacijama. Izvršavanje tih ovlasti od strane nadležnih tijela te, u iznimnim slučajevima, ESMA-e ili EBA-e trebalo bi biti podložno potrebi ispunjavanja brojnih konkretnih uvjeta. U slučaju ispunjavanja tih uvjeta, nadležno tijelo ili, u iznimnim slučajevima, ESMA ili EBA, trebali bi moći nametnuti zabranu ili ograničenje kao mjeru opreza prije nego što se neki financijski instrument ili strukturirani depozit stavi na tržište, distribuira ili proda klijentima.

Te ovlasti ne podrazumijevaju zahtjeve za uvođenje ili primjenu odobrenja proizvoda ili licenciranje od strane nadležnog tijela, ESMA-e ili EBA-e, i ne oslobađaju investicijska društva od njihove obveze poštovanja svih relevantnih zahtjeva iz ove Uredbe ili Direktive 2014/65/EU. Uredno funkcioniranje i integritet tržišta robom trebao bi biti jedan od kriterija za intervenciju nadležnih tijela kako bi se omogućilo djelovanje u slučaju mogućih negativnih vanjskih utjecaja na tržišta robom od aktivnosti na financijskim tržištima. To se posebno odnosi na tržišta poljoprivrednom robom čija je svrha osigurati sigurnu opskrbu stanovništva hranom. U tim slučajevima, mjere je potrebno uskladiti s tijelima nadležnima za predmetna tržišta robom.

- (30) Nadležna tijela trebala bi obavijestiti ESMA-u o pojedinostima u vezi sa svim svojim zahtjevima za smanjenje pozicije vezano za pojedini ugovor o izvedenici, u vezi sa svim jednokratnim limitima i svim prethodno utvrđenim limitima pozicija radi bolje koordinacije i usklađenosti pri primjeni tih ovlasti. Najvažniji podaci o svim prethodno utvrđenim limitima pozicija koje primjenjuje nadležno tijelo trebaju biti objavljeni na internetskoj stranici ESMA-e.
- (31) ESMA bi trebala biti u mogućnosti od svih osoba tražiti informacije o njihovoj poziciji u vezi s pojedinim ugovorom o izvedenici, zahtijevati da se ta pozicija smanji te osobama ograničiti mogućnost da sklapaju pojedinačne transakcije u vezi s robnim izvedenicama. U takvim slučajevima ESMA bi trebala obavijestiti relevantna nadležna tijela o mjerama čije poduzimanje predlaže i trebala bi objaviti te mjere.
- (32) Podatke u vezi s transakcijama financijskim instrumentima trebalo bi dostaviti nadležnim tijelima kako bi ona mogla utvrditi i ispitati potencijalne slučajeve zlorabice tržišnog položaja, pratiti korektno i ispravno funkcioniranje tržišta kao i aktivnosti investicijskih društava. Tim nadzorom obuhvaćeni su svi financijski instrumenti kojima se trguje na mjestu trgovanja i financijski instrumenti čiji je temelj financijski instrument kojim se trguje na mjestu trgovanja ili čiji je temelj indeks ili košarica sastavljena od financijskih instrumenata kojima se trguje na mjestu trgovanja. Ova obveza trebala bi se primjenjivati bez obzira na to jesu li transakcije bilo kojim od tih financijskih instrumenata izvršene na mjestu trgovanja. Kako bi se izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje investicijskih društava, financijske instrumente koji nisu podložni zlorabici tržišnog položaja trebalo bi izuzeti od obveze izvješćivanja. U izvješćima bi se trebao koristiti identifikator pravne osobe u skladu s obvezama G-20. ESMA bi o funkcioniranju takvog izvješćivanja nadležnim tijelima trebala izvijestiti Komisiju, koja bi prema potrebi trebala predložiti promjene.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ.

- (33) Operater mjesta trgovanja svojem bi nadležnom tijelu trebao dostaviti relevantne referentne podatke o financijskom instrumentu. Nadležna tijela te podatke trebaju bez odlaganja dostaviti ESMA-i, koja bi ih trebala odmah objaviti na svojoj internetskoj stranici kako bi ona i nadležna tijela mogli koristiti, analizirati i razmjenjivati izvješća o transakciji.
- (34) Kako bi izvješća o transakcijama ispunila svoju svrhu kao sredstvo za praćenje tržišta, u njima je potrebno navesti osobu koja je donijela investicijsku odluku te osobe odgovorne za njezino izvršenje. Osim režima transparentnosti iz Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, obilježavanjem kratke prodaje pružaju se korisne dodatne informacije koje nadležnim tijelima omogućuju praćenje razina kratke prodaje. Nadležna tijela trebala bi imati potpun pristup evidencijama u svim etapama procesa izvršenja naloga, od početne odluke o trgovanju do njezinog izvršenja. Stoga bi financijska društva trebala voditi evidenciju o svim svojim naložima i svim svojim transakcijama financijskim instrumentima, a od operatera platformi zahtijeva se vođenje evidencija o svim naložima koji su zaprimljeni u njihovim sustavima. ESMA bi trebala koordinirati razmjenu informacija među nadležnim tijelima kako bi im se zajamčio pristup svim evidencijama o transakcijama i naložima u vezi s financijskim instrumentima pod njihovim nadzorom, uključujući i one transakcije i naloge koji se izvršavaju na platformama koje rade izvan njihovog područja nadležnosti.
- (35) Trebalo bi izbjegavati dvostruko dostavljanje istovjetnih informacija. Ne bi trebalo zahtijevati da se izvješća dostavljena trgovinskim repozitorijima koji su registrirani ili priznati u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 za relevantne financijske instrumente, a koja sadrže sve potrebne informacije u svrhu izvješćivanja o transakcijama, dostavljaju nadležnim tijelima, već bi ih njima trebali dostavljati trgovinski repozitoriji. Uredba (EU) br. 648/2012 u skladu s time trebala bi se izmijeniti.
- (36) Svaka razmjena ili prijenos informacija od strane nadležnih tijela trebala bi biti u skladu s pravilima prijenosa osobnih podataka kako je navedeno u Direktivi 95/46/EZ. Svaka razmjena ili prijenos informacija od strane ESMA-e treba biti u skladu s pravilima o prijenosu osobnih podataka utvrđenim u Uredbi (EZ) br. 45/2001., koja bi se trebala u cijelosti primjenjivati na obradu osobnih podataka za potrebe ove Uredbe.
- (37) Uredbom (EU) br. 648/2012 utvrđuju se kriteriji prema kojima bi određeni razredi OTC izvedenica trebali biti podložni obvezi poravnanja. Njome se također sprečava narušavanje tržišnog natjecanja jer se zahtijeva da mjesta trgovanja imaju nediskriminirajući pristup središnjim drugim ugovornim stranama koje obavljaju poravnanje OTC izvedenica kao i da središnje druge ugovorne strane koje obavljaju poravnanje OTC izvedenica imaju nediskriminirajući pristup izvorima podataka o trgovanju kojima raspolažu mjesta trgovanja. Budući da su OTC izvedenice definirane kao ugovori o izvedenicama čije se izvršenje ne odvija na uređenom tržištu, nema potrebe za uvođenje sličnih zahtjeva za uređena tržišta temeljem ove Uredbe. Za izvedenice kojima se trguje na uređenim tržištima također bi se trebalo provesti središnje poravnanje.
- (38) Osim zahtjeva iz Direktive 2004/39/EZ i Direktive 2014/65/EU kojima se države članice onemogućuju da neopravdano ograničuju pristup infrastrukturi poslije trgovanja, kao što su središnje druge ugovorne strane i sustavi za poravnanje, neophodno je da se ovom Uredbom eliminiraju različite druge poslovne prepreke koje onemogućuju tržišno natjecanje na području poravnanja financijskih instrumenata. U cilju izbjegavanja diskriminirajuće prakse, središnje druge ugovorne strane trebale bi prihvaćati poravnanje transakcija izvršenih na različitim mjestima trgovanja pod uvjetom da ta mjesta ispunjavaju operativne i tehničke uvjete koje je postavila dotična središnja druga ugovorna strana, uključujući zahtjeve povezane s upravljanjem rizikom. Središnja druga ugovorna strana trebala bi odobriti pristup ako su zadovoljeni određeni kriteriji za pristup navedeni u regulatornim tehničkim standardima. U pogledu novoosnovanih središnjih drugih ugovornih strana koje su odobrene ili priznate na razdoblje kraće od tri godine u trenutku stupanja na snagu ove Uredbe, u vezi s prenosivim vrijednosnim papirima i instrumentima tržišta novca, nadležna tijela trebala bi imati mogućnost odobrenja prijelaznog razdoblja u trajanju do dvije i pol godine prije nego što spomenute središnje ugovorne strane dobiju potpuni nediskriminirajući pristup u vezi s prenosivim vrijednosnim papirima i instrumentima tržišta novca. Međutim, ako središnja druga ugovorna strana odluči iskoristiti prijelazni režim, tijekom njegovog trajanja ne bi trebala imati pravo pristupa mjestu trgovanja u skladu s ovom Uredbom. Nadalje, nijedno mjesto trgovanja koje je usko povezano s tom središnjom drugom ugovornom stranom, tijekom trajanja prijelaznog režima ne bi trebalo imati prava pristupa središnjoj drugoj ugovornoj strani u skladu s ovom Uredbom.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (SL L 86, 24.3.2012., str. 1.)

- (39) U Uredbi (EU) br. 648/2012 utvrđeni su uvjeti pod kojima bi se za OTC izvedenice trebao odobriti nediskriminirajući pristup između središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja. U Uredbi (EU) br. 648/2012 OTC izvedenice definirane su kao izvedenice čije se izvršenje ne odvija na uređenom tržištu ili na tržištu treće zemlje koje se smatra jednakovrijednim uređenom tržištu u skladu s člankom 19. stavkom 6. Direktive 2004/39/EZ. Kako bi se izbjegle praznine ili preklapanja te osigurala dosljednost između Uredbe (EU) br. 648/2012 i ove Uredbe, zahtjevi ove Uredbe za nediskriminirajući pristup između središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja primjenjuju se na izvedenice kojima se trguje na uređenim tržištima ili na tržištu treće zemlje koje se smatra jednakovrijednim uređenom tržištu u skladu s Direktivom 2014/65/EU te na sve financijske instrumente koji nisu izvedenice.
- (40) Od mjesta trgovanja treba zahtijevati da središnjim drugim ugovornim stranama koje žele obavljati poravnanje transakcija izvršenih na tom mjestu trgovanja omoguće transparentan i nediskriminirajući pristup, uključujući i pristup njihovim izvorima podataka. Međutim, to ne bi smjelo zahtijevati korištenje ugovora o međudjelovanju za klirinške transakcije izvedenicama ili dovesti do fragmentacije likvidnosti na način koji bi ugrozio neometano i uredno funkcioniranje tržišta. Mjesto trgovanja pristup bi trebalo odbiti samo ako nisu zadovoljeni određeni kriteriji navedeni u regulatornim tehničkim standardima. U pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi bilo bi nerazmjerno očekivati od manjih mjesta trgovanja, posebno onih koja su usko povezana sa središnjim drugim ugovornim stranama, da bez odlaganja ispune zahtjeve za nediskriminirajući pristup ako još uvijek nemaju tehničku mogućnost da djeluju pod jednakim uvjetima na većini tržišta infrastrukture nakon trgovanja. Stoga bi mjesta trgovanja koja su ispod odgovarajućeg praga trebala imati mogućnost da sama sebe izuzmu, a time i središnje druge ugovorne strane koje su s njima povezane, od zahtjeva za nediskriminirajući pristup u vezi s izvedenicama kojima se trguje na burzi na razdoblje od 30 mjeseci s mogućnošću naknadnih obnova. Međutim, ako se mjesto trgovanja odluči izuzeti, tijekom trajanja izuzeća ne bi trebalo imati pravo pristupa središnjoj drugoj ugovornoj strani u skladu s ovom Uredbom.

Nadalje, nijedna središnja druga ugovorna strana usko povezana s tim mjestom trgovanja tijekom trajanja izuzeća ne bi trebala imati prava pristupa mjestu trgovanja u skladu s ovom Uredbom. U Uredbi (EU) br. 648/2012 navodi se da u slučaju da se trgovinska prava i prava intelektualnog vlasništva odnose na financijske usluge povezane s ugovorima o izvedenicama, licencije bi se trebale izdavati pod razmjernim, korektnim, razumnim i nediskriminirajućim uvjetima. Središnjim drugim ugovornim stranama i drugim mjestima trgovanja treba stoga omogućiti pristup licencijama i informacijama u vezi s referentnim vrijednostima koje se koriste pri određivanju vrijednosti financijskih instrumenata na razmjernoj, korektnoj, razumnoj i nediskriminirajućoj osnovi, a svaka licencija trebala bi se izdati pod razumnim komercijalnim uvjetima. Ne dovodeći u pitanje primjenu pravila tržišnog natjecanja, ako nova referentna vrijednost bude razvijena nakon stupanja na snagu ove Uredbe, obveza licenciranja trebala bi početi 30 mjeseci nakon što započne trgovanje financijskim instrumentom koji se poziva na tu referentnu vrijednost ili se on uvrsti za trgovanje. Pristup licencijama ključan je za olakšavanje pristupa između mjesta trgovanja i središnjih drugih ugovornih strana u skladu s člancima 35. i 36. jer bi u suprotnom ugovori o licenciranju i dalje mogli sprečavati pristup između mjesta trgovanja i središnjih drugih ugovornih strana kojima su zatražila pristup.

Uklanjanjem prepreka i diskriminirajućih postupaka nastoji se ojačati tržišno natjecanje u području poravnanja i trgovanja financijskim instrumentima kako bi se smanjili troškovi ulaganja i zaduživanja, eliminirale neučinkovitosti i potakla inovacija na tržištima Unije. Komisija treba i dalje pažljivo pratiti razvoj infrastrukture poslije trgovanja i, prema potrebi, intervenirati kako bi se spriječilo narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu, osobito ako se odbijanjem pristupa infrastrukturi ili referentnim vrijednostima krše članci 101. i 102. UFEU-a. Dužnostima licenciranja u skladu s ovom Uredbom ne bi se smjela dovoditi u pitanje opća obveza vlasnika referentnih vrijednosti u skladu s pravilima tržišnog natjecanja i posebice člancima 101. i 102. UFEU-a, u vezi s pristupom referentnim vrijednostima koje su nužne za ulazak na novo tržište. Odobrenja nadležnih tijela da se tijekom prijelaznih razdoblja ne primjenjuju prava pristupa ne predstavljaju odobrenja za rad ili izmjene odobrenja za rad.

- (41) Pružanje usluga društava iz trećih zemalja u Uniji podliježe nacionalnim pravima i zahtjevima. Ti su propisi vrlo različiti, a društva koja su dobila odobrenje za rad u skladu s njima ne uživaju slobodu pružanja usluga i pravo poslovnog nastana u drugim državama članicama osim one u kojoj imaju poslovni nastan. Primjereno je uvesti zajednički regulatorni okvir na razini Unije. Ti propisi trebali bi ujednačiti postojeći razjedinjeni okvir, zajamčiti sigurnost i jednako postupanje prema društvima iz trećih zemalja koja pristupaju tržištu Unije, zajamčiti da je Komisija obavila ocjenu stvarne jednakovrijednosti s obzirom na bonitetni okvir i okvir poslovnog ponašanja trećih zemalja, te bi trebali osigurati usporedivu razinu zaštite klijenata u EU-u koji primaju usluge društava iz trećih zemalja.

Prilikom primjene propisa Komisija i države članice trebale bi davati prednost područjima obuhvaćenima obvezama skupine G-20 i sporazumima s najvećim trgovinskim partnerima Unije te bi trebale uzimati u obzir središnju ulogu koju Unija ima na svjetskim financijskim tržištima, osigurati da prihvaćanje zahtjeva trećih zemalja ne sprečava ulagatelje i izdavatelje iz Unije od ulaganja ili dobivanja financiranja od trećih zemalja ili ulagatelje i izdavatelje iz trećih zemalja od ulaganja, prikupljanja kapitala ili korištenja financijskim uslugama na tržištima Unije osim ako to nije potrebno zbog objektivnih razloga opreza utemeljenih na dokazima. Prilikom provedbe ocjena Komisija bi trebala uzeti u obzir ciljeve i načela uređenja vrijednosnih papira Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire (IOSCO) te njezine preporuke s izmjenama i tumačenjem IOSCO-a.

Ako nije moguće donijeti odluku o stvarnoj jednakovrijednosti, pružanje usluga društava iz trećih zemalja u Europskoj uniji i dalje podliježe nacionalnim režimima. Komisija bi na vlastitu inicijativu trebala pokrenuti ocjenjivanje jednakovrijednosti. Države članice trebale bi moći pokazati da žele da određena treća zemlja ili određene treće zemlje podliježu ocjeni jednakovrijednosti koju provodi Komisija, ali Komisija nije obvezna na temelju toga pokrenuti proces utvrđivanja jednakovrijednosti. Ocjena jednakovrijednosti trebala bi se temeljiti na rezultatima; trebala bi ocijeniti u kojoj mjeri regulatorni i nadzorni okvir dotične treće zemlje imaju slične i odgovarajuće regulatorne učinke te u kojoj mjeri ispunjavaju iste ciljeve kao pravo Unije. Kod pokretanja tih ocjena jednakovrijednosti, Komisija bi trebala dati prednost onim nadležnostima trećih zemalja koje uzimaju u obzir značaj koji utvrđivanje jednakovrijednosti ima za društva i klijente iz Unije, postojanje ugovora o nadzoru i suradnji između trećih zemalja i država članica, postojanje učinkovitog jednakovrijednog sustava za priznavanje investicijskih društava koja su odobrenje za rad izdali strani pravni sustavi kao i interes i voljnost predmetne treće zemlje da pokrene proces ocjene jednakovrijednosti. Komisija bi trebala pratiti sve značajne promjene regulatornog i nadzornog okvira treće zemlje i prema potrebi revidirati odluke o jednakosti.

- (42) Prema ovoj Uredbi, pružanje usluga bez podružnica trebalo bi biti ograničeno na kvalificirane nalogodavatelje i profesionalne ulagatelje. Ono bi trebalo biti registrirano pri ESMA-i i pod nadzorom treće zemlje. Trebali bi postojati odgovarajući mehanizmi za suradnju između ESMA-e i nadležnih tijela u trećoj zemlji.
- (43) Odredbe ove Uredbe kojima se uređuje pružanje usluga ili obavljanje aktivnosti društava trećih zemalja ne bi trebale utjecati na mogućnost da osobe s poslovnim nastanom u Uniji primaju investicijske usluge od društva iz treće zemlje isključivo na svoju inicijativu ili da investicijska društva ili kreditne institucije iz Unije primaju investicijske usluge ili aktivnosti društava iz trećih zemalja isključivo na njihovu inicijativu ili da klijent prima investicijske usluge iz društva iz treće zemlje isključivo na njegovu inicijativu uz posredovanje takve kreditne institucije ili investicijskog društva. Kada društvo iz treće zemlje pruža usluge isključivo na inicijativu osobe s poslovnim nastanom u Uniji, ne bi se trebalo smatrati da su usluge pružene na području Unije. U slučaju da društvo iz treće zemlje vrbuje klijente ili potencijalne klijente u Uniji ili promiče ili oglašava investicijske usluge ili aktivnosti zajedno s pomoćnim uslugama u Uniji, to se ne bi trebalo smatrati kao pružanjem usluga isključivo na inicijativu klijenta.
- (44) Što se tiče priznavanja društava iz trećih zemalja i u skladu s međunarodnim obvezama Unije sukladno ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije, uključujući Opći sporazum o trgovini uslugama, odluke kojima se utvrđuje svjetovna jednakovrijednost regulatornih i nadzornih okvira trećih zemalja s regulatornim i nadzornim okvirom Unije trebalo bi donijeti samo ako pravni i nadzorni okvir treće zemlje osigurava učinkovit istovrijedan sustav za priznavanje investicijskih društava kojima su odobrenje za rad izdali strani pravni sustavi u skladu s, između ostalog, općim regulatornim ciljevima i standardima koje je utvrdila skupina G20 u rujnu 2009. o poboljšanju transparentnosti na tržištu izvedenica, ublažavanju sistemskog rizika i zaštiti od zlouporabe tržišta. Takav sustav se treba smatrati istovrijednim ako se njime osigurava da je značajan rezultat primjenjivog regulatornog okvira sličan zahtjevima Unije i trebalo bi ga smatrati učinkovitim ako se ta pravila primjenjuju na dosljedan način.
- (45) Na promptnim sekundarnim tržištima emisijskih jedinica pojavio se niz prijevара, što bi moglo ugroziti povjerenje u trgovanje emisijskim jedinicama utvrđeno Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, te poduzimaju se mjere za jačanje sustava registracije emisijskih jedinica i uvjeta za otvaranje računa za trgovanje emisijskim jedinicama. U cilju jačanja integriteta i zaštite učinkovitog funkcioniranja tih tržišta, uključujući i sveobuhvatni nadzor nad trgovanjem, primjereno je dopuniti mjere poduzete prema Direktivi 2003/87/EZ prenošenjem

⁽¹⁾ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

emisijских jedinica u potpunosti u područje primjene ove Uredbe i Direktive 2014/65/EU, kao i Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Direktive 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ razvrstavajući ih kao financijske instrumente.

- (46) Komisija bi trebala biti ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 290. UFEU-a. Osobito, delegirane akte trebalo bi donijeti u pogledu proširenja područja primjene određenih odredbi ove Uredbe na središnje banke trećih zemalja, određenih detalja u vezi s definicijama, posebnih odredbi u vezi s troškovima povezanim s dostupnošću tržišnih podataka pristupa ponudama, količinama pri kojima ili ispod kojih društvo zaključuje transakciju s bilo kojim drugim klijentom kojem je ponuda dostupna, kompresije portfelja te dodatnog utvrđivanja postoji li značajna zabrinutost o zaštiti ulagatelja ili prijetnja urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili tržišta roba ili stabilnosti cijelog financijskog sustava Unije ili njegovog dijela koja može opravdati djelovanje ESMA-e, EBA-e ili nadležnih tijela, ovlasti ESMA-e za upravljanje pozicijama, produljenje prijelaznog razdoblja na temelju članka 35. stavak 5. ove Uredbe za određeno vrijeme te u pogledu izuzimanja izvedenica kojima se trguje na burzi od područja primjene pojedinih odredbi ove Uredbe za određeno razdoblje. Osobito je važno da Komisija tijekom pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na stručnoj razini. Komisija bi pri pripremi i sastavljanju delegiranih akata trebala osigurati istodobno, pravodobno i prikladno dostavljanje relevantnih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.
- (47) Kako bi se osigurali jednaki uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi se trebale dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje odluka o jednakovrijednosti pravnih i nadzornih okvira trećih zemalja za usluge koje pružaju društva iz trećih zemalja ili mjesta trgovanja iz trećih zemalja, radi zadovoljavanja uvjeta mjesta trgovanja za izvedenice podložne obvezi trgovanja i pristupa središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja iz trećih zemalja mjestima trgovanja i središnjim drugim ugovornim stranama s poslovnim nastanom u Uniji. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (48) S obzirom da ciljeve ove Uredbe, koji se odnose ne uspostavljanje jedinstvenih zahtjeva povezanih s financijskim instrumentima u odnosu na objavljivanje podataka o trgovanju, izvješćivanje o transakcijama nadležnim tijelima, trgovanje izvedenicama i dionicama na organiziranim mjestima, nediskriminirajući pristup središnjim drugim ugovornim stranama, mjestima trgovanja i referentnim vrijednostima, ovlasti u pogledu intervencija u području proizvoda te ovlasti za upravljanje pozicijama i ograničenjima pozicija, pružanje investicijskih usluga ili obavljanje investicijskih aktivnosti od strane društava iz trećih zemalja, ne mogu dostatno ostvariti države članice, premda nacionalna nadležna tijela mogu bolje pratiti tržišna kretanja, ukupan učinak problema u vezi s transparentnošću trgovanja, izvješćivanjem o transakcijama, trgovanjem izvedenicama i zabranama proizvoda i postupaka može u potpunosti razumijeti samo u kontekstu cijele Unije te se stoga, zbog opsega primjene i učinka ove Uredbe, oni mogu na bolji način ostvariti na razini Unije. Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj Uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (49) Nijednom mjerom koju poduzmu nadležno tijelo ili ESMA tijekom obavljanja svojih dužnosti ne bi smjelo doći do izravne ili neizravne diskriminacije prema bilo kojoj državi članici ili skupini država članica kao mjestu pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti u bilo kojoj valuti. Nijednom mjerom koju poduzme EBA tijekom obavljanja svojih dužnosti prema ovoj Uredbi ne bi smjelo doći od izravne ili neizravne diskriminacije prema bilo kojoj državi članici ili skupini država članica.
- (50) Tehnički standardi financijskih usluga trebali bi osigurati odgovarajuću zaštitu štediša, ulagatelja i potrošača u Uniji. Bilo bi korisno i primjereno povjeriti ESMA-i, kao visokospecijaliziranom stručnom tijelu, izradu nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji nisu povezani s političkim odlukama, a koji bi se potom podnijeli Komisiji.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (vidjeti str. 1 ovog Službenog lista).

⁽²⁾ Direktiva 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta (direktiva o zlouporabi tržišta) (vidjeti str. 179 ovog Službenog lista).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (51) Komisija bi trebala usvojiti nacrt regulatornih tehničkih standarda koji donese ESMA u vezi s detaljnim obilježjima zahtjeva za transparentnost trgovanja, u vezi s operacijama monetarne politike, devizne politike i politike financijske stabilnosti te vrstama transakcija koje su relevantne prema ovoj Uredbi, tu vezi s detaljnim uvjetima za izuzeća od transparentnosti prije trgovanja, u vezi s mehanizmom odgode objavljivanja nakon trgovanja, u vezi s obvezom odvojenog objavljivanja podataka prije trgovanja i poslije trgovanja, u vezi s kriterijima za primjenu obveza transparentnosti prije trgovanja za sistematske internalizatore, u vezi s objavom poslije trgovanja od strane investicijskih društava, u vezi sa sadržajem i učestalošću zahtjeva za podacima za pružanje informacija za potrebe transparentnosti i druge izračune, u vezi s transakcijama koje ne doprinose procesu utvrđivanja cijena, u vezi s podacima o naložima koji se moraju čuvati, u vezi sa sadržajem i specifikacijama izvješća o transakciji, u vezi sa sadržajem i specifikacijom referentnih podataka o financijskom instrumentu, u vezi s vrstama ugovora koji imaju izravan, značajan i predvidljiv učinak u Uniji i slučajevima kada je za izvedenice nužna obveza trgovanja, u vezi sa zahtjevima za sustave i postupke kojima se osigurava da su transakcije poravnanim izvedenicama podnesene i prihvaćene za poravnanje, u kojemu se navode vrste usluga neizravnog poravnanja, u vezi s utvrđivanjem izvedenica koje podliježu obvezi trgovanja na organiziranim mjestima trgovanja, u vezi s izvedenicama koje podliježu obvezi trgovanja na organiziranim mjestima trgovanja, u vezi s nediskriminirajućim pristupom središnjoj drugoj ugovornoj strani i mjestu trgovanja, u vezi s nediskriminirajućim pristupom licenciranju referentnih vrijednosti i obvezom licenciranja referentnih vrijednosti te u vezi s informacijama koje bi društvo iz treće zemlje koje podnosi zahtjev trebalo dostaviti ESMA-i prilikom podnošenja zahtjeva za registraciju. Komisija bi trebala usvojiti taj nacrt regulatornih tehničkih standarda putem delegiranih akata na temelju članka 290. UFEU-a te u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.
- (52) Člankom 95. Direktive 2014/65/EU predviđa se prijelazno izuzeće za određene ugovore o izvedenicama u području energije iz C6 za potrebe obveze poravnanja utvrđene u članku 4. Uredbe (EU) br. 648/2012. Stoga je potrebno da se to uzme u obzir u tehničkim standardima u kojima se navodi obveza poravnanja i koje sastavlja ESMA u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 648/2012 te da se njima ne nametne obveza poravnanja za ugovore o izvedenicama koji bi naknadno podlijevali prijelaznom izuzeću za ugovore o izvedenicama u području energije iz C6.
- (53) Primjenu zahtjeva iz ove Uredbe trebalo bi odgovoriti kako bi se mogućnost njihove primjene uskladila s primjenom prenesenih odredaba preinačene Direktive i uspostavile sve bitne provedbene mjere. Cjelokupni regulatorni paket trebalo bi zatim početi primjenjivati u istom trenutku. Samo primjenu ovlasti za donošenje provedbenih mjera ne bi trebalo odgađati kako bi se koraci potrebni za izradu nacrtu i donošenje tih provedbenih mjera mogli poduzeti što je prije moguće.
- (54) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela iz Povelje o temeljnim pravima Europske unije, posebno pravo na zaštitu osobnih podataka (članak 8.), sloboda poduzetništva (članak 16.), pravo na zaštitu potrošača (članak 38.), pravo na učinkoviti pravni lijek i na pravično suđenje (članak 47.) i pravo da se za isto kazneno djelo ne sudi ili kažnjava dvaput (članak 50.), te se ona mora primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima.
- (55) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 koji je donio mišljenje 10. veljače 2012. ⁽¹⁾,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.

PREDMET, OPSEG PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom uspostavljaju jedinstveni zahtjevi s obzirom na:

(a) objavljivanje podataka o trgovanju;

(b) izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama;

⁽¹⁾ SL C 147, 25.5.2012., str. 1.

- (c) trgovanje izvedenicama na organiziranim mjestima;
- (d) nediskriminirajući pristup poravnanju i nediskriminirajući pristup trgovanju referentnim vrijednostima;
- (e) ovlasti nadležnih tijela, ESMA-e i EBA-e te ovlasti ESMA-e u pogledu kontrola nad upravljanjem pozicijama i ograničenjima pozicija;
- (f) pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti od strane društava iz trećih zemalja s podružnicom ili bez nje, koja djeluju u skladu s mjerodavnom odlukom o jednakovrijednosti Komisije.

2. Ova se Uredba primjenjuje na kreditne institucije koje imaju odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU i kreditne institucije koje imaju odobrenje za rad u skladu Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ u slučaju da pružaju investicijske usluge i/ili obavljaju investicijske aktivnosti te na tržišne operatore uključujući sva mjesta trgovanja koja vode.

3. Glava V. ove Uredbe također se primjenjuje na sve financijske druge ugovorne strane određene člankom 2. stavkom 8. Uredbe (EU) br. 648/2012 i sve nefinancijske druge ugovorne obuhvaćene člankom 10. stavkom 1. točkom (b) te Uredbe.

4. Glava VI. ove Uredbe također se primjenjuje na središnje druge ugovorne strane i osobe koje imaju vlasnička prava na referentne vrijednosti.

5. Glava VIII. ove Uredbe primjenjuje se na društva iz trećih zemalja koja pružaju investicijske usluge ili obavljaju investicijske aktivnosti na području Unije i obuhvaćena su mjerodavnom odlukom o jednakosti Komisije, s podružnicom ili bez nje.

6. Članci 8., 10., 18. i 21. ne primjenjuju se na uređena tržišta, tržišne operatore i investicijska društva u pogledu transakcije kod koje je druga ugovorna strana član Europskog sustava središnjih banaka (ESSB-a), i kada je transakcija započeta u okviru provođenja monetarne politike, devizne politike i politike financijske stabilnosti koju je taj član ESSB-a pravno ovlašten slijediti i kada je taj član prethodno obavijestio drugu ugovornu stranu da je transakcija izuzeta.

7. Stavak 6. ne primjenjuje se na transakcije koje je započeo bilo koji od članova ESSB-a u okviru obavljanja svojih investicijskih operacija.

8. U uskoj suradnji s ESSB-om ESMA donosi nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojemu se navode operacije monetarne i devizne politike te politike financijske stabilnosti kao i vrste transakcija na koje se odnose stavci 6. i 7.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 3 srpnja 2015.

Komisiji je dodijeljena ovlast donošenja regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupkom utvrđenim člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

9. Komisija ima ovlast donošenja delegiranih akata u skladu s člankom 50. kako bi proširila područje primjene stavka 6. na druge središnje banke.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.)

U tu svrhu, Komisija do 1. lipnja 2015. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojemu ocjenjuje tretman transakcija od strane središnjih banaka trećih zemalja što za potrebe ovog stavka uključuje Banku za međunarodne namire. Izvješće uključuje analizu njihovih statutarne zadaća i volumene njihovog trgovanja u Uniji. U izvješću se:

- (a) navode odredbe koje se primjenjuju na relevantne treće zemlje u vezi s regulatornim objavljivanjem transakcija središnjih banaka, uključujući transakcije koje su članovi ESSB-a izvršili u tim trećim zemljama; i
- (b) ocjenjuje mogući učinak koji bi zahtjevi za regulatorno objavljivanje u Uniji mogli imati na transakcije središnjih banaka iz trećih zemalja.

Ako se u izvješću zaključi da je izuzeće iz stavka 6. nužno u pogledu transakcija u kojima je druga ugovorna strana središnja banka iz treće zemlje koja provodi monetarnu politiku, deviznu politiku i operacije financijske stabilnosti, Komisija utvrđuje da se to izuzeće primjenjuje na predmetnu središnju banku iz treće zemlje.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- 1. „investicijsko društvo” znači investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki (1) Direktive 2014/65/EU;
- 2. „investicijske usluge i aktivnosti” znači investicijske usluge i aktivnosti kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 2. Direktive 2014/65/EU;
- 3. „pomoćne usluge” znači pomoćne usluge kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki (3) Direktive 2014/65/EU;
- 4. „izvršavanje naloga za račun klijenta” znači izvršavanje naloga za račun klijenta kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 4. Direktive 2014/65/EU;
- 5. „trgovanje za vlastiti račun” znači trgovanje za vlastiti račun kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 5. Direktive 2014/65/EU;
- 6. „održavatelj tržišta” znači održavatelj tržišta kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 7. Direktive 2014/65/EU;
- 7. „klijent” znači klijent kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 9. Direktive 2014/65/EU;
- 8. „profesionalni ulagatelj” znači profesionalni ulagatelj kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 10. Direktive 2014/65/EU;
- 9. „financijski instrument” znači financijski instrument kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 15. Direktive 2014/65/EU;
- 10. „tržišni operater” znači tržišni operater kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 18. Direktive 2014/65/EU;
- 11. „multilateralni sustav” znači multilateralni sustav kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 19. Direktive 2014/65/EU;
- 12. „sistematski internalizator” znači sistemski internalizator kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 20. Direktive 2014/65/EU;

13. „uređeno tržište” znači uređeno tržište kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 21. Direktive 2014/65/EU;
14. „multilateralna trgovinska platforma” ili „MTP” znači multilateralna trgovinska platforma kako je definirana člankom 4. stavkom 1. točkom 22. Direktive 2014/65/EU;
15. „organizirana trgovinska platforma” ili „OTP” znači svaka organizirana trgovinska platforma kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 23. Direktive 2014/65/EU;
16. „mjesto trgovanja” znači mjesto trgovanja kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 24. Direktive 2014/65/EU;
17. „likvidno tržište” znači:
- (a) za potrebe članaka 9., 11. i 18. tržište za financijski instrument ili razred financijskih instrumenata, ako na stalnoj osnovi postoje spremni i voljni kupci i prodavači, ako se tržište ocjenjuje u skladu sa sljedećim kriterijima, uzimajući u obzir specifične tržišne strukture određenog financijskog instrumenta ili određenog razreda financijskih instrumenata:
 - i prosječna učestalost i opseg transakcija pod nizom tržišnih uvjeta, uzimajući u obzir prirodu i poslovni ciklus proizvoda unutar određenog razreda financijskih instrumenata;
 - ii. broj i vrstu sudionika na tržištu, uključujući omjer sudionika na tržištu i financijskih instrumenata kojima se trguje za pojedini proizvod;
 - iii. prosječnu veličinu raspona cijena, ako je dostupna;
 - (b) za potrebe članaka 4, 5. i 14., tržište financijskog instrumenta na kojemu se tim financijskim instrumentom svakodnevno trguje, a tržište se ocjenjuje u skladu sa sljedećim kriterijima:
 - i. slobodna prodaja;
 - ii. prosječni dnevni broj transakcija tim financijskim instrumentima;
 - iii. prosječni dnevni promet za te financijske instrumente.
18. „nadležno tijelo” znači nadležno tijelo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 26. Direktive 2014/65/EU;
19. „kreditna institucija” znači kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾
20. „podružnica” znači podružnica kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 30. Direktive 2014/65/EU;
21. „uska povezanost” znači uska povezanost kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 35. Direktive 2014/65/EU;
22. „upravljačko tijelo” znači upravljačko tijelo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 36. Direktive 2014/65/EU;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

23. „strukturirani depozit” znači strukturirani depozit kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 43. Direktive 2014/65/EU;
24. „prenosivi vrijednosni papiri” znači prenosivi vrijednosni papiri kako su definirani u članku 4. stavku 1. točki 44. Direktive 2014/65/EU;
25. „potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima” znači potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 45. Direktive 2014/65/EU;
26. „fond čijim se udjelima trguje na burzi” ili „ETF” znači fond čijim se udjelima trguje na burzi kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 46. Direktive 2014/65/EU;
27. „certifikati” znači vrijednosni papiri koji su prenosivi na tržištu kapitala i koji su, u slučaju otplate ulaganja od strane izdavatelja, rangirani iznad dionica, ali ispod neosiguranih obveznica i drugih sličnih instrumenata;
28. „strukturirani financijski proizvodi” znači vrijednosni papiri koji su oblikovani radi osiguranja i prijenosa kreditnog rizika povezanog s financijskom imovinom, a koji imatelju vrijednosnog papira omogućuju primanje redovitih isplata koje ovise o gotovinskom tijeku proizašlom iz temeljne imovine;
29. „izvedenice” znači financijski instrumenti definirani u članku 4. stavku 1. točki (44) podtočki c) Direktive 2014/65/EU i navedeni u odjeljku C točkama od (4) do (10) Priloga I. navedenoj Direktivi;
30. „robne izvedenice” znači financijski instrumenti definirani u članku 4. stavku 1. točki (44) podtočki c) Direktive 2014/65/EU u vezi s robom ili temeljem navedenom u odjeljku C točki (10) Priloga I. Direktivi 2014/65/EU ili u odjeljku C točkama (5), (6), (7) i (10) Priloga I. navedenoj Direktivi;
31. „središnja druga ugovorna strana” znači središnja druga ugovorna strana smislu članka 2. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012;
32. „izvedenica kojom se trguje na burzi” znači izvedenica kojom se trguje na uređenom tržištu ili na tržištu treće zemlje koje se smatra jednakovrijednim uređenom tržištu u skladu s člankom 28. ove Uredbe i kao takvo nije obuhvaćeno definicijom OTC izvedenice kako je definirana u članku 2. stavku 7. Uredbe (EU) br. 684/2012.
33. „provediv iskaz interesa” znači poruka jednog člana ili sudionika u sustavu trgovanja drugom članu ili sudioniku u vezi s postojanjem interesa za trgovanje koja sadrži sve potrebne informacije za ugovaranje trgovanja;
34. „ovlašteni sustav objavljivanja” ili „APA” znači ovlašteni sustav objavljivanja kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 52. Direktive 2014/65/EU;
35. „pružatelj konsolidiranih podataka o trgovanju” ili „CTP” znači pružatelj konsolidiranih podataka kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 53 Direktive 2014/65/EU;
36. „ovlašteni mehanizam izvješćivanja” ili „ARM” znači ovlašteni mehanizam izvješćivanja kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 54. Direktive 2014/65/EU;
37. „matična država članica” znači matična država članica kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 55. Direktive 2014/65/EU;
38. „država članica domaćin” znači država članica domaćin kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 56 Direktive 2014/65/EU;

39. „referentna vrijednost” znači svaka stopa, indeks ili brojka koja je dostupna javnosti ili objavljena i koja se periodički ili redovito određuje primjenom određene formule, ili na temelju vrijednosti jedne ili više vrsta osnovne imovine ili cijena, uključujući procijenjene cijene, stvarne ili procijenjene kamatne stope ili druge vrijednosti ili ankete te s obzirom na koju se utvrđuje iznos koji je potrebno platiti za neki financijski instrument ili vrijednost financijskog instrumenta.
40. „ugovor o međudjelovanju” znači ugovor o međudjelovanju kako je definiran članku 2 točki 12. Uredbe (EU) br. 648/2012;
41. „financijska institucija iz treće zemlje” znači subjekt čija je središnja uprava u trećoj zemlji, a koja je na temelju zakona te treće zemlje dobila odobrenje za rad ili dopuštenje za obavljanje bilo koje od aktivnosti navedenih u Direktivi 2013/36/EU, Direktivi 2014/65/EU, Direktivi 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Direktivi 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, Direktivi 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ ili Direktivi 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾;
42. „društvo iz treće zemlje” znači društvo iz treće zemlje kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 57 Direktive 2014/65/EU.
43. „veleprodajni energent” znači veleprodajni energent kako je definiran u članku 2. Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.
44. „poljoprivredne robne izvedenice” znači ugovori o izvedenicama vezani za proizvode navedene u članku 1. te Prilogu I, dijelovima 1. do XX. te XXIV./1 Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾;
45. „fragmentacija likvidnosti” znači situacija u kojoj:
- (a) sudionici na mjestu trgovanja ne mogu zaključiti transakciju s jednim ili više sudionika na tom mjestu zbog nedostatka sporazuma o poravnanju kojima svi sudionici imaju pristup; ili
 - (b) klirinški član ili njegovi klijenti bi bili prisiljeni držati svoje pozicije u financijskom instrumentu u više od jedne središnje ugovorne strane, što bi ograničilo potencijal za netiranje financijskih izloženosti;
46. „državni dužnički vrijednosni papiri” znači državni dužnički vrijednosni papir kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 61. Direktive 2014/65/EU;
47. „kompresija portfelja” znači usluga smanjenja rizika u kojoj dvije ili više drugih ugovornih strana u cijelosti ili djelomično likvidiraju neke ili sve izvedenice koje su te ugovorne strane predložile za uključenje u kompresiju portfelja, a likvidirane izvedenice zamjenjuju drugom izvedenicom čija je kombinirana zamišljena vrijednost manja od kombinirane zamišljene vrijednosti likvidiranih izvedenica.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32).

⁽³⁾ Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 235, 23.9.2003., str. 10.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (SL L 326, 8.12.2011., str. 1.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671).

2. Komisija ima ovlast donositi delegirane akte u skladu s člankom 50. za određivanje određenih tehničkih elemenata definicija utvrđenih u stavku 1. radi usklađivanja s razvojem tržišta.

GLAVA II.

TRANSPARENTNOST MJESTA TRGOVANJA

POGLAVLJE 1.

Transparentnost u pogledu vlasničkih instrumenata

Članak 3.

Zahtjevi koje moraju ispuniti mjesta trgovanja u pogledu transparentnosti prije trgovanja dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima

1. Tržišni operatori i investicijska društva koja vode mjesto trgovanja objavljuju svoje aktualne ponude za kupnju i prodaju te dubinu tržišta po tim cijenama, koje su u putem njihovih sustava objavljene za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate i druge slične financijske instrumente kojima se trguje na mjestu trgovanja. Taj zahtjev primjenjuje se i na provedivi iskaz interesa. Tržišni operatori i investicijska društva koja vode mjesto trgovanja objavljuju navedene informacije neprekidno tijekom uobičajenog vremena trgovanja.

2. Zahtjev za transparentnost iz stavka 1. prilagođava se za različite vrste sustava za trgovanje, uključujući sustave na temelju naloga, sustave na temelju ponuda, kao i hibridne sustave te sustave za trgovanje koji se temelje na periodičnim dražbama.

3. Tržišni operatori i investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja dužni su omogućiti pristup, po razumnim komercijalnim uvjetima i bez diskriminacije, sustavima kojima se koriste za objavljivanje informacije iz stavka 1. investicijskim društvima koja su obvezna objavljivati svoje ponude za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate i druge slične financijske instrumente u skladu s člankom 14.

Članak 4.

Izuzeća u pogledu vlasničkih instrumenata

1. Nadležna tijela mogu tržišne operatore i investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja izuzeti od obveze objavljivanja informacija iz članka 3. stavka 1. u slučaju:

(a) sustava za uparivanje naloga koji se temelje na metodologiji trgovanja kod koje se cijena financijskog instrumenta iz članka 3. stavka 1. dobiva iz mjesta trgovanja u koje je taj financijski instrument najprije bio uvršten za trgovanje ili iz najrelevantnijeg tržišta u pogledu likvidnosti, ako je ta referentna cijena javno objavljena te je sudionici na tržištu općenito smatraju pouzdanom referentnom cijenom. Kontinuirano korištenje tog izuzeća podložno je uvjetima iz članka 5.

(b) sustava kojima se formaliziraju dogovorene transakcije koje:

i. izvršene su unutar trenutačnog raspona cijena ponderiranog volumenom koji utječe na knjigu naloga ili ponude održavatelja tržišta mjesta trgovanja koje upravlja navedenim sustavom. Te su transakcije podložne uvjetima iz članka 5.;

ii u obliku su nelikvidne dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata ili drugog sličnog financijskog instrumenta koji nije obuhvaćen značenjem likvidnog tržišta, a obrađuju se unutar postotka primjerene referentne cijene, s tim da je postotak i referentnu cijenu operater sustava unaprijed odredio; ili

iii. podliježu uvjetima koji se razlikuju od trenutačne tržišne cijene tog financijskog instrumenta;

(c) naloga koji prelaze uobičajenu veličinu tržišta;

(d) naloga koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje naložima do njihovog objavljivanja na tržištu.

2. Referentna cijena iz stavka 1. točke (a) određuje se se dobivanjem:

- (a) središnje vrijednosti u aktualnoj ponudi za kupnju i prodaju mjesta trgovanja u kojemu je taj financijski instrument uvršten za trgovanje ili najrelevantnijeg tržišta u pogledu likvidnosti; ili
- (b) ako cijena iz točke (a) nije dostupna, početna ili zadnja cijena relevantnog trgovanja.

Nalozi se pozivaju samo na cijene iz točke (b) izvan kontinuirane faze relevantnog trgovanja.

3. Ako mjesta trgovanja upravljaju sustavima kojima se formaliziraju dogovorene transakcije u skladu sa stavkom 1. točkom (b) podtočkom i.:

- (a) te se transakcije provode u skladu s pravilima mjesta trgovanja;
- (b) mjesto trgovanja osigurava postojanje mehanizama, sustava i postupaka za sprečavanje i otkrivanje zlorab tržista ili pokušaja zlorabe tržista u vezi s tim dogovorenim transakcijama u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 596/2014;
- (c) mjesto trgovanja ustanovljuje, održava i provodi sustave za otkrivanje svakog pokušaja korištenja izuzeća kako bi se zaobišli drugi uvjeti iz ove Uredbe ili Direktive 2014/65/EU i za izvješćivanje nadležnog tijela o takvim pokušajima.

Ako nadležno tijelo odobri izuzeće u skladu sa stavkom 1. točkom (b) podtočkom i. ili iii., to nadležno tijelo nadzire kako mjesto trgovanja koristi izuzeće da bi osiguralo da se poštuju uvjeti za korištenje izuzeća.

4. Prije odobrenja izuzeća u skladu sa stavkom 1. nadležna tijela dužna su obavijestiti ESMA-u i ostala nadležna tijela o namjeravanom odobrenju svakog pojedinog izuzeća i dati objašnjenje o primjeni izuzeća, uključujući pojedinosti mjesta trgovanja ako je referentna cijena ustanovljena na način opisan u stavku 1. točki (a). Obavijest o namjeri odobrenja izuzeća daje se najmanje četiri mjeseca prije namjeravanog stupanja izuzeća na snagu. U roku od dva mjeseca po primitku obavijesti ESMA dotičnom nadležnom tijelu dostavlja neobvezujuće mišljenje u kojem se procjenjuje kompatibilnost svakog izuzeća sa zahtjevima utvrđenima u stavku 1. i navedenima u regulatornim tehničkim standardima donesenima u skladu sa stavkom 6. Ako nadležno tijelo odobri izuzeće, a nadležno tijelo druge države članice se s time ne slaže, dotično nadležno tijelo može pitanje opet uputiti ESMA-i koja može postupiti u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene na temelju članka 19. Uredbe (EU) br. 1095/2010. ESMA prati primjenu izuzeća i podnosi godišnje izvješće Komisiji o tome kako se izuzeća primjenjuju u praksi.

5. Nadležno tijelo može, bilo na vlastitu inicijativu ili na zahtjev drugog nadležnog tijela, povući izuzeće odobreno prema stavku 1., kako je navedeno u stavku 6. ako primijeti da se izuzeće koristi na način koji odstupa od izvorne namjene ili ako smatra da se izuzeće koristi za zaobilaženje uvjeta utvrđenih ovim člankom.

Nadležna tijela o tom povlačenju obavješćuju ESMA-u i druga nadležna tijela, pružajući detaljne razloge svoje odluke.

6. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje:

- (a) raspona ponuda za kupnju i prodaju ili ponude imenovanih održavatelja tržišta te dubinu tržišnog interesa po tim cijenama, koji se objavljuju za svaki razred dotičnog financijskog instrumenta u skladu s člankom 3. stavkom 1., uzimajući u obzir potrebnu prilagodbu za različite vrste sustava za trgovanje kako je određeno u članku 3. stavku 2.;

- (b) najrelevantnijeg tržišta u pogledu likvidnosti financijskog instrumenta u skladu sa stavkom 1. točkom (a);
- (c) posebnih obilježja dogovorene transakcije u odnosu na različite načine na koje član ili sudionik mjesta trgovanja mogu izvršiti tu transakciju;
- (d) dogovorenih transakcija koje ne doprinose formiranja cijena i koje koriste izuzeće predviđeno stavkom 1. točkom (b) podtočkom iii.;
- (e) veličine naloga koji prelaze uobičajenu veličinu i vrste te minimalne veličine naloga koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje naložima, do njihovog objavljivanja na tržištu i koji se mogu osloboditi od obveze objavljivanja prije trgovanja prema stavku 1. za svaki razred predmetnog financijskog instrumenta;

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

7. Izuzeća koja su odobrila nadležna tijela u skladu s člankom 29. stavkom 2. i člankom 44. stavkom 2. Direktive 2004/39/EZ i člancima 18., 19. i 20. Uredbe (EZ) br. 1287/2006 prije 3. siječnja 2017. ESMA preispituje do 3. siječnja 2019. ESMA je dužna dostaviti mišljenje dotičnom nadležnom tijelu u kojem se procjenjuje buduća kompatibilnost svakog od tih izuzeća sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i svim delegiranim aktima i regulatornim tehničkim standardima donesenima na temelju ove Uredbe.

Članak 5.

Mehanizam najvećeg volumena

1. Kako bi se osiguralo da korištenje izuzeća iz članka 4. stavka 1. točke (a) i članka 4. stavka 1. točke (b) podtočke i. ne šteti neopravdano formiranju cijena, trgovanje na temelju tih izuzeća ograničeno je na sljedeći način:

- (a) postotak trgovanja financijskim instrumentom koje se izvršava na mjestu trgovanja na temelju tih izuzeća ograničen je na 4 % ukupnog volumena trgovanja tim financijskim instrumentom na svim mjestima trgovanja u Uniji tijekom prethodnog razdoblja od 12 mjeseci;
- (b) ukupan obujam trgovanja financijskim instrumentom u Uniji koje se izvršava na temelju tih izuzeća ograničen je na 8 % ukupnog volumena trgovanja tim financijskim instrumentom na svim mjestima trgovanja u Uniji tijekom prethodnog razdoblja od 12 mjeseci.

Ovaj mehanizam najvećeg volumena ne primjenjuje se na dogovorene transakcije koje su transakcije dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima ili drugim sličnim financijskim instrumentima za koji ne postoji likvidno tržište kako je određeno u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (b) i obrađuju se unutar postotka primjerene referentne cijene kako je određeno člankom 4. stavkom 1. točkom (b) podtočkom ii., ili na dogovorene transakcije koje podliježu uvjetima različitim od trenutne tržišne cijene tog financijskog instrumenta kako je određeno člankom 4. stavkom 1. točkom (b) podtočkom iii.

2. Ako postotak trgovanja financijskim instrumentom koje se izvršava na mjestu trgovanja na temelju izuzeća premaši granicu utvrđenu stavkom 1. točkom (a), nadležno tijelo koje je odobrilo korištenje tih izuzeća na tom mjestu u roku od dva radna dana ukida njihovo korištenje na razdoblje od šest mjeseci na tom mjestu i tim financijskim instrumentom na temelju podataka koje objavi ESMA u skladu sa stavkom 4.

3. Kada postotak trgovanja financijskim instrumentom koje se izvršava na svim mjestima trgovanja u Uniji na temelju tih izuzeća premaši ograničenje iz stavka 1. točke (b), sva nadležna tijela u roku od dva radna dana ukidaju korištenje tih izuzeća u Uniji na razdoblje od šest mjeseci.

4. U roku od pet radnih dana na kraju svakog kalendarskog mjeseca ESMA objavljuje ukupni volumen trgovanja u Uniji za svaki financijski instrument u prethodnom razdoblju od 12 mjeseci, postotak trgovanja financijskim instrumentom koje se izvršava u Uniji na temelju tih izuzeća i na svakom mjestu trgovanja tijekom prethodnog razdoblja od 12 mjeseci te metodologiju koja se koristi za izračun tih postotaka.

5. U slučaju da izvješće iz stavka 4. ukaže na neko mjesto trgovanja na kojemu je trgovanje nekim financijskim instrumentom koje se izvršava na temelju izuzeća premašilo 3,75 % ukupnog trgovanja u Uniji tim financijskim instrumentom na temelju prethodnog razdoblja od 12 mjeseci, ESMA objavljuje dodatno izvješće u roku od pet radnih dana od 15. dana mjeseca u kojemu je objavljeno izvješće iz stavka 4. To izvješće sadrži informacije iz stavka 4. u pogledu onih financijskih instrumenata za koje je premašeno 3,75 %.

6. Ako izvješće iz stavka 4. ukaže da je ukupno trgovanje nekim financijskim instrumentom u Uniji koje se izvršava na temelju izuzeća premašilo 7,75 % ukupnog trgovanja tim financijskim instrumentom u Uniji na temelju prethodnog razdoblja od 12 mjeseci, ESMA objavljuje dodatno izvješće u roku od pet radnih dana od 15. dana mjeseca u kojemu je objavljeno izvješće iz stavka 4. To izvješće sadrži informacije iz stavka 4. u pogledu onih financijskih instrumenata za koje je premašeno 7,75 %.

7. Kako bi se osiguralo pouzdane podloge za nadzor nad trgovanjem koje se odvija na temelju tih izuzeća i određivanja prekoračenja ograničenja iz stavka 1., operateri mjesta trgovanja moraju uspostaviti sustave i postupke kako bi se:

(a) omogućilo identificiranje svih slučajeva trgovanja koji su se odveli na njihovom mjestu na temelju tih izuzeća; i

(b) osiguralo da se ni u kojim okolnostima ne prekorači dopušteni postotak trgovanja omogućen tim izuzećima kako je utvrđeno stavkom 1. točkom (a).

8. Razdoblje za objavljivanje podataka o trgovanju od strane ESMA-e i nadzor trgovanja određenim financijskim instrumentom na temelju tih izuzeća počinje 3. siječnja 2016. Ne dovodeći u pitanje članak 4. stavak 5. nadležna tijela ovlaštena su suspendirati korištenje tim izuzećima od datuma početka primjene ove Uredbe i nakon toga na mjesečnoj osnovi.

9. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojemu utvrđuje metodu, uključujući označivanje transakcija, kojom se zbrajaju, izračunavaju i objavljuju podaci o transakcijama kako je navedeno u stavku 4., kako bi se pružilo točno mjerenje ukupnog volumena trgovanja za svaki financijski instrument i postotci trgovanja koja koriste ta izuzeća u Uniji i za svako mjesto trgovanja.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 6.

Zahtjevi koje moraju ispuniti mjesta trgovanja u pogledu transparentnosti poslije trgovanja dionicama, potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju cijenu, volumen i vrijeme izvršenih transakcija dionicama, potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima kojima se trguje na tom mjestu trgovanja. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju pojedinosti o svim takvim transakcijama onoliko blizu stvarnom vremenu koliko im to dopuštaju tehničke mogućnosti.

2. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dužni su omogućiti pristup, po razumnim komercijalnim uvjetima i bez diskriminacije, aranžmanima kojima se koriste za objavljivanje informacije iz stavka 1. ovog članka investicijskim društvima koja su obvezna objavljivati detalje svojih transakcija dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima u skladu s člankom 20.

Članak 7.

Odobrenje odgođenog objavljivanja

1. Nadležna tijela mogu tržišnim operaterima i investicijskim društvima koji upravljaju mjestom trgovanja odobriti odgođeno objavljivanje podataka o transakcijama na temelju njihove veličine ili vrste.

To znači da nadležna tijela mogu odobriti odgođeno objavljivanje podataka o transakcijama koje prelaze uobičajenu veličinu tržišta za dotičnu dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument ili tu vrstu dotične dionice, potvrde o deponiranom vrijednosnom papiru, fonda čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata ili drugog sličnog financijskog instrumenta.

Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dobivaju od nadležnog tijela prethodno odobrenje za predložene dogovore o odgođenom objavljivanju podataka o trgovanju te su o tim dogovorima dužni jasno obavijestiti tržišne sudionike i javnost. ESMA prati primjenu tih dogovora o odgođenom objavljivanju podataka o trgovanju i podnosi godišnje izvješće Komisiji o tome kako se oni primjenjuju u praksi.

Ako nadležno tijelo odobri odgođeno objavljivanje, a nadležno tijelo druge države članice se ne slaže s odlukom ili se ne slaže s učinkovitom primjenom odobrenja, dotično nadležno tijelo može pitanje opet uputiti ESMA-i koja može postupiti u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene prema članku 19. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

2. ESMA donosi nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojemu, kako bi omogućila objavu informacija u skladu s članom 64. Direktive 2014/65/EU, navodi sljedeće:

- (a) pojedinosti transakcija koje investicijska društva, uključujući sistematske internalizatore i tržišne operatere te investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja čine dostupnima javnosti za svaki razred dotičnog financijskog instrumenta u skladu s člankom 6. stavkom 1., uključujući identifikatore za različite vrste transakcija objavljene u skladu s člankom 6. stavkom 1. i člankom 20., pri čemu se uvodi razlika između identifikatora utvrđenih na temelju čimbenika vezanih prvenstveno uz vrednovanje instrumenata i onih utvrđenih na temelju drugih čimbenika;
- (b) vremenski rok u skladu s obvezom objavljivanja što je moguće bliže stvarnom vremenu, uključujući i slučajeve trgovanja izvan uobičajenog vremena za trgovanje;
- (c) uvjete za izdavanje odobrenja za rad investicijskim društvima, uključujući sistematske internalizatore i tržišne operatere, te investicijskim društvima koja upravljaju mjestom trgovanja da omoguće odgođeno objavljivanje pojedinosti transakcije za svaki razred predmetnih financijskih instrumenata u skladu s stavkom 1. ovog članka i člankom 20. stavkom 1.;
- (d) kriteriji koji se primjenjuju kod odlučivanja o transakcijama za koje je, zbog njihove veličine ili vrste, uključujući i profil likvidnosti dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fonda čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata ili drugog uključenog sličnog financijskog instrumenta, odobreno odgođeno objavljivanje za svaki razred dotičnog financijskog instrumenta.

ESMA Komisiji podnosi nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

POGLAVLJE 2.

Transparentnost u pogledu nevlasničkih instrumenata

Članak 8.

Zahtjevi koje moraju ispuniti mjesta trgovanja u pogledu transparentnosti prije trgovanja obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama

1. Tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju svoje aktualne ponude za kupnju i prodaju te dubinu tržišta po tim cijenama, koje su preko njihovih sustava objavljene za obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice ili izvedenice kojima se trguje na mjestu trgovanja. Taj zahtjev primjenjuje se i na provedivi iskaz interesa. Tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju navedene informacije neprekidno tijekom uobičajenog vremena trgovanja. Obveza objavljivanja ne primjenjuje se na one transakcije izvedenicama nefinancijskih drugih ugovornih strana koje su objektivno mjerljive u pogledu smanjenja rizika izravno povezanih s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja državne blagajne nefinancijske druge ugovorne strane ili te grupe.

2. Zahtjev za transparentnost iz stavka 1. prilagođava se za različite vrste sustava za trgovanje, uključujući sustave na temelju naloga, sustave na temelju ponuda, kao i hibridne sustave i sustave za trgovanje koji se temelje na periodičnim dražbama ili glasovnom trgovanju.

3. Tržišni operatori te investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dužna su omogućiti pristup, po razumnim komercijalnim uvjetima i bez diskriminacije, aranžmanima kojima se koriste za objavljivanje informacije iz stavka 1. investicijskim društvima koja su obvezna objavljivati svoje ponude u obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama u skladu s člankom 18.

4. Kada se u skladu s člankom 9. stavkom 1. točkom (b) odobri izuzeće, tržišni operatori i investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja objavljuju barem okvirne ponude za kupnju i prodaju prije trgovanja koje su blizu cijeni trgovinskih interesa koje su objavljene preko njihovih sustava obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda, emisijskih jedinica i izvedenica kojima se trguje na mjestu trgovanja. Tržišni operatori i investicijska društva koja vode mjesto trgovanja objavljuju navedene informacije odgovarajućim elektroničkim sredstvima redovito i tijekom uobičajenog vremena trgovanja. Tim se aranžmanima osigurava da se informacije pružaju pod razumnim komercijalnim uvjetima i na nediskriminirajućoj osnovi.

Članak 9.

Izuzeća za nevlasničke instrumente

1. Nadležna tijela mogu tržišne operatore i investicijska društva koja vode mjesto trgovanja izuzeti od obveze objavljivanja informacija iz članka 8. stavka 1. u slučaju:

- (a) naloga koji su veliki u usporedbi s uobičajenom veličinom tržišta i naloga koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje nalogima do njihovog objavljivanja na tržištu;
- (b) provedivih iskaza interesa u sustavu zahtjeva za ponudom i sustavu glasovnog trgovanja koji prekoračuju veličinu svojstvenu određenom financijskom instrumentu, koja bi pružatelje likvidnosti izložila prekomjernom riziku i uzimaju u obzir jesu li relevantni sudionici na tržištu mali i veliki ulagatelji;
- (c) izvedenica koje ne podliježu obvezi trgovanja iz članka 28. i drugih financijskih instrumenata za koje ne postoji likvidno tržište.

2. Prije odobrenja izuzeća u skladu sa stavkom 1. nadležna tijela dužna su obavijestiti ESMA-u i ostala nadležna tijela o namjeravanom odobrenju svakog pojedinog izuzeća za izuzeće i dati objašnjenje o primjeni izuzeća. Obavijest o namjeri odobrenja izuzeća daje se najmanje četiri mjeseca prije namjeravanog stupanja izuzeća na snagu. U roku od dva mjeseca po primitku obavijesti ESMA dostavlja mišljenje dotičnom nadležnom tijelu u kojem se procjenjuje kompatibilnost izuzeća sa zahtjevima utvrđenima u stavku 1. i navedenima u regulatornim tehničkim standardima donesenima u skladu sa stavkom 5. Ako nadležno tijelo odobri izuzeće, a nadležno tijelo druge države članice se ne slaže, dotično nadležno tijelo može pitanje opet uputiti ESMA-i koja može postupiti u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene na temelju članka 19. Uredbe (EU) br. 1095/2010. ESMA prati primjenu izuzeća i podnosi godišnje izvješće Komisiji o tome kako se izuzeća primjenjuju u praksi.

3. Nadležna tijela mogu, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev drugih nadležnih tijela, povući izuzeće dano u skladu sa stavkom 1. ako primijete da se izuzeće koristi na način koji odstupa od izvorne namjere ili ako smatraju da se izuzeće koristi za zaobilaženje pravila utvrđenih ovim člankom.

Nadležna tijela obavješćuju ESMA-u i druga nadležna tijela o tom oduzimanju bez odgode i prije nego što proizvede učinke, te pružaju potpuno objašnjenje svoje odluke.

4. Nadležno tijelo zaduženo za nadzor nad jednim mjestom trgovanja ili više njih na kojima se trguje razredom obveznica, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama ili izvedenicama može privremeno suspendirati obveze iz članka 8. kada likvidnost tog razreda financijskog instrumenta padne ispod određenog praga. Taj se prag utvrđuje na temelju objektivnih kriterija koji su specifični za tržište dotičnog financijskog instrumenta. Obavijest o takvoj privremenoj suspenziji objavljuje se na internetskoj stranici dotičnog nadležnog tijela.

Privremena suspenzija vrijedi tijekom početnog razdoblja koje nije dulje od tri mjeseca od dana njezine objave na internetskoj stranici relevantnog nadležnog tijela. Takva se suspenzija može obnoviti na naredna razdoblja koje nisu dulja od tri mjeseca ako je osnova za suspenziju i dalje primjenjiva. Ako se suspenzija ne obnovi nakon razdoblja od tri mjeseca, ona automatski prestaje važiti.

Prije suspenzije ili obnove privremene suspenzije u skladu s obvezama iz ovog stavka iz članka 8 relevantno nadležno tijelo obavješćuje ESMA-u o svojoj namjeri i daje objašnjenje. ESMA nadležnom tijelu što je prije moguće izdaje mišljenje o tome je li po njezinom mišljenju suspenzija ili obnova privremene suspenzije opravdana u skladu s prvim i drugim podstavkom.

5. ESMA donosi nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila:

- (a) parametre i metode izračuna praga likvidnosti iz stavka 4. u odnosu na financijske instrumente. Parametri i metode država članica za izračun praga postavljaju su na način da, kada se dosegne prag, to predstavlja znatan pad u likvidnosti na mjestima trgovanja u Uniji za dotični financijski instrument na temelju kriterija korištenih u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 17.;
- (b) raspon cijena za kupnju i prodaju ili ponude i dubinu tržišta po tim cijenama, ili okvirne cijene prije trgovanja i ponude za prodaju koje su blizu cijeni tržišta, koji se trebaju objaviti za svaki razred dotičnih financijskih instrumenata u skladu s člankom 8. stavcima 1.i 4., uzimajući u obzir potrebnu prilagodbu za različite vrste sustava za trgovanje kako je određeno u članku 8. stavku 2.;
- (c) veličinu naloga koji prelaze uobičajenu veličinu tržišta i vrstu te minimalnu veličinu neizvršenih naloga koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje nalogima do objavljivanja koji se mogu osloboditi od obveze objavljivanja prije trgovanja prema stavku 1. za svaki dotični razred financijskog instrumenta;
- (d) količinu tipičnu za financijski instrument iz stavka 1. točke (b) i definiciju sustava zahtjeva za ponudom i sustava glasovnog trgovanja koji se mogu osloboditi od obveze objavljivanja prije trgovanja po stavku 1.;

Prilikom određivanja količine tipične za financijski instrument koja bi pružatelj likvidnosti izložila prekomjernom riziku i uzimajući u obzir to jesu li relevantni sudionici na tržištu mali ili veliki ulagatelji, u skladu sa stavkom 1. točkom (b) ESMA uzima u obzir sljedeće čimbenike:

- i. mogu li se, pri takvim količinama, osiguravatelji likvidnosti osigurati od rizika,
- ii. ako se tržište za financijski instrument ili razred financijskih instrumenata sastoji dijelom od malih ulagatelja, prosječnu vrijednost transakcija koje izvršavaju ti ulagatelji,

- (e) financijske instrumente ili razrede financijskih instrumenata za koje ne postoji likvidno tržište kod kojih je moguće izuzeće od obveze objavljivanja prije trgovanja prema stavku 1.

ESMA Komisiji podnosi nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 10.

Zahtjevi koje moraju ispuniti mjesta trgovanja u pogledu transparentnosti poslije trgovanja obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju cijenu, volumen i vrijeme izvršenih transakcija obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama kojima se trguje na mjestu trgovanja. Tržišni operateri te investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju pojedinosti o svim takvim transakcijama onoliko blizu stvarnom vremenu koliko im to dopuštaju tehničke mogućnosti.
2. Tržišni operateri te investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dužna su omogućiti učinkoviti pristup, prema razumnim komercijalnim uvjetima i bez diskriminacije, aranžmanima kojima se koriste za objavljivanje informacije iz prvog stavka investicijskim društvima koja su obvezna objavljivati pojedinosti o svojim transakcijama obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama u skladu s člankom 21.

Članak 11.

Odobrenje odgođenog objavljivanja

1. Nadležna tijela mogu tržišnim operaterima i investicijskim društvima koji upravljaju mjestom trgovanja odobriti odgođeno objavljivanje podataka o transakcijama na temelju veličine ili vrste transakcija.

Nadležna tijela mogu posebno odobriti odgođeno objavljivanje ako se radi o transakcijama koje imaju sljedeće karakteristike:

- (a) prelaze uobičajenu veličinu tržišta za dotičnu obveznicu, strukturirani financijski proizvod, emisijsku jedinicu ili izvedenicu kojima se trguje na mjestu trgovanja ili za taj razred obveznica, strukturirani financijski proizvod, emisijsku jedinicu ili izvedenicu. njima se trguje na mjestu trgovanja; ili
- (b) povezane su s obveznicom, strukturiranim financijskim proizvodom, emisijskom jedinicom ili izvedenicom kojima se trguje na mjestu trgovanja, ili s razredom obveznica, strukturiranog financijskog proizvoda, emisijske jedinice ili izvedenice kojima se trguje na mjestu trgovanja za koje nema likvidnog tržišta;
- (c) prelaze količinu tipičnu za tu obveznicu, strukturirani financijski proizvod, emisijsku jedinicu ili izvedenicu kojima se trguje na mjestu trgovanja ili za taj razred obveznica, strukturiranog financijskog proizvoda, emisijske jedinice ili izvedenice kojima se trguje na mjestu trgovanja, koja bi osiguravatelje likvidnosti izložila prekomjernom riziku i uzimaju u obzir to jesu li relevantni sudionici na tržištu mali i veliki ulagatelji.

Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dobivaju od nadležnog tijela prethodno odobrenje za predložene aranžmane o odgođenom objavljivanju podataka o trgovanju te su o tim aranžmanima dužni jasno obavijestiti tržišne sudionike i javnost. ESMA prati primjenu tih aranžmana o odgođenom objavljivanju podataka o trgovanju i podnosi godišnje izvješće Komisiji o tome kako se oni primjenjuju u praksi.

2. Nadležno tijelo zaduženo za nadzor nad jednim mjestom trgovanja ili više njih na kojima se trguje razredom obveznica, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama ili izvedenicama može privremeno suspendirati obveze iz članka 10. kada likvidnost tog razreda financijskog instrumenta padne ispod praga određenog u skladu s

metodologijom iz članka 9. stavka 5. točke (a). Taj se prag utvrđuje na temelju objektivnih kriterija koji su specifični za tržište dotičnog financijskog instrumenta. Ta privremena suspenzija objavljuje se na internetskoj stranici relevantnog nadležnog tijela.

Suspenzija vrijedi tijekom početnog razdoblja koje nije dulje od tri mjeseca od dana njezine objave na internetskoj stranici relevantnog nadležnog tijela. Takva se suspenzija može obnoviti na naredna razdoblja koje nisu dulja od tri mjeseca ako je osnova za suspenziju i dalje primjenjiva. Ako se suspenzija ne obnovi nakon razdoblja od tri mjeseca, ona automatski prestaje važiti.

Prije suspenzije ili obnove privremene suspenzije u skladu s obvezama iz članka 10. relevantno nadležno tijelo obavještuje ESMA-u o svojoj namjeri i daje objašnjenje. ESMA nadležnom tijelu što je prije moguće izdaje mišljenje o tome je li po njezinom mišljenju suspenzija ili obnova privremene suspenzije opravdana u skladu s prvim i drugim podstavkom.

3. Uz izdavanje odobrenja odgođenog objavljivanja, nadležna tijela mogu:

- (a) zahtijevati objavu ograničenih pojedinosti transakcije ili pojedinosti nekoliko transakcija u zbirnom obliku, ili njihovu kombinaciju, tijekom razdoblja odgode;
- (b) omogućiti neobjavljivanje volumena pojedinačne transakcije tijekom produženog razdoblja odgode;
- (c) u pogledu nevlasničkih instrumenata koji nisu državni dužnički vrijednosni papiri, omogućiti objavu različitih transakcija u zbirnom obliku tijekom produženog razdoblja odgode;
- (d) u pogledu državnih dužničkih vrijednosnih papira, omogućiti objavu različitih transakcija u zbirnom obliku na neodređeno razdoblje.

U pogledu državnih dužničkih vrijednosnih papira, točke (b) i (d) mogu se koristiti odvojeno ili uzastopno pomoću čega bi se, jednom kada produženi rok za suspenziju objave volumena istekne, volumeni mogli objaviti u zbirnom obliku.

U pogledu svih drugih financijskih instrumenata, kada razdoblje odgode prestane važiti, objavljuju se ostale pojedinosti transakcije i sve pojedinosti transakcije na pojedinačnoj osnovi.

4. ESMA donosi nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojemu, kako bi omogućila objavu informacija u skladu s članom 64. Direktive 2014/65/EU, navodi sljedeće:

- (a) pojedinosti transakcija koje investicijska društva, uključujući sistematske internalizatore i tržišne operatere te investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja čine dostupnima javnosti za svaki razred dotičnog financijskog instrumenta u skladu s člankom 10. stavkom 1., uključujući identifikatore za različite vrste transakcija objavljene u skladu s člankom 10. stavkom 1. i člankom 21. stavkom 1., pri čemu se uvodi razlika između identifikatora određenih čimbenicima vezanim prvenstveno uz vrednovanje financijskih instrumenata i onih određenih drugim čimbenicima;
- (b) rok u skladu s obvezom objavljivanja što je moguće bliže stvarnom vremenu, uključujući i slučajeve trgovanja izvan uobičajenog vremena za trgovanje;
- (c) uvjete za izdavanje odobrenja investicijskim društvima, sistematskim internalizatorima i tržišnim operaterima te investicijskim društvima koja upravljaju mjestom trgovanja da omoguće odgođeno objavljivanje pojedinosti transakcije za svaki razred predmetnih financijskih instrumenata u skladu s stavkom 1. ovog članka i člankom 21. stavkom 4.;

- (d) kriterije koje treba primijeniti prilikom određivanja veličine ili vrste transakcije za koju je u skladu sa stavkom 3. dopušteno odgođeno objavljivanje i objavljivanje ograničenih pojedinosti transakcije, ili objavljivanje pojedinosti nekoliko transakcija u zbirnom obliku, ili neobjavljivanje volumena transakcija posebno s obzirom na dopuštanje produžetka razdoblja odgode za određene financijske instrumente ovisno o njihovoj kvaliteti.

ESMA Komisiji podnosi nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

POGLAVLJE 3.

Obveza odvojenog objavljivanja podataka o trgovanju prema razumnim komercijalnim uvjetima

Članak 12.

Obveza odvojenog objavljivanja podataka prije trgovanja i poslije trgovanja

1. Tržišni operatori i investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja dužna su informacije objavljene u skladu s člancima 3., 4. i 6. do 11. staviti na raspolaganje javnosti pri čemu se podaci prije trgovanja i podaci poslije trgovanja objavljuju odvojeno.
2. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje objavljivanje podataka prije trgovanja i poslije trgovanja, uključujući i razinu razdvajanja podataka za objavljivanje iz stavka 1.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 13.

Obveza objavljivanja podataka prije trgovanja i poslije trgovanja prema razumnim komercijalnim uvjetima

1. Tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dužni su informacije objavljene u skladu s člancima 3., 4. i 6. do 11. staviti na raspolaganje javnosti prema razumnim komercijalnim uvjetima i osigurati učinkovit nediskriminirajući pristup informacijama. Takve informacije se stavljaju na raspolaganje besplatno 15 minuta nakon objave.
2. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 50. kojima se pojašnjava što su to razumni uvjeti poslovanja prema kojima se informacije iz stavka 1. javno objavljuju.

GLAVA III.

ZAHTJEVI TRANSPARENTNOSTI ZA SISTEMATSKE INTERNALIZATORE I INVESTICIJSKA DRUŠTVA KOJI TRGUJU IZVAN UREĐENOG TRŽIŠTA

Članak 14.

Obveza sistemskih internalizatora da objavljuju obvezujuće ponude u vezi s dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima

1. Investicijska društva dužna su objaviti obvezujuće ponude u vezi s dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima kojima se trguje na mjestu trgovanja za koje su oni sistemski internalizatori i za koje postoji likvidno tržište.

Ako ne postoji likvidno tržište za financijske instrumente iz prvog podstavka, sistemski internalizatori objavljuju ponudu na zahtjev svojih klijenata.

2. Ovaj članak te članci 15., 16. i 17. primjenjuju se na sistematske internalizatore kada trguju količinama do uobičajene veličine tržišta. Sistemski internalizatori nisu podložni ovom članku i članaka, 15., 16. i 17. kada trguju količinama iznad uobičajene veličine tržišta.

3. Sistematski internalizatori mogu odlučiti o količini ili količinama za koje će isticati ponude. Minimalna količina za koju se daje ponuda predstavlja najmanje 10 % uobičajene veličine tržišta za dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument kojima se trguje na mjestu trgovanja. Svaka ponuda za određenu dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument kojim se trguje na mjestu trgovanja obuhvaća obvezujuću ponudu na prodaju i nudi cijenu ili cijene za količinu ili količine koje mogu biti do uobičajene veličine tržišta za razred dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata ili drugih sličnih financijskih instrumenata kojem dotični financijski instrument pripada. Cijena ili cijene odražavaju prevladavajuće tržišne uvjete za tu dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument.

4. Dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovi čijim se udjelima trguje na burzi, certifikati i drugi slični financijski instrumenti grupiraju se u razrede na temelju aritmetičke sredine vrijednosti naloga izvršenih na tržištu za taj financijski instrument. Standardna veličina tržišta za svaki razred dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata jest veličina koja predstavlja aritmetičku sredinu vrijednosti naloga izvršenih na tržištu za financijske instrumente u svakom razredu.

5. Tržište za svaku dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili sličan financijski instrument čine svi nalozi izvršeni u Uniji za taj financijski instrument, isključujući one koje prelaze uobičajenu veličinu tržišta.

6. Nadležno tijelo najvažnijeg tržišta u smislu likvidnosti, kako je utvrđeno u članku 26. za svaku dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument, određuje barem jednom godišnje, na temelju aritmetičke sredine vrijednosti naloga izvršenih na tržištu za taj financijski instrument, razred kojemu on pripada. Te se informacije javno objavljuju svim sudionicima na tržištu i dostavljaju ESMA-i koja informacije objavljuje na svojoj internetskoj stranici.

7. Kako bi se osiguralo učinkovito vrednovanje dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata i maksimizirala mogućnost da investicijska društva postignu najbolje uvjete za svoje klijente, ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se dodatno utvrđuju aranžmani za objavu obvezujuće ponude kako je navedeno u stavku 1., određivanje toga odražavaju li cijene prevladavajuće tržišne uvjete kako je navedeno u stavku 3. i uobičajene veličine tržišta kako je navedeno u stavcima 2. i 4.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 15.

Izvršavanje naloga klijenata

1. Sistematski internalizatori javno objavljuju svoje ponude, trajno i redovito tijekom uobičajenog vremena trgovanja. Svoje ponude mogu ažurirati u bilo kojem trenutku. Također imaju pravo svoje ponude povući u iznimnim tržišnim okolnostima.

Država članica zahtijeva da društva koja ispunjavaju definiciju sistemskog internalizatora obavijeste svoje nadležno tijelo. Ta obavijest proslijeđuje se ESMA-i. ESMA sastavlja popis svih sistemskih internalizatora u Uniji.

Ponude se javno objavljuju ostalim sudionicima na tržištu na lako dostupan način prema razumnim tržišnim uvjetima.

2. Sistematski internalizatori uz poštovanje članka 27. Direktive 2014/65/EU izvršavaju naloge svojih klijenata za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate i druge slične financijske instrumente za koje su oni sistematski internalizatori prema cijenama istaknutima u trenutku zaprimanja naloga.

U opravdanim slučajevima, međutim, naloge mogu izvršiti i prema boljoj cijeni uz uvjet da je cijena u okviru objavljenog raspona blizu tržišnih uvjeta.

3. Sistematski internalizatori mogu izvršiti naloge profesionalnih ulagatelja prema cijenama različitima od objavljenih, bez obveze poštovanja uvjeta utvrđenih u stavku 2., u vezi s transakcijama u kojima je izvršenje naloga za nekoliko vrijednosnih papira predmet jedne transakcije ili u vezi s nalogima koji podliježu uvjetima različitima od trenutčnih tržišnih cijena.

4. Ako sistematski internalizator koji daje samo jednu ponudu ili čija je najviša ponuda niža od uobičajene veličine tržišta, zaprimi nalog klijenta za količinu veću od njegove objavljene količine, ali nižu od uobičajene veličine tržišta, može odučiti izvršiti onaj dio naloga koji prelazi njegovu objavljenu količinu pod uvjetom da se cijeli nalog izvrši po objavljenoj cijeni, osim ako je drukčije dopušteno uvjetima iz stavaka 2. i 3. Ako sistematski internalizator objavljuje ponudu za različite veličine, a zaprimi nalog između te dvije veličine, izvršava nalog po jednoj od objavljenih cijena u skladu s člankom 28. Direktive 2014/65/EU, osim ako je drukčije dopušteno uvjetima iz stavaka 2. i 3. ovog članka.

5. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 50. kojima se pojašnjava što su to razumni uvjeti poslovanja prema kojima se informacije iz stavka 1. javno objavljuju.

Članak 16.

Obveze nadležnih tijela

Nadležna tijela dužna su provjeriti sljedeće:

(a) ažuriraju li investicijska društva redovito ponude za kupnju i prodaju objavljene u skladu s člankom 14. i održavaju li cijene koje odražavaju prevladavajuće tržišne uvjete;

(b) poštuju li investicijska društva uvjete za poboljšanje cijena utvrđene u članku 15. stavku 2.

Članak 17.

Pristup ponudama

1. Sistematski internalizatori mogu na temelju svoje poslovne politike i na objektivan nediskriminirajući način odlučiti kojim će klijentima dati pristup svojim ponudama. U tu svrhu moraju postojati jasni standardi koji uređuju pristup njihovim ponudama. Sistematski internalizatori mogu odbiti ući u poslovni odnos ili prekinuti poslovni odnos s klijentima iz tržišnih razloga, kao što su kreditni status klijenta, rizik druge ugovorne strane i konačna namira transakcije.

2. Radi ograničavanja rizika izloženosti višestrukim transakcijama s istim klijentom, sistematskim internalizatorima dopušteno je na nediskriminirajući način ograničiti broj transakcija koje poduzimaju s istim klijentom prema objavljenim uvjetima. Nadalje, mogu na nediskriminirajući način i prema uvjetima iz članka 28. Direktive 2014/65/EU ograničiti ukupan broj transakcija koje se provode istodobno s različitim klijentima, pod uvjetom da je to dopušteno, samo ako broj/ili volumen naloga koji klijenti žele zadati znatno prelazi normu.

3. Kako bi se osiguralo učinkovito vrednovanje dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata i povećala mogućnost da investicijska društva postignu najbolje uvjete za svoje klijente, Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 50. kojima se utvrđuju:

- (a) kriteriji kojima se određuje kada se ponuda smatra objavljenom redovito, trajno i na lako dostupan način kako je navedeno u članku 15. stavku 1., kao i sredstvo kojim investicijsko društvo smije ispunjavati obveze objavljivanja svojih ponuda, a što uključuje sljedeće mogućnosti:
 - i. sustavom bilo kojeg uređenog tržišta koje je uvrstilo dotični instrument za trgovanje,
 - ii. ovlaštenim sustavom objavljivanja (APA),
 - iii. vlastitim sustavima,
- (b) kriteriji kojima se određuju transakcije u kojima je izvršenje naloga za nekoliko vrijednosnih papira predmet jedne transakcije ili naloga koji podliježu uvjetima različitim od trenutanih tržišnih cijena kako je navedeno u članku 15. stavku 3.;
- (c) kriteriji kojima se određuje što se može smatrati iznimnim tržišnim okolnostima koje uvjetuju povlačenje ponuda kao i uvjete za ažuriranje ponuda kako je navedeno u članku 15. stavku 1.;
- (d) kriteriji kojima se određuje kada broj i/ili volumen naloga klijenata znatno prelazi normu iz stavka 2.;
- (e) kriteriji kojima se određuje kada su cijene u okviru objavljenog raspona blizu tržišnih uvjeta iz članka 15. stavka 2.

Članak 18.

Obveza sistemskih internalizatora da objavljuju obvezujuće ponude u vezi s obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama

1. Investicijska društva dužna su objaviti obvezujuće ponude u vezi s obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama kojima se trguje na mjestu trgovanja za koje su oni sistemski internalizatori i za koje postoji likvidno tržište kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) ponudu je zatražio klijent sistemskog internalizatora;
- (b) ona pristaju dati ponudu.

2. U pogledu obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda, emisijskih jedinica i izvedenica kojima se trguje na mjestu trgovanja za koje ne postoji likvidno tržište, sistemski internalizatori objavljuju ponude svojim klijentima na zahtjev ako pristanu dati ponudu. Ta se obveza može ukinuti ako se ispune uvjeti navedeni u članku 9. stavku 1.

3. Sistemski internalizatori mogu ažurirati svoje ponude u svakom trenutku. U slučaju izvanrednih tržišnih uvjeta mogu povući svoje ponude.

4. Države članice zahtijevaju da društva koja ispunjavaju definiciju sistemskog internalizatora obavijeste svoje nadležno tijelo. Ta obavijest prosljeđuje se ESMA-i. ESMA sastavlja popis svih sistemskih internalizatora u Uniji.

5. Sistemski internalizatori objavljuju obvezujuće ponude u skladu sa stavkom 1. svojim drugim klijentima. Neovisno o tome, oni mogu na temelju svoje poslovne politike i na objektivan nediskriminirajući način odlučiti kojim će klijentima dati pristup svojim ponudama. U tu svrhu sistemski internalizatori moraju imati jasne standarde kojima se uređuje pristup njihovim ponudama. Sistematski internalizatori mogu odbiti ući u poslovni odnos ili prekinuti poslovni odnos s klijentima iz tržišnih razloga, kao što su kreditni status klijenta, rizik druge ugovorne strane i konačna namira transakcije.

6. Sistematski internalizatori obvezuju se zaključiti transakcije prema objavljenim uvjetima sa svakim drugim klijentom kojemu je ponuda dana u skladu sa stavkom 5. ako je ponuđena količina jednaka količini tipičnoj za taj financijski instrument ili manja od nje što je određeno u skladu s člankom 9. stavkom 5. točkom (d).

Sistemski internalizatori ne podliježu obvezi objavljivanja obvezujuće ponude u skladu sa stavkom 1. za financijske instrumente koji su ispod praga likvidnosti određenog u skladu s člankom 9. stavkom 4.

7. Sistematski internalizatori smiju odrediti nediskriminirajuće i transparentne limite u pogledu broja transakcija koje se obvezuju sklopiti s klijentima u skladu sa svakom danom ponudom.

8. Ponude objavljene u skladu sa stavcima 1. i 5. i one jednake ili manje od količine iz stavka 6. objavljuju se na način koji je lako dostupan ostalim tržišnim sudionicima po razumnim komercijalnim uvjetima.

9. Ponuđena cijena ili cijene daju se na način koji osigurava da sistemski internalizator poštuje sve obveze iz članka 27. Direktive 2014/65/EU, prema potrebi, i odražava prevladavajuće tržišne uvjete s obzirom na cijene po kojima se sklapaju transakcije istim ili sličnim financijskim instrumentima na mjestu trgovanja.

U opravdanim slučajevima, međutim, naloge mogu izvršiti i prema boljoj cijeni uz uvjet da je ta cijena u okviru objavljenog raspona blizu tržišnih uvjeta.

10. Sistemski internalizatori ne podliježu ovom članku kada trguju količinama iznad količine tipične za instrument određene u skladu s člankom 9. stavkom 5. točkom (d).

Članak 19.

Suradnja s ESMA-om

1. Nadležna tijela i ESMA prate primjenu članka 18. s obzirom na količine u kojima se ponude daju klijentima investicijskog društva i ostalim tržišnim sudionicima u odnosu na ostalu aktivnost trgovanja društva, te stupanj u kojem te ponude odražavaju prevladavajuće tržišne uvjete u odnosu na transakcije istim ili sličnim financijskim instrumentima koje se obavljaju na mjestu trgovanja. Do 3. siječnja 2019. ESMA podnosi izvješće Komisiji o primjeni članka 18. U slučaju znatnih ponuda i trgovinske aktivnosti neznatno iznad praga iz članka 18. stavka 6. ili izvan prevladavajućih tržišnih uvjeta, ESMA podnosi izvješće Komisiji prije tog roka.

2. Komisija delegiranim aktima u skladu s člankom 50. utvrđuje količine iz članka 18. stavka 6. u kojima društvo sklapa transakcije s bilo kojim drugim klijentom kome je dana ponuda. Količina tipična za instrument određuje se u skladu s kriterijima iz članka 9. stavka 5. točke (d).

3. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 50. kojima se pojašnjava što su to razumni uvjeti poslovanja po kojima se informacije iz članka 18. stavka 8. javno objavljuju.

*Članak 20.***Objave investicijskih društava, uključujući sistematske internalizatore, nakon trgovanja dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim financijskim instrumentima**

1. Investicijska društva koja za vlastiti račun ili za račun klijenata sklapaju transakcije dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i sličnim financijskim instrumentima kojima se trguje na mjestu trgovanja objavljuju volumen i cijenu tih transakcija kao i vrijeme kada su sklopljene. Informacije se objavljuju ovlaštenim sustavom objavljivanja (APA).
2. Informacije objavljene u skladu sa stavkom 1. ovog članka i rokovi u kojima se one objavljuju moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u skladu s člankom 6., uključujući regulatorne tehničke standarde usvojene u skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom (a). Ako se mjerama donesenim u skladu s člankom 7. predviđa odgođeno objavljivanje za određene kategorije transakcija dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i sličnim financijskim instrumentima kojima se trguje na mjestu trgovanja, ta se mogućnost primjenjuje i na te transakcije ako su provedene izvan mjesta trgovanja.
3. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje:
 - (a) identifikatora različitih vrsta transakcija objavljenih u skladu s ovim člankom, pri čemu se čini razlika između identifikatora utvrđenih na temelju čimbenika vezanih prvenstveno uz vrednovanje financijskih instrumenata i onih utvrđenih na temelju drugih čimbenika;
 - (b) primjena obveza iz stavka 1. na transakcije izvršene tim financijskim instrumentima kao kolateralom, u svrhu pozajmljivanja ili u druge svrhe gdje se razmjena financijskih instrumenata određuje prema nekim drugim čimbenicima, a ne prema trenutnoj tržišnoj vrijednosti financijskog instrumenta;
 - (c) strane u transakciji koja mora objaviti transakciju u skladu sa stavkom 1. ako su obje strane u transakciji investicijska društva.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

*Članak 21.***Objave investicijskih društava, uključujući sistematske internalizatore, poslije trgovanja obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama**

1. Investicijska društva koja za vlastiti račun ili za račun klijenata sklapaju transakcije obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama kojima se trguje na mjestu trgovanja objavljuju volumen i cijenu tih transakcija, kao i vrijeme kada su sklopljene. Informacije se objavljuju ovlaštenim sustavom objavljivanja (APA).
2. Svaka pojedinačna transakcija objavljuje se jednom preko jednog APA-e.
3. Informacije objavljene u skladu sa stavkom 1. i rokovi u kojima se one objavljuju moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u skladu s člankom 10., uključujući regulatorne tehničke standarde usvojene u skladu s člankom 10. stavkom 4. točkama (a) i (b).
4. Nadležna tijela mogu odobriti investicijskim društvima odgođeno objavljivanje, ili mogu zahtijevati objavu ograničenih pojedinosti o transakciji, ili pojedinosti više transakcija u zbirnom obliku, ili njihovu kombinaciju, tijekom razdoblja odgode ili mogu dopustiti neobjavljivanje volumena za pojedinačne transakcije tijekom produženog razdoblja odgode, ili u slučaju nevlasničkih financijskih instrumenata koji nisu državni dužnički vrijednosni papiri, mogu dopustiti objavu

nekoliko transakcija u zbirnom obliku tijekom produženog razdoblja odgode, ili u slučaju državnih dužničkih vrijednosnih papira mogu dopustiti objavu nekoliko transakcija u zbirnom obliku na neodređeno i mogu privremeno suspendirati obveze iz stavka 1. o istim uvjetima utvrđenim u članku 11.

Ako se mjerama usvojenim u skladu s člankom 11. omogućava odgođeno objavljivanje i objavljivanje ograničenih pojedinosti u zbirnom obliku, ili njihova kombinacija, ili neobjavljivanje volumena za određene kategorije transakcija obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama kojima se trguje na mjestu trgovanja, ta se mogućnost također primjenjuje na te transakcije ako su izvršene izvan mjesta trgovanja.

5. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojemu, kako bi omogućila objavu informacija u skladu s članom 64. Direktive 2014/65/EU, navodi sljedeće:

- (a) identifikatore različitih vrsta transakcija objavljenih u skladu s ovim člankom, pri čemu se čini razlika između identifikatora utvrđenih na temelju čimbenika vezanih prvenstveno uz vrednovanje financijskih instrumenata i onih utvrđenih na temelju drugih čimbenika;
- (b) primjenu obveza iz stavka 1. na transakcije izvršene tim financijskim instrumentima kao kolateralom, u svrhu pozajmljivanja ili u druge svrhe gdje se razmjena financijskih instrumenata određuje prema nekim drugim čimbenicima, a ne prema trenutačnoj tržišnoj vrijednosti financijskog instrumenta;
- (c) strane u transakciji koja mora objaviti transakciju u skladu sa stavkom 1. ako su obje strane u transakciji investicijska društva.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 22.

Pružanje informacija u svrhu transparentnosti i drugih izračuna

1. Kako bi se izvršili izračuni za određivanje zahtjeva za transparentnost prije trgovanja i poslije trgovanja i mehanizme obveze trgovanja određene člancima 3. do 11., člancima 14. do 21. i člankom 32., koji su primjenjivi na financijske instrumente i za određivanje toga je li investicijsko društvo sistemski internalizator kako je određeno člankom 2. stavkom 3., nadležna tijela mogu zahtijevati informacije od:

- (a) mjesta trgovanja;
- (b) APA-e; i
- (c) CTP-ova.

2. Mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi pohranjuju potrebne podatke na dovoljno dugo razdoblje.

3. Nadležna tijela prenose ESMA-i takve informacije s obzirom na to da ESMA zahtijeva da se sastavljaju izvješća iz članka 5. stavaka 4., 5. i 6.

4. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila sadržaj i učestalost zahtjeva za podacima, format i vremenski okvir u kojem mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi moraju odgovoriti na takve zahtjeve u skladu sa stavkom 1. i vrstu podataka koja se mora pohraniti te minimalno razdoblje na koje mjesta trgovanja, APA i CTP-ovi moraju pohraniti podatke kako bi mogli odgovoriti na takve zahtjeve u skladu sa stavkom 2.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz ovog stavka ovog stavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 23.

Obveza trgovanja za investicijska društva

1. Investicijsko društvo osigurava da se trgovanja dionicama koja ono izvršava, a koje su uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu ili se njima trguje na mjestu trgovanja, odvijaju na uređenom tržištu, MTP-u ili sistemskom internalizatoru, ili mjestu trgovanja u trećoj zemlji koje se ocijenjeno kao jednakovrijedno u skladu s člankom 25. stavkom 4. točkom (a) Direktive 2014/65/EU, prema potreba, osim ako prema njihovim značajkama one nisu:

(a) nesistemske, ad hoc, nepravilne i povremene; ili

(b) ako se izvršavaju između kvalificiranih nalogodavatelja i/ili profesionalnih nalogodavatelja i ne doprinose procesu utvrđivanja cijena.

2. Investicijsko društvo koje upravlja unutarnjim sustavom za uparivanje naloga koje izvršava naloge klijenata u dionicama, potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima na multilateralnoj osnovi mora osigurati da ima odobrenje za rad kao MTP u skladu s Direktivom 2014/65/EU i da poštuje sve relevantne odredbe koje se odnose na takva odobrenja za rad.

3. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju posebne značajke tih transakcija dionicama koje ne doprinose procesu utvrđivanja cijena kako je navedeno u stavku 1., uzimajući u obzir slučajeve kao što su:

(a) trgovanje bez dostupnih podataka o likvidnosti; ili

(b) kada je razmjena takvih financijskih instrumenata određena čimbenicima različitim od trenutne tržišne vrijednosti financijskog instrumenta.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

GLAVA IV.

IZVJEŠĆIVANJE O TRANSAKCIJAMA

Članak 24.

Obveza čuvanja tržišnog integriteta

Ne dovodeći u pitanje raspodjelu odgovornosti za provedbu Uredbe (EU) br. 596/2014, nadležna tijela kojima koordinira ESMA u skladu s člankom 31. Uredbe (EU) br. 1095/2010 nadgledaju aktivnosti investicijskih društava radi osiguravanja da djeluju pošteno, korektno i u skladu s pravilima struke te na način koji promiče integritet tržišta.

Članak 25.

Obveza vođenja evidencije

1. Investicijska društva najmanje pet godina drže na raspolaganju nadležnim tijelima relevantne podatke o svim nalogima i transakcijama financijskih instrumenata koje su izvršila za vlastiti račun ili za račun klijenta. U slučaju transakcija koje se provode za račun klijenata, evidencija mora sadržavati sve informacije i pojedinosti o identitetu klijenta te informacije u skladu sa zahtjevima iz Direktive 2005/60/EZ ⁽¹⁾. ESMA može zatražiti pristup tim podacima u skladu s postupkom i pod uvjetima utvrđenim člankom 35. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

2. Operater mjesta trgovanja najmanje pet godina drži na raspolaganju nadležnom tijelu relevantne podatke o svim nalogima u okviru poslovanja s financijskim instrumentima koji se objavljuju putem njihovih sustava. Evidencije sadrže relevantne podatke koji predstavljaju značajke naloga, uključujući one koje povezuju nalog s izvršenom transakcijom koja proizlazi iz tog naloga i o čijim se pojedinostima izvješćuje u skladu s člankom 26. stavcima 1. i 3. ESMA olakšava i koordinira pristup informacijama za nadležna tijela u skladu s odredbama ovog stavka.

3. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila pojedinosti relevantnih podataka o nalogu koje se trebaju održavati u skladu sa stavkom 2. ovog članka a koje nisu navedene u članku 26.

Ti nacrti regulatornih tehničkih standarda obuhvaćaju identifikacijsku oznaku člana ili sudionika koji je prenio nalog, identifikacijsku oznaku naloga, datum i vrijeme kad je nalog prenesen, značajke naloga, uključujući vrstu naloga, ograničenje cijene ako je to primjenjivo, razdoblje valjanosti, posebne upute o načinu izvršavanja naloga, pojedinosti o izmjenama, poništavanjima, djelomičnom ili potpunom izvršenju naloga, te zadaje li se nalog u vlastito ime i za vlastiti račun ili u svojstvu zastupnika.

ESMA dostavlja Komisiji nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 26.

Obveza izvješćivanja o transakcijama

1. Investicijska društva koja izvršavaju transakcije s financijskim instrumentima izvješćuju nadležno tijelo o potpunim i točnim pojedinostima takvih transakcija što je prije moguće, a najkasnije od kraja sljedećeg radnog dana.

Nadležna tijela, u skladu s člankom 85. Direktive 2014/65/EU, utvrđuju odgovarajuće mjere kako bi osigurala da te podatke primi i nadležno tijelo tržišta najrelevantnijeg tržišta u smislu likvidnosti za te financijske instrumente.

Nadležno tijelo stavlja na raspolaganje ESMA-i, na njen zahtjev, svaku informaciju o kojoj se izvješćuje u skladu s ovim člankom.

2. Obveza utvrđena u stavku 1. odnosi se na:

(a) financijske instrumente koji su uvrštenih za trgovanje ili kojima se trguje na mjestu trgovanja ili za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje za trgovanje;

(b) financijske instrumente čiji je temelj financijski instrument kojim se trguje na mjestu trgovanja; i

⁽¹⁾ Direktiva 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (SL L 309, 25.11.2005., str. 15.).

- (c) financijske instrumente čiji je temelj indeks ili košarica koja je sastavljena od financijskih instrumenata kojima se trguje na mjestu trgovanja.

Obveza se odnosi na transakcije financijskim instrumentima iz točaka (a) do (c) neovisno o tome izvršavaju li se takve transakcije na mjestu trgovanja ili ne.

3. Izvješća posebno obuhvaćaju pojedinosti o nazivima i brojevima kupljenih i prodanih instrumenata, količini, datumima i vremenima izvršenja, cijenama transakcija, oznaku identiteta klijenata za čiji je račun investicijsko društvo izvršilo tu transakciju, oznaku identiteta osoba i računalnih algoritama unutar investicijskog društva koji su odgovorni za odluku o ulaganju i izvršenje transakcije, oznaku kojom se utvrđuje pripadajuće izuzeće pod kojim je došlo do trgovanja, načine utvrđivanja dotičnog investicijskog društva, te oznake radi li se o kratkoj prodaji dionice ili državnog dužničkog instrumenta kako je određeno u članku 2. stavku 1. točki (b) Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća. Za transakcije koje nisu izvršene na mjestu trgovanja, izvješća također sadrže oznaku kojom se utvrđuju vrste transakcija u skladu s mjerama koje treba donijeti u skladu s člankom 20. stavkom 3. točkom (a) i člankom 21. stavkom 5. Za robne izvedenice u izvješćima se također navodi smanjuju li transakcije rizik na objektivno mjerljiv način u skladu s člankom 57. Direktive 2014/65/EU.

4. Investicijska društva koja prenose naloge u prijenos tog naloga navode sve pojedinosti navedene u stavcima 1. i 3. Umjesto navođenja spomenutih pojedinosti pri prijenosu naloga, investicijsko društvo može odlučiti podnijeti izvješće o prenesenom nalogu, ako je izvršen, kao transakciji u skladu sa zahtjevima iz stavka 1. U tom slučaju u izvješću o transakciji investicijskog društva navodi se da se odnosi na preneseni nalog.

5. Operater na mjestu trgovanja izvješćuje o pojedinostima transakcija s instrumentima kojima se trguje na njegovoj platformi koji se izvršavaju preko njegovog sustava, a to čini društvo koje nije predmet ove Uredbe u skladu sa stavcima 1. i 3.

6. Prilikom izvješćivanja oznaka identiteta klijenata u skladu sa stavcima 3. i 4., investicijska društva upotrebljavaju identifikator pravne osobe uveden radi identifikacije klijenata koji su pravne osobe.

ESMA, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1095/2010, sastavlja smjernice do 3. siječnja 2016. radi osiguravanja da se primjenom identifikatora pravne osobe u Uniji poštuju međunarodni standardi, posebno oni koje je uveo Odbor za financijsku stabilnost.

7. Izvješća nadležnom tijelu dostavlja samo investicijsko društvo, odobren mehanizam izvješćivanja koji djeluje u njegovo ime, ili mjesto trgovanja putem čijih je sustava transakcija izvršena u skladu sa stavcima 1., 3. i 9.

Investicijska društva su odgovorna za potpunost, točnost i pravovremenu predaju izvješća koja se podnose nadležnom tijelu.

Odstupajući od te odgovornosti, ako investicijsko društvo izvješćuje o pojedinostima tih transakcija putem odobrenog mehanizma izvješćivanja koji djeluje u njegovo ime ili mjesta trgovanja, investicijsko društvo nije odgovorno za propusti u potpunosti, točnosti i pravovremenom podnošenju izvješća koja se mogu pripisati odobrenom mehanizmu izvješćivanja ili mjestu trgovanja. U tim slučajevima i podložno članku 66. stavku 4. Direktive 2014/65/EU, odobreni mehanizam izvješćivanja ili mjesto trgovanja odgovorno je za te propuste.

Investicijska društva ipak trebaju poduzeti razumne korake kako bi provjerili potpunost, točnost i pravovremenost izvješća o transakcijama koja su podnesena u njihovo ime.

Matična država članica zahtijeva da mjesto trgovanja, pri izradi izvješća u ime investicijskog društva, ima uspostavljene dobre sigurnosne mehanizme kojima se jamči sigurnost i ovjera prijenosa podataka, smanjuje rizik netočnosti podataka i neovlaštenog pristupa te sprečava odavanje informacija održavajući povjerljivost podataka u svakom trenutku. Matična država članica zahtijeva da mjesto trgovanja održava odgovarajuće resurse i posjeduje sigurnosne sustave kako bi neprekidno pružao i održavao svoje usluge.

Nadležno tijelo može odobriti sustave za uparivanje ili izvješćivanje, uključujući trgovinske repozitorije registrirane ili priznate u skladu s Glavom VI. Uredbe (EU) br. 648/2012, kao ovlaštene mehanizme izvješćivanja kako bi se izvješća o transakcijama prenijela nadležnom tijelu u skladu sa stavcima 1., 3. i 9.

Kada se transakcije u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) br. 648/2012 dostavljaju trgovinskom repozitoriju koji ima odobrenje za rad kao ovlašteni mehanizam izvješćivanja i kada ta izvješća sadrže pojedinosti utvrđene stavcima 1., 3. i 9., te ih trgovinski repozitorij dostavlja nadležnom tijelu u roku utvrđenom u stavku 1., obveza investicijskog društva utvrđena u stavku 1. smatra se ispunjenom.

Ako postoje greške ili nedostaci u izvješćima o transakcijama, odobreni mehanizam izvješćivanja, investicijsko društvo ili mjesto trgovanja koje izvješćuje o transakcijama ispravlja informacije i podnosi ispravljeno izvješće nadležnom tijelu.

8. Ako se u skladu s člankom 35. stavkom 8. Direktive 2014/65/EU, izvješća predviđena ovim člankom šalju nadležnom tijelu matične države članice, ona prenosi podatke nadležnim tijelima matične države članice investicijskog društva, osim ako nadležna tijela matične države članice odluče da ne žele primati te podatke.

9. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje:

- (a) standarda i formata podataka za informacije o kojima se izvješćuje u skladu sa stavcima 1. i 3., uključujući metode i načine izvješćivanja o financijskim transakcijama te oblik i sadržaj takvih izvješća;
- (b) kriterija određivanja mjerodavnog tržišta u skladu sa stavkom 1.;
- (c) referentnih podataka kupljenih ili prodanih financijskih instrumenata, količinu, datume i vremena izvršenja, cijenu transakcija, informacije i pojedinosti o identitetu klijenta, oznaku identiteta klijenata u čije je ime investicijsko društvo izvršilo tu transakciju, oznaku identiteta osoba i računalnih algoritama unutar investicijskog društva koji su odgovorni za odluku o ulaganju i izvršenje transakcije, oznaku primjenjivog izuzeća preko kojeg se trgovanje dogodilo, načine utvrđivanja dotičnog investicijskog društva, načine na koje je transakcija izvršena, potrebna polja za podatke za provođenje i analiziranje izvješća o transakciji u skladu sa stavkom 3.; i
- (d) oznake utvrđivanja kratkih prodaja dionica i državnih dužničkih vrijednosnih papira iz stavka 3.;
- (e) relevantne kategorije financijskih instrumenata o kojima se treba izvješćivati u skladu sa stavkom 2.;
- (f) uvjeta prema kojima države članice pripremaju, dodjeljuju i održavaju identifikatore pravne osobe u skladu sa stavkom 6. i uvjeta prema kojima te identifikatore pravne osobe koriste investicijska društva kako bi, u skladu sa stavcima 3., 4. i 5., osigurali oznaku identiteta klijenata u izvješćima o transakcijama koje trebaju dostaviti prema stavku 1.;
- (g) primjene obveza izvješćivanja o transakcijama podružnicama investicijskog društva;
- (h) što predstavlja transakciju i izvršenje transakcije za potrebe ovog članka;

- (i) kada se smatra da je investicijsko društvo prenijelo nalog za potrebe ovog stavka 4.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

10. Do 3. siječnja 2019. ESMA podnosi izvješće Komisiji o funkcioniranju ovog članka, uključujući o njegovom uzajamnom djelovanju s povezanim obvezama izvješćivanja prema Uredbi (EU) br. 648/2012 i o tome omogućuju li sadržaj i format primljenih izvješća o transakcijama koje su razmijenila nadležna tijela sveobuhvatno nadgledanje aktivnosti investicijskih društava u skladu s člankom 24. ove Uredbe. Komisija može poduzeti korake za predlaganje promjena, uključujući utvrđivanje da transakcije treba dostavljati samo jedinstvenom sustavu koji je imenovala ESMA umjesto nadležnim tijelima. Komisija izvješće ESMA-e dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 27.

Obveza dostavljanja referentnih podataka o financijskom instrumentu

1. S obzirom na financijske instrumente uvrštene za trgovanje na uređenim tržištima ili kojima se trguje na MTP-ovima ili OTP-ovima, mjesta trgovanja dostavljaju nadležnim tijelima identifikacijske referentne podatke za potrebe izvješća o transakcijama u skladu s člankom 263.

S obzirom na druge instrumente obuhvaćene člankom 26. stavkom 2. kojima se trguje na njihovom sustavu, svaki sistemski internalizator dostavlja nadležnom tijelu referentne podatke koji se odnose na te financijske instrumente.

Identifikacijski referentni podaci pripremaju se za podnošenje nadležnom tijelu u elektroničkom i standardiziranom obliku prije nego što započne trgovanje financijskim instrumentom na koje se odnose. Referentni podaci o financijskom instrumentu ažuriraju se kada god dođe do promjene podataka u vezi s nekim financijskim instrumentom. Nadležno tijelo proslijeđuje te obavijesti bez odgode ESMA-i koja ih odmah objavljuje na svojoj internetskoj stranici. ESMA nadležnim tijelima daje pristup tim referentnim podacima.

2. Kako bi se nadležnim tijelima u skladu s člankom 26. omogućilo praćenje aktivnosti investicijskih društava radi osiguravanja da djeluju pošteno, korektno, u skladu s pravilima struke i na način koji promiče integritet tržišta, ESMA i nadležna tijela utvrđuju odgovarajuće aranžmane kako bi osigurali da:

- (a) ESMA i nadležna tijela stvarno primaju referentne podatke o financijskom instrumentu u skladu sa stavkom 1.;
- (b) kvaliteta primljenih podataka je prikladna u svrhu izvješćivanja o transakcijama prema članku 26.;
- (c) referentni podaci o financijskom instrumentu primljeni u skladu sa stavkom 1. učinkovito se razmjenjuju između relevantnih nadležnih tijela.

3. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje:

- (a) standarda podataka i formata za referentne podatke o instrumentu u skladu sa stavkom 1., uključujući načine i mjere za dostavljanje podataka i svako njihovo ažuriranje upućeno nadležnim tijelima i ESMA-i u skladu sa stavkom 1., te oblika i sadržaja takvih podataka;
- (b) tehničkih mjera koje su potrebne u odnosu na aranžmane koje trebaju uvesti ESMA i nadležna tijela u skladu sa stavkom 2.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

GLAVA V.

IZVEDENICE

Članak 28.

Obveza trgovanja na uređenim tržištima, MTP-ima ili OTP-ima

1. Financijske druge ugovorne strane, kako je određeno u članku 2. stavku 8., Uredbe (EU) br. 648/2012 i nefinancijske druge ugovorne strane koje zadovoljavaju uvjete iz njezinog članka 10. stavka 1.b zaključuju transakcije koje nisu transakcije unutar grupe kako je određeno u članku 3. niti transakcije obuhvaćene prijelaznim odredbama iz članka 89. te Uredbe s takvim drugim financijskim drugim ugovornim stranama ili takvim nefinancijskim drugim ugovornim stranama koje zadovoljavaju uvjete iz članka 10. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 648/2012 u izvedenicama koje se odnose na razred izvedenica koje podliježu obvezi trgovanja u skladu s postupkom utvrđenim u članku 32. i popisane su u registru iz članka 34. samo na:

(a) uređenim tržištima;

(b) MTP-ovima;

(c) OTP-ima; ili

(d) mjestima trgovanja u trećim zemljama, uz uvjet da je Komisija donijela odluku u skladu sa stavkom 4. i uz uvjet da treća zemlja osigurava učinkovit sustav za priznavanje jednakovrijednosti mjesta trgovanja koja imaju odobrenje za rad prema Direktivi 2014/65/EU za trgovanje ili trgovanje izvedenicama koje podliježu obvezi trgovanja u toj trećoj zemlji na neisključivoj osnovi.

2. Obveza trgovanja također se primjenjuje na druge ugovorne strane iz stavka 1. koje zaključuju transakcije s izvedenicama koje se odnose na razred izvedenice koji podliježe obvezi trgovanja s financijskim institucijama iz trećih zemalja ili drugim subjektima iz trećih zemalja koji bi podliježali obvezi poravnanja da su osnovana u Uniji. Obveza trgovanja također se primjenjuje na subjekte iz trećih zemalja koja bi podliježala obvezi poravnanja da su osnovana u Uniji koja zaključuju transakcije s izvedenicama koje se odnose na razred izvedenica koji podliježe obvezi trgovanja, uz uvjet da ugovor ima izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije ili ako je takva obveza potrebna ili prikladna radi sprečavanja izbjegavanja bilo koje odredbe ove Uredbe.

ESMA redovito prati aktivnosti izvedenica koje ne podliježu obvezi trgovanja opisanoj u stavku 1. kako bi se utvrdili slučajevi u kojima određeni razred ugovora može predstavljati sistemski rizik i spriječila regulatorna arbitraža između transakcija izvedenicama koje podliježu obvezi trgovanja i transakcija izvedenicama koje ne podliježu obvezi trgovanja.

3. Izvedenice koje podliježu obvezi trgovanja u skladu sa stavkom 1. prihvatljive su za uvrštavanje radi trgovanja na uređenom tržištu ili trgovanje u bilo kojem mjestu trgovanja iz stavka 1. na neisključivoj i nediskriminirajućoj osnovi.

4. Komisija u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 51. stavka 2. može donijeti odluke kojima se određuje da pravni i nadzorni okvir treće zemlje osigurava da mjesto trgovanja koje ima odobrenje za rad u toj trećoj zemlji zadovoljava pravno obvezujuće zahtjeve koji su jednakovrijedni zahtjevima za mjesta trgovanja iz stavka 1. točaka (a), (b) ili (c) ovog članka koji proizlaze iz ove Uredbe, Direktive 2014/65/EU i Uredbe (EU) br. 596/2014 te koji podliježu učinkovitom nadzoru i provedbi u toj trećoj zemlji.

Svrha tih odluka jest odrediti prihvatljivost mjesta trgovanja za izvedenice koje su podložne obvezi trgovanja.

Smatra se da pravni i nadzorni okvir treće zemlje ima jednakovrijedni učinak ako taj okvir zadovoljava sljedeće uvjete:

- (a) mjesta trgovanja u toj trećoj zemlji podliježu odobrenju za rad te neprekidnom učinkovitom nadzoru i provedbi;
- (b) mjesta trgovanja imaju jasna i transparentna pravila u vezi s uvrštenjem financijskih instrumenata za trgovanje tako da je tim financijskim instrumentima moguće trgovati na korektan, uredan i učinkovit način te da su slobodno prenosiva;
- (c) izdavaljci financijskih instrumenata podliježu zahtjevima redovnog i neprekidnog obavješćivanja osiguravajući visoku razinu zaštite ulagatelja;
- (d) njime se osigurava transparentnost i integritet putem pravila kojima se razmatra zloupotreba tržišta u obliku trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipuliranja tržištem.

Odluka Komisije u skladu s ovim stavkom može se ograničiti na kategoriju ili kategorije mjesta trgovanja. U tom slučaju mjesto trgovanja iz treće zemlje uključuje se u stavak 1. točku (d) samo ako potpada pod kategoriju obuhvaćenu odlukom Komisije.

5. Kako bi se osigurala dosljedna primjena ovog članka, ESMA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kako bi se odredili vrste ugovora iz stavka 2. koji imaju izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije i slučajevi kada je obveza trgovanja potrebna ili prikladna radi sprečavanja izbjegavanja bilo koje odredbe ove Uredbe.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Kada je moguće i prikladno, regulatorni tehnički standardi iz ovog stavka istovjetni su onim usvojenim prema članku 4. stavku 4. Uredbe (EU) br. 648/2012.

Članak 29.

Obveza poravnanja za izvedenice kojima se trguje na uređenim tržištima i vrijeme prihvaćanja poravnanja

1. Operater na uređenom tržištu osigurava da transakcije izvedenicama koje su zaključene na uređenom tržištu poravnava središnja druga ugovorna strana.
2. Središnje druge ugovorne strane, mjesta trgovanja i investicijska društva koja djeluju kao klirinški članovi u skladu s člankom 2. stavkom 14. Uredbe (EU) br. 648/2012 uspostavljaju djelotvorne sustave, postupke i mehanizme u odnosu na poravnane izvedenice kako bi se osiguralo da su transakcije poravnanim izvedenicama podnesene i prihvaćene za poravnanje čim je to tehnološki izvedimo uz upotrebu automatiziranih sustava.

U ovom stavku „poravnane izvedenice” znači

- (a) sve izvedenice koje se trebaju poravnati u skladu s obvezom poravnanja prema stavku 1. ovog članka ili u skladu s obvezom poravnanja prema članku 4. Uredbe (EU) br. 648/2012;

(b) sve izvedenice za koje su se relevantne strane dogovorile da se trebaju poravnati.

3. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje minimalnih zahtjeva za sustave, postupke i mehanizme, uključujući vremenski rok prihvatanja, u skladu s ovim člankom uzimajući u obzir potrebu za osiguranjem ispravnog upravljanja operativnim i drugim rizicima.

ESMA ima stalnu ovlast sastavljati daljnje tehničke standarde kako bi ažurirala one koji su na snazi ako smatra da je to potrebno s obzirom na razvoj industrijskih standarda.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog i drugog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 30.

Sporazum o neizravnom poravnanju

1. Sporazumi o neizravnom poravnanju u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi dopušteni su uz uvjet da se tim sporazumima ne povećava rizik druge ugovorne strane i da se njima osigurava da imovina i pozicije druge ugovorne strane uživaju zaštitu koja je istovjetna onoj iz članka 39. i 48. Uredbe (EU) br. 648/2012.

2. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi se odredile vrste sporazuma o uslugama neizravnog poravnanja ako se uspostavi da ispunjavaju kriterije iz stavka 1., osiguravajući dosljednost s odredbama uspostavljenim za izvedenice izvan uređenog tržišta prema Poglavlju II. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 149/2013 ⁽¹⁾.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz ovog stavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 31.

Kompresija portfelja

1. Kada omogućavaju kompresiju portfelja, investicijska društva i tržišni operatori ne podliježu obvezi najpovoljnijeg izvršenja naloga iz članka 27. Direktive 2014/65/EU, obvezi transparentnosti iz članka 8., 10., 18. i 21. ove Uredbe i obvezi iz članka 1. stavka 6. Direktive 2014/65/EU. Prestanak ili zamjena izvedenica koje su dio kompresije portfelja ne podliježe članku 28. ove Uredbe.

2. Investicijska društva i tržišni operatori koji omogućavaju kompresiju portfelja objavljuju putem APA-e volumen transakcija koje podliježu kompresijama portfelja i vrijeme kad su zaključene u rokovima koji su navedeni u članku 10. ove Uredbe.

3. Investicijska društva i tržišni operatori koji omogućavaju kompresiju portfelja vode potpunu i točnu evidenciju svih kompresija portfelja koje organiziraju ili u kojima sudjeluju. Te su evidencije odmah dostupne relevantnim nadzornim tijelima ili ESMA-i na zahtjev.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 149/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća vezano za regulatorne tehničke standarde o dogovorima o posrednom poravnanju, obvezi poravnanja, javnom registru, pristupu mjestu trgovanja, nefinancijskim drugim ugovornim stranama i tehnikama smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane (SL L 52, 23.2.2013., str. 11.).

4. Komisija može delegiranim aktima u skladu s člankom 50. donijeti mjere kojima se utvrđuju:

- (a) elementi kompresije portfelja;
- (b) informacije koje se trebaju objaviti u skladu sa stavkom 2.;

tako da se u što većoj mjeri iskoriste svi postojeći zahtjevi za vođenjem evidencije, izvješćivanjem ili objavom.

Članak 32.

Postupak obveze trgovanja

1. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje:

- (a) kojim razredom izvedenica koje podliježu obvezi poravnanja u skladu s člankom 5. stavcima 2. i 4. Uredbe (EU) br. 648/2012 ili kojom odgovarajućom podskupinom toga razreda treba trgovati na mjestima iz članka 24. stavka 1. ove Uredbe;
- (b) datuma od kojeg obveza trgovanja proizvodi učinke, uključujući u slučaju postupnog uvođenja i kategorije drugih ugovornih strana na koje se obveza primjenjuje ako su to postupno uvođenje i kategorije drugih ugovornih strana predviđeni regulatornim tehničkim standardima u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 648/2012.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji u roku od šest mjeseci nakon što Komisija donese regulatorne tehničke standarde u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 648/2012.

Prije nego što nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavi Komisiji na donošenje, ESMA provodi javno savjetovanje i može se, prema potrebi, savjetovati s nadležnim tijelima trećih zemalja.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

2. Kako bi obveza trgovanja stupila na snagu:

- (a) razred izvedenica u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ili odgovarajuća podskupina toga razreda mora biti uvršten za trgovanje na mjestu trgovanja ili se njime mora trgovati na barem jednom mjestu trgovanja iz članka 28. stavka 1.; te
- (b) mora postojati dovoljno interesa trećih strana za kupnju i prodaju razreda izvedenica ili odgovarajuće podskupine tog razreda tako da se taj razred izvedenica smatra dovoljno likvidnim samo za trgovanje na mjestima iz članka 28. stavka 1.

3. Prilikom sastavljanja nacrta regulatornih tehničkih standarda iz stavka 1., ESMA razred izvedenica ili odgovarajuću podskupinu toga razreda smatra dovoljno likvidnim u skladu sa sljedećim kriterijima:

- (a) prosječna učestalost i opseg trgovanja pod nizom tržišnih uvjeta, uzimajući u obzir prirodu i poslovni ciklus proizvoda unutar određenog razreda financijskih instrumenata;
- (b) broj i vrstu aktivnih sudionika na tržištu, uključujući omjer sudionika na tržištu i proizvoda/ugovora kojima se trguje za određeni tržišni proizvod;

(c) prosječnom veličinom raspona cijena;

Pri sastavljanju tih nacрта regulatornih tehničkih standarda ESMA uzima u obzir predviđeni utjecaj koji obveza trgovanja može imati na likvidnost razreda izvedenica ili odgovarajuće podskupine tog razreda i poslovne aktivnosti krajnjih korisnika koji nisu financijski subjekti.

ESMA utvrđuje je li razred izvedenica ili odgovarajuća podskupina tog razreda samo dovoljno likvidan ispod određene veličine.

4. ESMA na vlastitu inicijativu, u skladu s kriterijima utvrđenim u stavku 2., nakon provođenja javnog savjetovanja utvrđuje razrede izvedenica ili pojedinih ugovora o izvedenicama koji bi trebali podlijevati obvezi trgovanja na mjestima iz članka 28. stavka 1., no za koje niti jedna središnja druga ugovorna strana nije dobila odobrenje prema članku 14. ili 15. Uredbe (EU) br. 648/2012 ili koji nisu uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu ili se njima ne trguje na mjestu iz članka 28. stavka 1. te ih dostavlja Komisiji.

Komisija nakon obavijesti ESMA-e iz prvog podstavka može objaviti poziv za izradu prijedloga za trgovanje tim izvedenicama na mjestima iz članka 28. stavka 1.

5. ESMA u skladu sa stavkom 1. Komisiji dostavlja nov nacrt regulatornih tehničkih standarda kojim se mijenjaju, suspendiraju ili povlače postojeći regulatorni tehnički standardi kadgod se dogodi materijalna promjena u kriterijima utvrđenim u stavku 2. Prije no što to učini ESMA se, prema potrebi, može savjetovati s nadležnim tijelima trećih zemalja.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz ovog stavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

6. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje kriterija iz stavka 2. točke (b).

ESMA Komisiji dostavlja nacрте za te regulatorne tehničke standarde do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 33.

Mehanizam za izbjegavanje dvostrukih ili proturječnih pravila

1. ESMA pomaže Komisiji u praćenju i pripremi izvješća, najmanje jednom godišnje, Europskom parlamentu i Vijeću o međunarodnoj primjeni načela utvrđenih u člancima 28. i 29., posebno u pogledu mogućih dvostrukih ili proturječnih zahtjeva koji se postavljaju sudionicima na tržištu, koja daje preporuke za moguće mjere.

2. Komisija može donijeti provedbene akte kojima utvrđuje da su pravni, nadzorni i izvršni aranžmani relevantne treće zemlje:

(a) istovjetni su zahtjevima koji proizlaze iz članka 28. i 29.;

(b) osiguravaju zaštitu profesionalne tajne koja je istovrijedna onoj navedenoj u ovoj Uredbi;

(c) učinkovito su primijenjeni i izvršavaju se na pravedan način i bez narušavanja tržišne konkurencije, u cilju osiguranja učinkovitog nadzora i izvršenja u toj trećoj zemlji.

Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 51.

3. Učinak provedbenog akta o istovrijednosti iz stavka 2. takav je da se smatra da su druge ugovorne strane koje izvršavaju transakciju koja podliježe ovoj Uredbi ispunile obveze sadržane u člancima 28. i 29. ako barem jedna od drugih ugovornih strana ima poslovni nastan u toj trećoj zemlji te ako druge ugovorne strane poštuju te pravne, nadzorne i izvršne aranžmane relevantnih trećih zemalja.

4. Komisija, u suradnji s ESMA-om, prati učinkovitu provedbu zahtjeva trećih zemalja istovrijednim onima iz članka 28. i 29. za koje je donesen provedbeni akt o istovrijednosti, i redovito podnosi izvješće, najmanje jednom godišnje, Europskom parlamentu i Vijeću.

U roku od 30 kalendarskih dana od predstavljanja izvješća ako se u izvješću pokaže da postoji bitna pogreška ili vlasti trećih zemalja nedosljedno primjenjuju istovjetne zahtjeve, Komisija može povući priznavanje pravnog okvira dotične treće zemlje kao istovjetnog. U slučaju povlačenja provedbenog akta o istovrijednosti, transakcije drugih ugovornih strana automatski ponovno podliježu svim zahtjevima sadržanim u člancima 28. i 29. ove Uredbe.

Članak 34.

Registar izvedenica koje podliježu obvezi trgovanja

ESMA na svojoj internetskoj stranici objavljuje i održava registar u kojem se na iscrpan i jasan način navode izvedenice koje podliježu obvezi trgovanja na mjestima iz članka 28. stavka 1., mjesta na kojima su uvrštene za trgovanje ili na kojima se njima trguje i datumi od kojih obveza stupa na snagu.

GLAVA VI.

NEDISKRIMINIRAJUĆI PRISTUP PORAVNANJU ZA FINACIJSKE INSTRUMENTE

Članak 35.

Nediskriminirajući pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani

1. Ne dovodeći u pitanje članak 7. Uredbe (EU) br. 648/2012, središnja druga ugovorna strana prihvaća poravnanje financijskih instrumenata na nediskriminirajućoj i transparentnoj osnovi, uključujući u pogledu zahtjeva za instrumente osiguranja i naknade vezane uz pristup, nevezano za mjesto trgovanja na kojem se transakcija izvršava. Ovim se osobito osigurava da mjesto trgovanja ima pravo na nediskriminirajuće postupanje u pogledu toga kako se postupa s ugovorima kojima se trguje na tom mjestu trgovanja u smislu:

- (a) zahtjeva za instrumente osiguranja i netiranje ekonomski jednakovrijednih ugovora ako uključenje takvih ugovora u postupke konačnog netiranja i druge postupke netiranja središnje ugovorne strane koji se temelje na mjerodavnom zakonu o nesolventnosti ne bi ugrožavalo nesmetani rad, valjanost ili provodivost takvih postupaka; i
- (b) međusobnog kolateraliziranja s povezanim ugovorima koji se poravnavaju kod iste središnje druge ugovorne strane prema modelu rizika koji ispunjava uvjete iz članka 41. Uredbe (EU) br. 648/2012.

Središnja druga ugovorna strana može tražiti da mjesto trgovanja ispunjava operativne i tehničke zahtjeve koje određuje središnja druga ugovorna strana, uključujući zahtjeve koji se odnose na upravljanje rizicima. Zahtjev u ovom stavku ne primjenjuje se na ugovore o izvedenicama koje već podliježu obvezama pristupa prema članku 7. Uredbe (EU) br. 648/2012.

Središnja druga ugovorna strana nije vezana ovim člankom ako je usko povezana s mjestom trgovanja koja je izdala obavijest prema članku 36. stavku 5.

2. Zahtjev mjesta trgovanja za pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani službeno se predaje središnjoj drugoj ugovornoj strani, relevantnom nadležnom tijelu i nadležnom tijelu mjesta trgovanja. U zahtjevu se navodi kojoj vrsti financijskih instrumenata se odobrava pristup.

3. Središnja druga ugovorna strana daje pisani odgovor mjestu trgovanja u roku od tri mjeseca u slučaju prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca, te u roku od šest mjeseci u slučaju izvedenica kojima se trguje na burzi, kojim odobrava pristup, pod uvjetom da je mjerodavno nadležno tijelo odobrilo pristup prema stavku 4., ili kojim ga uskraćuje. Središnja druga ugovorna strana može uskratiti pristup jedino po uvjetima navedenima u stavku 6 točki (a). Ako središnja druga ugovorna strana uskrati pristup, u svojem odgovoru mora navesti sve razloge tome i u pisanom obliku nadležno tijelo obavijestiti o svojoj odluci. Kada je mjesto trgovanja osnovano u drugoj državi članici od središnje druge ugovorne strane, središnja druga ugovorna strana također daje tu obavijest i razloge nadležnom tijelu mjesta trgovanja. Središnja druga ugovorna strana omogućuje pristup u roku od tri mjeseca nakon davanja pozitivnog odgovora na zahtjev za pristup.

4. Nadležno tijelo središnje druge ugovorne strane ili ono mjesta trgovanja središnjoj drugoj ugovornoj strani odobrava pristup mjestu trgovanja samo ako takav pristup:

- (a) ne bi zahtijevao ugovor o međudjelovanju, u slučaju izvedenica koje nisu OTC izvedenice prema članku 2. stavku 7. Uredbe (EU) br. 648/2012.; ili
- (b) ne bi ugrozio nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta, osobito zbog fragmentacije likvidnosti prema članku 2. stavku 36., ili ne bi štetno utjecao na sistemski rizik.

Nijedna odredba iz točke (a) prvog podstavka ne sprečava odobravanje pristupa pri čemu zahtjev iz stavka 2. zahtijeva međudjelovanje, pri čemu su mjesto trgovanja i sve strane ugovora o međudjelovanju središnje druge ugovorne strane suglasni s ugovorom i pri čemu rizike koji proizlaze iz pozicije između središnjih drugih ugovornih strana i kojima je središnja druga ugovorna strana izložena osigurava treća strana.

Kada je potreba za ugovorom o međudjelovanju razlog ili dio razloga za odbijanje zahtjeva, mjesto trgovanja će savjetovati središnju drugu ugovornu stranu i obavijestiti ESMA-u koje središnje druge ugovorne strane imaju pristup mjestu trgovanja te će ESMA objaviti te informacije kako bi investicijska društva mogla odlučiti o ostvarivanju svojih prava prema članku 37. Direktive 2014/65/EU poštujući te središnje druge ugovorne strane, radi olakšavanja alternativnih mehanizama pristupa.

Ako nadležno tijelo odbije pristup svojoj odluku izdaje u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva iz stavka 2. te drugom nadležnom tijelu, središnjoj drugoj ugovornoj strani i mjestu trgovanja navodi sve razloge tome, uključujući dokaze na kojima je utemeljena odluka.

5. U vezi s prenosivim vrijednosnim papirima i instrumentima tržišta novca, središnja druga ugovorna strana koja je tek uspostavljena i ima odobrenje za rad kao središnja druga ugovorna strana kako je utvrđeno člankom 2. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 648/2012 u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 648/2012 ili priznata prema članku 25. Uredbe (EU) br. 648/2012 ili ima odobrenje za rad prema već postojećem nacionalnom sustavu za izdavanje odobrenja u razdoblju kraćem od tri godine od 2. srpnja 2014. može, prije 3. siječnja 2017., od svojeg nadležnog tijela zatražiti odobrenje izuzeća iz prijelaznog aranžmana. Nadležno tijelo može odlučiti da se ovaj članak ne primjenjuje na središnju drugu ugovornu stranu u odnosu na prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, u prijelaznom razdoblju do 3. srpnja 2019.

Kada je takvo prijelazno razdoblje odobreno, središnja druga ugovorna strana ne može koristiti prava pristupa prema članku 36. ili ovom članku u odnosu na prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca za trajanje ovog prijelaznog aranžmana. Nadležno tijelo obavješćuje članove kolegija nadležnih tijela za središnju drugu ugovornu stranu i ESMA-u o odobrenju prijelaznog razdoblja. ESMA objavljuje popis svih obavijesti koje primi.

Kada je središnja druga ugovorna strana za koju je odobren prijelazni aranžman prema ovom stavku blisko povezana s jednim ili više mjesta trgovanja, ta mjesta trgovanja nemaju prava pristupa prema članku 36. ili ovom članku u odnosu na prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca za trajanje prijelaznog aranžmana.

Središnja druga ugovorna strana koja je dobila odobrenje za rad u razdoblju od tri godine prije stupanja na snagu, ali je oblikovana spajanjem ili stjecanjem koje uključuje barem jednu središnju drugu ugovornu stranu ovlaštenu prije tog razdoblja, nije ovlaštena tražiti prijelazni aranžman iz ovog stavka.

6. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje:
- (a) posebnih uvjeta prema kojima bi središnja druga ugovorna strana mogla uskratiti zahtjev za pristupom, uključujući predviđeni volumen transakcija, broj i vrste korisnika, režime za upravljanje operativnim rizikom i složenošću ili druge čimbenike koji stvaraju prekomjeren rizik;
 - (b) uvjeta pod kojima središnja druga ugovorna strana mora odobriti pristup, uključujući povjerljivost informacija vezanih uz financijske instrumente danih na raspolaganje tijekom razvojne faze, nediskriminirajuću i transparentnu osnovu u pogledu naknada za poravnanje, zahtjeve za instrumente osiguranja i operativne maržne zahtjeve
 - (c) uvjeta pod kojima će odobravanje pristupa ugroziti nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta ili štetno utjecati na sistemski rizik;
 - (d) postupka za podnošenje obavijesti prema stavku 5.;
 - (e) uvjeta za nediskriminirajuće postupanje u pogledu toga kako se tretiraju ugovori kojima se trguje na tom mjestu trgovanja s obzirom na zahtjeve za instrumente osiguranja i netiranje ekonomski jednakovrijednih ugovora i međusobno kolateraliziranje s povezanim ugovorima koji se poravnavaju kod iste središnje druge ugovorne strane.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupkom utvrđenim člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 36.

Nediskriminirajući pristup mjestu trgovanja

1. Ne dovodeći u pitanje članak 8. Uredbe (EU) br. 648/2012, mjesto trgovanja na nediskriminirajućoj i transparentnoj osnovi daje na raspolaganje izvore podataka o trgovanju kojima raspolaže, uključujući u vezi s naknadama vezanima uz pristup, zahtjevima bilo kojoj središnjoj drugoj ugovornoj strani s odobrenjem za rad ili priznatoj Uredbom (EU) br. 648/2012 koja želi poravnati transakcije s financijskim instrumentima i koje su izvršene na tom mjestu trgovanja. Ovaj zahtjev ne primjenjuje se na ugovore o izvedenicama koji već podliježu obvezama pristupa prema članku 8. Uredbe (EU) br. 648/2012.

Mjesto trgovanja nije vezano ovim člankom ako je usko povezano sa središnjom drugom ugovornom stranom koja je izdala obavijest da se izuzima iz prijelaznog aranžmana prema članku 35. stavku 5.

2. Zahtjev za pristup mjestu trgovanja središnja druga ugovorna strana službeno predaje mjestu trgovanja, relevantnom nadležnom tijelu i nadležnom tijelu središnje druge ugovorne strane.

3. Središnja druga ugovorna strana daje pisani odgovor središnjoj drugoj ugovornoj strani u roku od tri mjeseca u slučaju prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca, te u roku od šest mjeseci u slučaju izvedenica kojima se trguje na burzi, kojim odobrava pristup, pod uvjetom da je mjerodavno nadležno tijelo odobrilo pristup prema stavku 4., ili kojim ga uskraćuje. Mjesto trgovanja može uskratiti pristup jedino po uvjetima navedenima u stavku 6. točki (a). Ako se pristup uskrati, mjesto trgovanja u svojem odgovoru mora navesti sve razloge tome i o svojoj odluci u pisanom obliku obavijestiti svoje nadležno tijelo. Ako je središnja druga ugovorna strana uspostavljena u drugoj državi članici od mjesta trgovanja, mjesto trgovanja također izdaje takvu obavijest i razloge nadležnom tijelu središnje druge ugovorne strane. Mjesto trgovanja omogućuje pristup u roku od tri mjeseca nakon davanja pozitivnog odgovora na zahtjev za pristup.

4. Nadležno tijelo mjesta trgovanja ili ono središnje druge ugovorne strane, središnjoj drugoj ugovornoj strani odobrava pristup mjestu trgovanja samo ako takav pristup:

- (a) ne bi zahtijevao ugovor o međudjelovanju, u slučaju izvedenica koje nisu OTC izvedenice prema članku 2. stavku 7. Uredbe (EU) br. 648/2012.; ili
- (b) ne bi ugrozio nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta, osobito zbog fragmentacije likvidnosti, a mjesto trgovanja je uspostavilo primjerene mehanizme za prevenciju takve fragmentacije, ili ne bi štetno utjecao na sistemski rizik.

Nijedna odredba iz točke (a) prvog podstavka ne sprečava odobravanje pristupa pri čemu zahtjev iz stavka 2. zahtijeva međudjelovanje, pri čemu su mjesto trgovanja i sve strane ugovora o međudjelovanju središnje druge ugovorne strane suglasni s ugovorom i pri čemu rizike koji proizlaze iz pozicije između središnjih drugih ugovornih strana i kojima je središnja druga ugovorna strana izložena osigurava treća strana.

Kada je potreba za ugovorom o međudjelovanju razlog ili dio razloga za odbijanje zahtjeva, mjesto trgovanja će savjetovati središnju drugu ugovornu stranu i obavijestiti ESMA-u koje središnje druge ugovorne strane imaju pristup mjestu trgovanja te će ESMA objaviti te informacije kako bi investicijska društva mogla odlučiti o ostvarivanju svojih prava prema članku 37. Direktive 2014/65/EU poštujući te središnje druge ugovorne strane, radi olakšavanja alternativnih mehanizama pristupa.

Ako nadležno tijelo odbije pristup svojoj odluku izdaje u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva iz stavka 2. te drugom nadležnom tijelu, mjestu trgovanja i središnjoj drugoj ugovornoj strani navodi sve razloge tome, uključujući dokaze na kojima je utemeljena odluka.

5. U pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi, mjesto trgovanja koje padne ispod relevantnog praga u kalendarskoj godini koja prethodi stupanju na snagu ove Uredbe može, prije početka primjene ove Uredbe, obavijestiti ESMA-u i svoje nadležno tijelo da ne želi biti vezano ovim člankom za izvedenice kojima se trguje na burzi koje su uključene u taj prag, za razdoblje od trideset mjeseci od primjene ove Uredbe. Mjesto trgovanja koje ostaje ispod relevantnog praga u svakoj godini unutar tog razdoblja od 30 mjeseci ili dulje može, na kraju tog razdoblja, obavijestiti ESMA-u i svoje nadležno tijelo da i dalje ne želi biti vezano ovim člankom za sljedećih trideset mjeseci. Ako je izdana obavijest, mjesto trgovanja ne može koristiti prava pristupa iz članka 35. ili ovog članka za izvedenice kojima se trguje na burzi koje su uključene u relevantni prag, za vrijeme trajanja izuzeća. ESMA objavljuje popis svih obavijesti koje primi.

Relevantni prag za izuzeće je godišnji zamišljeni iznos od 1 000 000 milijuna eura kojim se trguje. Zamišljeni iznos spaja se u jedan iznos i uključuje sve transakcije izvedenica kojima se trguje na burzi koje su zaključene prema pravilima mjesta trgovanja.

Ako je mjesto trgovanja dio grupe koja je blisko povezana, prag se izračunava dodavanjem godišnjeg zamišljenog iznosa kojim se trguje na svim mjestima trgovanja u grupi kao cjelini u Uniji.

Kada je mjesto trgovanja koje je izdalo obavijest prema ovom stavku blisko povezano s jednom ili više središnjih drugih ugovornih strana, te središnje druge ugovorne strane nemaju prava pristupa prema članku 35. ili ovom članku u odnosu na izvedenice kojima se trguje na burzi unutar relevantnog praga, za trajanje izuzeća.

6. ESMA sastavlja nacрте regulatornih tehničkih standarda za određivanje:

- (a) posebnih uvjeta pod kojima bi mjesto trgovanja moglo uskratiti zahtjev za pristupom, uključujući predviđeni volumen transakcija, broj korisnika, režime za upravljanje operativnim rizikom i složenosti ili druge čimbenike koji stvaraju značajan prekomjeran rizik;

- (b) uvjeta pod kojima se pristup odobrava, uključujući povjerljivost informacija danih na raspolaganje vezanih za financijske instrumente tijekom razvojne faze te nediskriminirajuću i transparentnu osnovu u pogledu naknada u vezi s pristupom;
- (c) uvjeta pod kojima će odobravanje pristupa ugroziti nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta ili štetno utjecati na sistemski rizik;
- (d) postupka za izdavanje obavijesti prema stavku 5., uključujući daljnji opis izračuna zamišljenog iznosa i metodu prema kojoj ESMA može provjeriti izračun volumena i odobriti pravo izuzeća.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 37.

Nediskriminirajući pristup licenciranju referentnih vrijednosti i obveza licenciranja

1. Ako se vrijednost bilo kojeg financijskog instrumenta računa prema referentnoj vrijednosti, osoba koja ima vlasnička prava na referentnu vrijednost osigurava da središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja u svrhu trgovanja i poravnanja imaju dozvolu za nediskriminirajući pristup:

- (a) relevantnoj cijeni i izvorima podataka te informacijama o sastavu, metodologiji i cijeni te referentne vrijednosti za potrebe poravnanja i trgovanja; i
- (b) licencijama.

Licencija koja uključuje pristup informacijama odobrava se na korektnoj, razumnoj i nediskriminirajućoj osnovi unutar tri mjeseca nakon zahtjeva središnje druge ugovorne strane ili mjesta trgovanja.

Pristup se odobrava po razumnoj komercijalnoj cijeni uzimajući u obzir cijenu po kojoj je dopušten pristup referentnoj vrijednosti ili su prava intelektualnog vlasništva pod jednakim uvjetima licencirana drugoj središnjoj ugovornoj strani, mjestu trgovanja ili bilo kojoj povezanoj osobi za potrebe poravnanja ili trgovanja. Različite cijene mogu se naplatiti različitim središnjim drugim ugovornim stranama, mjestima trgovanja ili bilo kojoj povezanoj osobi samo uz objektivno opravdanje uzimajući u obzir opravdane komercijalne razloge poput količine, područja primjene ili područja tražene uporabe.

2. Ako se nova referentna vrijednost ustanovi nakon 3. siječnja 2017., obveza licenciranja započinje najkasnije 30 mjeseci nakon što započne trgovanje financijskim instrumentom koji se poziva na tu referentnu vrijednost ili se on uvrsti za trgovanje. Ako osoba koja ima vlasnička prava na novu referentnu vrijednost posjeduje postojeću referentnu vrijednost, ona mora utvrditi da, u usporedbi s bilo kojom takvom postojećom referentnom vrijednošću, nova referentna vrijednost ispunjava sljedeće kumulativne kriterije:

- (a) nova referentna vrijednost nije kopija ili prilagodba nijedne takve postojeće referentne vrijednosti i metodologija nove referentne vrijednosti, uključujući pripadajuće podatke, značajno se razlikuje od bilo koje takve postojeće referentne vrijednosti; i
- (b) nova referentna vrijednost nije zamjena ni za jednu takvu postojeću referentnu vrijednost.

Ovaj stavak ne dovodi u pitanje primjenu pravila tržišnog natjecanja, osobito članke 101. i 102. UFEU-a.

3. Središnja druga ugovorna strana, mjesta trgovanja ili povezani subjekti ne smiju sklapati sporazume s ponuditeljima referentne vrijednosti čiji bi učinak bio ili:

- (a) spriječiti drugu središnju drugu ugovornu stranu ili mjesto trgovanja od dobivanja pristupa takvim informacijama ili pravima navedenima u stavku 1.; ili
- (b) spriječiti drugu središnju drugu ugovornu stranu ili mjesto trgovanja od dobivanja pristupa takvoj licenci, kako je navedeno u stavku 1.

4. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje:

- (a) da informacije putem licenciranja budu dostupne prema stavku 1. točki (a) samo za korištenje središnje druge ugovorne strane ili mjesta trgovanja;
- (b) drugih uvjeta po kojima se dozvoljava pristup, uključujući povjerljivost pruženih informacija;
- (c) standarda koji pokazuju kako se može dokazati da je referentna vrijednost nova u skladu sa stavkom 2. točkama (a) i (b).

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 3. srpnja 2015.

Komisiji je dodijeljena ovlast donošenja regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupkom utvrđenim člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 38.

Pristup za središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja trećih zemalja

1. Mjesto trgovanja osnovano u trećoj zemlji može zatražiti pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani osnovanoj u Uniji jedino ako je Komisija donijela odluku u skladu s člankom 28. stavkom 4. u vezi s tom trećom zemljom. Središnja druga ugovorna strana osnovana u trećoj zemlji može zatražiti pristup mjestu trgovanja u Uniji što podliježe priznavanju te središnje druge ugovorne strane prema članku 25. Uredbe (EU) br. 648/2012. Središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja osnovana u trećim zemljama mogu koristiti prava pristupa iz članaka 35. i 36. samo ako je Komisija donijela odluku u skladu sa stavkom 3. da pravni i nadzorni okvir treće zemlje pruža učinkovit istovrijedan sustav koji središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja koji su odobrenje za rad dobili od stranih pravnih sustava dopušta pristup središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima pristupa osnovanim u toj trećoj zemlji.

2. Središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja osnovana u trećim zemljama mogu zatražiti licenciju i prava pristupa u skladu s člankom 37. samo ako je Komisija donijela odluku u skladu sa stavkom 3. ovog članka da pravni i nadzorni okvir te treće zemlje pruža učinkovit istovrijedan sustav koji središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja koji su odobrenje za rad dobili od stranih nadležnosti, na korektnoj, razumnoj i nediskriminirajućoj osnovi, dopušta pristup:

- (a) relevantnoj cijeni i izvorima podataka te informacijama o sastavu, metodologiji i cijeni referentnih vrijednosti za potrebe poravnanja i trgovanja; i
- (b) licencijama,

od osoba koje imaju vlasnička prava na referentne vrijednosti u toj trećoj zemlji.

3. Komisija može donijeti odluku u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 51., u kojoj navodi da pravni i nadzorni okvir treće zemlje osigurava da mjesto trgovanja ili središnja druga ugovorna strana koja ima odobrenje za rad u toj trećoj zemlji ispunjava pravno obvezujuće zahtjeve koji su jednakovrijedni zahtjevima iz stavka 2. ovog članka i koji se učinkovito nadziru i provode u toj trećoj zemlji.

Pravni i nadzorni okvir treće zemlje smatra se jednakovrijednim ako taj okvir zadovoljava sljedeće uvjete:

- (a) mjesta trgovanja u toj trećoj zemlji podliježu odobrenju za rad te neprekidnom učinkovitom nadzoru i provedbi;
- (b) pruža učinkovit istovjetan sustav koji središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja koji su odobrenje za rad dobili od stranih pravnih sustava dopušta pristup središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima pristupa osnovanima u toj trećoj zemlji;
- (c) pravni i nadzorni okvir te treće zemlje pružaju učinkovit istovrijedan sustav koji središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja koji su odobrenje za rad dobili od stranih nadležnosti, na korektnoj, razumnoj i nediskriminirajućoj osnovi, dopušta pristup:
 - i. relevantnoj cijeni i izvorima podataka te informacijama o sastavu, metodologiji i cijeni referentnih vrijednosti za potrebe poravnanja i trgovanja, i
 - ii. licencijama,

od osoba koje imaju vlasnička prava na referentne vrijednosti u toj trećoj zemlji.

GLAVA VII.

NADZORNE MJERE ZA INTERVENCIJE U PODRUČJU PROIZVODA I POZICIJE

POGLAVLJE 1.

Nadzor proizvoda i intervencije

Članak 39.

Praćenje tržišta

1. U skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1095/2010, ESMA prati tržište za financijske instrumente koji se stavljaju na tržište, distribuiraju ili prodaju u Uniji.
2. U skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1093/2010, ESMA prati tržište za strukturirane depozite koji se stavljaju na tržište, distribuiraju ili prodaju u Uniji.
3. Nadležna tijela prate tržište za financijske instrumente i strukturirane depozite koji se stavljaju na tržište, distribuiraju ili prodaju u njihovoj državi članici ili iz nje.

Članak 40.

Privremene ovlasti ESMA-e za intervencije

1. U skladu s člankom 9. stavkom 5 Uredbe (EU) br. 1095/2010, ako su zadovoljeni uvjeti iz stavaka 2. i 3., ESMA u Uniji može privremeno zabraniti ili ograničiti:
 - (a) stavljanje na tržište, distribuciju ili prodaju određenih financijskih instrumenata ili financijskih instrumenata s određenim naznačenim obilježjima; ili

(b) određene vrste financijskih aktivnosti ili praksi.

Zabrana ili ograničenje može se primijeniti u okolnostima, ili biti podložno iznimkama, koje odredi ESMA.

2. ESMA donosi odluku iz stavka 1. samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) predložena mjera suočava se sa značajnom zabrinutošću o zaštiti ulagatelja ili prijetnjom urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije;
- (b) regulatorni zahtjevi prema pravu Unije primjenjivi na relevantne financijske instrumente ili aktivnosti ne suočavaju se s prijetnjom;
- (c) nadležno tijelo ili nadležna tijela nisu poduzeli mjere za suočavanje s prijetnjom ili mjere koje su poduzete ne suočavaju se s prijetnjom na prikladan način.

U slučaju kada su uvjeti utvrđeni u prvom podstavku ispunjeni, ESMA može nametnuti zabranu ili ograničenje na koje se upućuje u stavku 1. kao mjeru opreza prije nego što se financijski instrument ponudi, distribuirati ili proda klijentima.

3. Kada se poduzimaju mjere prema ovom članku, ESMA osigurava da mjera:

- (a) nema štetan učinak na učinkovitost financijskih tržišta ili na ulagatelje koji je neproporcionalan koristima mjere;
- (b) ne stvara rizik regulatorne arbitraže; i
- (c) da je poduzeta nakon savjetovanja s javnim tijelima nadležnima za nadzor, upravljanje i uređenje poljoprivrednih tržišta prema Uredbi (EZ) br. 1234/2007, u slučaju da se mjera odnosi na poljoprivredne robne izvedenice.

Ako je nadležno tijelo ili su nadležna tijela poduzela mjeru prema članku 42., ESMA može poduzeti mjere iz stavka 1. bez izdavanja mišljenja navedenog u članku 43.

4. Prije odlučivanja o poduzimanju mjere prema ovom članku, ESMA obavješćuje nadležna tijela o mjeri koju predlaže.

5. ESMA na svojoj internetskoj stranici objavljuje obavijest o svakoj odluci o poduzimanju bilo kakve mjere prema ovom članku. U obavijesti se navode pojedinosti o zabrani ili ograničenju i navodi se rok od objavljivanja obavijesti nakon kojeg će mjere stupiti na snagu. Zabrana ili ograničenja primjenjuje se samo na mjere poduzete nakon što je stupilo na snagu.

6. ESMA preispituje zabranu ili ograničenje nametnuto prema stavku 1. u odgovarajućim vremenskim razdobljima, a najmanje svaka tri mjeseca. Ako se zabrana ili ograničenje ne obnove nakon razdoblja od tri mjeseca, ono ističe.

7. Mjere koje je donijela ESMA prema ovom članku imaju prednost pred bilo kakvim prethodnim mjerama koje je poduzelo nadležno tijelo.

8. Komisija u skladu s člankom 50. donosi delegirane akte kojima se određuju kriteriji i čimbenici o kojima ESMA treba voditi računa prilikom utvrđivanja kada postoji značajna zabrinutost o zaštiti ulagatelja ili prijetnja urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robaili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije iz stavka 2. točke (a).

Ti kriteriji i čimbenici uključuju:

- (a) stupanj složenosti financijskog instrumenta i vezu s vrstom klijenta kojemu je ponuđen i prodan;
- (b) veličinu ili zamišljenu vrijednost izdavanja financijskih instrumenata;
- (c) stupanj inovacije financijskog instrumenta, aktivnosti ili prakse;
- (d) polugu koju pruža financijski instrument ili praksa.

Članak 41.

Privremene ovlasti EBA-e za intervencije

1. U skladu s člankom 9. stavkom 5 Uredbe (EU) br. 1093/2010, ako su zadovoljeni uvjeti iz stavaka 2. i 3., EBA u Uniji može privremeno zabraniti ili ograničiti:

- (a) stavljanje na tržište, distribuciju ili prodaju određenih strukturiranih depozita ili strukturiranih depozita s određenim naznačenim obilježjima; ili
- (b) određene vrste financijskih aktivnosti ili praksi.

Zabrana ili ograničenje može se primijeniti u okolnostima ili biti podložno iznimkama koje određuje EBA.

2. EBA donosi odluku iz stavka 1. samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) predložena mjera suočava se sa značajnom zabrinutošću o zaštiti ulagatelja ili prijetnjom urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije;
- (b) regulatorni zahtjevi prema pravu Unije primjenjivi na relevantni strukturirani depozit ili aktivnosti ne suočavaju se s prijetnjom;
- (c) nadležno tijelo ili nadležna tijela nisu poduzeli mjere za suočavanje s prijetnjom ili mjere koje su poduzete ne suočavaju se s prijetnjom na prikladan način.

U slučaju kada su uvjeti utvrđeni u prvom podstavku ispunjeni, EBA može nametnuti zabranu ili ograničenje na koje se upućuje u stavku 1. kao mjeru opreza prije nego se strukturirani depozit ponudi, distribuira ili proda klijentima.

3. Kada se poduzimaju mjere prema ovom članku, EBA osigurava da mjera:

- (a) nema štetan učinak na učinkovitost financijskih tržišta ili na ulagatelje koji je neproporcionalan koristima mjere; [i]

(b) ne stvara rizik regulatorne arbitraže.

Ako je nadležno tijelo ili su nadležna tijela poduzela mjeru prema članku 42., EBA može poduzeti mjere iz stavka 1. bez izdavanja mišljenja navedenog u članku 43.

4. Prije odlučivanja o poduzimanju mjere prema ovom članku, EBA obavještuje nadležna tijela o mjeri koju predlaže.

5. EBA na svojoj internetskoj stranici objavljuje obavijest o svakoj odluci o poduzimanju bilo kakve mjere prema ovom članku. U obavijesti se navode pojedinosti o zabrani ili ograničenju i navodi se rok od objavljivanja obavijesti nakon kojeg će mjere stupiti na snagu. Zabrana ili ograničenja primjenjuje se samo na mjere poduzete nakon što je stupilo na snagu.

6. EBA preispituje zabranu ili ograničenje nametnuto prema stavku 1. u odgovarajućim vremenskim razdobljima, a najmanje svaka tri mjeseca. Ako se zabrana ili ograničenje ne obnove nakon razdoblja od tri mjeseca, ono ističe.

7. Mjere koje je donijela EBA prema ovom članku imaju prednost pred bilo kakvim prethodnim mjerama koje je poduzelo nadležno tijelo.

8. Komisija u skladu s člankom 50. donosi delegirane akte kojima se određuju kriteriji i čimbenici o kojima EBA treba voditi računa prilikom utvrđivanja kada postoji značajna zabrinutost o zaštiti ulagatelja ili prijetnja urednom funkcioniranju i integritetu financijskih te stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije iz stavka 2. točke (a).

Ti kriteriji i čimbenici uključuju:

(a) stupanj složenosti strukturiranog depozita i vezu s vrstom klijenta kojemu je ponuđen i prodan;

(b) veličinu ili zamišljenu vrijednost izdavanja strukturiranih depozita;

(c) stupanj inovacije strukturiranog depozita, aktivnosti ili prakse;

(d) polugu koju pruža strukturirani depozit ili praksa.

Članak 42.

Intervencije nadležnih tijela u području proizvoda

1. Nadležno tijelo može zabraniti ili ograničiti u toj državi članici ili iz nje sljedeće:

(a) stavljanje na tržište, distribuciju ili prodaju određenih financijskih instrumenata ili strukturiranih depozita ili financijskih instrumenata ili strukturiranih depozita s određenim naznačenim obilježjima; ili

(b) određene vrste financijskih aktivnosti ili praksi.

2. Nadležno tijelo može poduzeti mjere iz stavka 1. ako je na temelju opravdanih razloga zadovoljen uvjet da:

(a) ili

i. financijski instrument, strukturirani depozit ili aktivnost ili praksa izaziva znatnu zabrinutost za zaštitu ulagatelja ili predstavlja prijetnju urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava unutar barem jedne države članice; ili

ii. izvedenica ima štetan utjecaj na mehanizam formiranja cijene na temeljnom tržištu;

(b) postojeći regulatorni zahtjevi prema pravu Unije koji su primjenjivi na financijski instrument, strukturirani depozit ili aktivnost ili praksu ne suočavaju se u dovoljnoj mjeri s rizicima iz točke (a) i to se pitanje ne bi moglo bolje riješiti unaprijednim nadzorom ni provedbom postojećih zahtjeva;

(c) mjerom se proporcionalno vodi računa o naravi utvrđenih rizika, razini i strukturi relevantnih ulagatelja ili sudionika na tržištu i vjerojatan učinak mjere na ulagatelje i sudionike na tržištu koji mogu posjedovati, koristiti ili imati koristi od financijskog instrumenta, strukturiranog depozita ili aktivnosti ili prakse;

(d) nadležno tijelo uredno je provelo savjetovanje s nadležnim tijelima u drugim državama članicama na koje bi mjera mogla imati znatan utjecaj;

(e) mjera nema diskriminirajući učinak na usluge ili aktivnosti koje su pružene iz druge države članice; i

(f) uredno je provelo savjetovanje s javnim tijelima nadležnima za nadzor, upravljanje i uređenje poljoprivrednih tržišta prema Uredbi (EZ) br. 1234/2007, kada financijski instrument ili aktivnost ili praksa predstavljaju ozbiljnu prijetnju urednom funkcioniranju i integritetu poljoprivrednih tržišta.

U slučaju kada su uvjeti utvrđeni u prvom podstavku ispunjeni, nadležno tijelo može nametnuti zabranu ili ograničenje na koje se upućuje u stavku 1. kao mjeru opreza prije nego što se financijski instrument ili strukturirani depozit ponudi, distribuira ili proda klijentima.

Zabrana ili ograničenje može se primijeniti u okolnostima ili biti podložno iznimkama koje određuje nadležno tijelo.

3. Nadležno tijelo ne određuje zabranu ili ograničenje prema ovom članku osim ako, ne manje od jednog mjeseca prije stupanja na snagu mjere, nije pisanim ili nekim drugim putem dogovorenim između tijela obavijestilo sva nadležna tijela i ESMA-u o detaljima o:

(a) financijskom instrumentu ili aktivnosti ili praksi na koje se predložena mjera odnosi;

(b) točnoj naravi predložene zabrane ili ograničenja i kada se planira stupanje na snagu; te ako

(c) dokazima na kojima je utemeljilo svoju odluku i prema kojima su zadovoljeni svi uvjeti iz stavka 2.

4. U iznimnim slučajevima kada nadležno tijelo procijeni da je potrebno poduzeti hitne mjere prema ovom članku radi sprečavanja štete koja proizlazi iz financijskog instrumenta, strukturiranog depozita, praksi ili aktivnosti iz stavka 1., nadležno tijelo može poduzeti mjere na privremenoj osnovi izdajući pisanu obavijest ne manje od 24 sata prije stupanja na snagu mjere svim drugim nadležnim tijelima i ESMA-i ili, za strukturirane depozite, EBA-i, pod uvjetom da su ispunjeni svi kriteriji iz ovog članka i da je uz to jasno utvrđeno da razdoblje za izdavanje obavijesti od jednog mjeseca ne bi na odgovarajući način riješilo rizik ili prijetnju. Nadležno tijelo ne poduzima mjere na privremenoj osnovi dulje od tri mjeseca.

5. Nadležno tijelo na svojoj internetskoj stranici objavljuje obavijest o svakoj odluci o nametanju zabrane ili ograničenja iz stavka 1. U obavijesti se navode pojedinosti o zabrani ili ograničenju, vremenskom roku od objavljivanja obavijesti nakon kojeg će mjere stupiti na snagu i dokazi po kojima su zadovoljeni svi uvjeti iz stavka 2. Zabrana ili ograničenje ne primjenjuje se u vezi s mjerama poduzetim nakon objavljivanja obavijesti.

6. Nadležno tijelo povlači zabranu ili ograničenje ako uvjeti iz stavka 2. više nisu primjenjivi.

7. Komisija u skladu s člankom 50. donosi delegirane akte kojima se određuju kriteriji i čimbenici koje nadležna tijela trebaju uzeti u obzir prilikom utvrđivanja postoji li značajna zabrinutost o zaštiti ulagatelja ili prijetnja urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe te stabilnosti financijskog sustava Unije unutar barem jedne države članice iz stavka 2. točke (a).

Ti kriteriji i čimbenici uključuju:

- (a) stupanj složenosti financijskog instrumenta ili strukturiranog depozita i vezu s vrstom klijenta kojemu je ponuđen, distribuiran i prodan;
- (b) stupanj inovacije financijskog instrumenta ili strukturiranog depozita, aktivnosti ili prakse;
- (c) polugu koju pruža financijski instrument ili strukturirani depozit ili praksa;
- (d) u vezi s urednim funkcioniranjem i integritetom financijskih tržišta ili tržišta robe, veličinu ili zamišljeni iznos izdavanja financijskih instrumenata ili strukturiranih depozita.

Članak 43.

Usklađivanje koje provodi ESMA i EBA

1. ESMA ili, za strukturirane depozite, EBA imaju ulogu olakšavanja i usklađivanja u vezi s mjerom koju poduzimaju nadležna tijela prema članku 42. ESMA ili, za strukturirane depozite, EBA posebno osiguravaju da su mjere koje poduzima nadležno tijelo opravdane i proporcionalne te, prema potrebi, da su nadležna tijela pri njihovom donošenju imala dosljedan pristup.

2. Nakon primanja informacije prema članku 42. o bilo kojoj mjeri koja se nameće prema tom članku, ESMA ili, za strukturirane depozite, EBA donosi odluku o tome jesu li zabrana ili ograničenje opravdani i proporcionalni. Ako ESMA ili, za strukturirane depozite, EBA smatra da je radi suočavanja s rizikom potrebno da druga nadležna tijela poduzmu mjeru, to se navodi u njezinu mišljenju. Mišljenje se objavljuje na mrežnoj stranici ESMA-e ili, za strukturirane depozite, EBA-e.

3. Ako nadležno tijelo predloži poduzimanje mjere koja nije u skladu s mišljenjem koje je usvojila ESMA ili EBA prema članku 2. ili ako poduzme takvu mjeru, ili ako odbije poduzeti mjeru protivno tom mišljenju, odmah na svojoj internetskoj stranici objavljuje obavijest u kojoj se iscrpno objašnjavaju razlozi takvog postupanja.

POGLAVLJE 2.

Pozicije

Članak 44.

Usklađivanje nacionalnih mjera za upravljanje pozicijama i ograničenja pozicija koje provodi ESMA

1. ESMA ima ulogu olakšavanja i usklađivanja u vezi s mjerama koje poduzimaju nadležna tijela prema članku 69. stavku 2. točkama (o) i (p) Direktive 2014/65/EU. ESMA posebno osigurava da nadležna tijela imaju dosljedan pristup u pogledu toga kada se te ovlasti izvršavaju, naravi i opsegu nametnutih mjera te trajanju i slijednih radnji za sve mjere.

2. Nakon primanja obavijesti o bilo kojoj mjeri prema članku 79. stavku 5. Direktive 2014/65/EU, ESMA bilježi mjeru i njezine razloge. U vezi s mjerama poduzetima u skladu s člankom 69. stavkom 2. točkama (o) ili (p) Direktive 2014/65/EU, na svojoj internetskoj stranici održava i objavljuje bazu podataka sa sažecima o mjerama koje su na snazi, uključujući podatke o dotičnoj osobi, primjenjivom financijskom instrumentu, sva ograničenja na veličinu pozicija koji svaka osoba može u bilo kojem trenutku imati, sve iznimke u skladu s člankom 57. Direktive 2014/65/EU i razloge tome.

Članak 45.

Ovlasti ESMA-e za upravljanje pozicijama

1. ESMA u skladu s člankom 9. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 1095/2010, ako su oba uvjeta iz stavka 2. zadovoljeni, poduzima jednu ili više sljedećih mjera:

- (a) od svih osoba traži sve relevantne informacije u vezi s veličinom i namjenom pozicije ili izloženosti nastale zaključenjem izvedenice;
- (b) nakon analize dobivenih podataka u skladu s točkom (a), traži od tih osoba da smanje veličinu ili uklone pozicije ili izloženost u skladu s delegiranim aktima iz stavka 10. točke (b);
- (c) kao krajnje rješenje, ograničava mogućnost osoba da zaključe robnu izvedenicu.

2. ESMA donosi odluku iz stavka 1. samo ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- (a) mjere navedene stavku 1. odnose se na prijetnju urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta, uključujući tržišta robnih izvedenica u skladu s ciljevima iz članka 57. stavka 1. Direktive 2014/65/EU i uključujući u vezi s načinima isporuke fizičke robe, ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskih sustava Unije;
- (b) nadležno tijelo ili nadležna tijela nisu poduzela mjere za suočavanje s prijetnjom ili mjere poduzete ne suočavaju se s prijetnjom na dostatan način;

ESMA provodi procjenu ispunjavanja uvjeta iz ovog stavka, prvog podstavka, točaka (a) i (b) u skladu s kriterijima i čimbenicima predviđenim u delegiranim aktima iz stavka 10. točke (a) ovog članka.

3. Kada poduzima mjere iz stavka 1., ESMA osigurava da mjera:

- (a) značajno odgovara na prijetnju urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta, uključujući tržišta robnih izvedenica u skladu s ciljevima iz članka 57. stavka 1. Direktive 2014/65/EU i uključujući u vezi s načinom isporuke fizičke robe, ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije ili znatno unapređuje sposobnost nadležnih tijela da nadziru prijetnju, u skladu s kriterijima i čimbenicima utvrđenima delegiranim aktima iz stavka 10. točke (a) ovog članka;
- (b) ne stvara rizik regulatorne arbitraže u skladu sa stavkom 10. točkom (c) ovog članka;
- (c) nema nijedan od navedenih štetnih učinaka na učinkovitost financijskih tržišta koji je neproporcionalan koristima mjere: smanjenje likvidnosti tih tržišta, ograničavajući uvjete za smanjenje rizika koji je u izravnoj vezi s tržišnom aktivnosti nefinancijske druge ugovorne strane, ili stvaranje nesigurnosti za sudionike na tržištu.

2011/0296 (COD)ESMA se savjetuje s Agencijom za suradnju energetske regulatora osnovanom u okviru Uredbe (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ prije poduzimanja bilo koje mjere povezane s veleprodajnim energetskim proizvodima.

ESMA se savjetuje s javnim tijelima nadležnima za nadzor, upravljanje i uređenje poljoprivrednih tržišta prema Uredbi (EZ) br. 1234/2007, prije poduzimanja bilo koje mjere povezane s poljoprivrednim robnim izvedenicama.

4. Prije odlučivanja o poduzimanju ili obnovi bilo koje mjere iz stavka 1., ESMA obavješćuje relevantna nadležna tijela o mjeri koju predlaže. U slučaju zahtjeva iz stavka 1. točaka (a) ili (b) obavijest sadrži pojedinosti o osobi ili osobama kojima je upućena te pojedinosti i razloge tome. U slučaju mjere prema iz stavka 1. točke (c) obavijest sadrži pojedinosti o relevantnoj osobi, primjenjivim financijskim instrumentima, relevantnim kvantitativnim mjerama kao što je maksimalna veličina pozicije na koje dotična osoba može stupiti ili koje može zauzimati tijekom određenog razdoblja i razlozima tome.

5. Obavijest se izdaje u roku od 24 sata prije nego što mjera treba stupiti na snagu ili biti obnovljena. U iznimnim okolnostima ESMA može izdati obavijest u roku kraćem od 24 sata prije no što mjera treba stupiti na snagu u slučajevima kada nije moguće izdati obavijest u roku od 24 sata.

6. ESMA na svojoj internetskoj stranici objavljuje obavijest o svakoj odluci nametanja ili obnavljanja bilo koje mjere iz stavka 1.točke (c). Obavijest sadrži pojedinosti o relevantnoj osobi, primjenjivim financijskim instrumentima, relevantnim kvantitativnim mjerama kao što je maksimalna veličina pozicije na koji dotična osoba može stupiti i razlozima tome.

7. Mjera iz stavka 1. točke (c) stupa na snagu kada je obavijest objavljena ili u trenutku određenom u obavijesti poslije njezina objavljivanja i primjenjuje se samo na transakciju zaključenju nakon što je mjera stupila na snagu.

8. ESMA preispituje mjere iz stavka 1. točke (c) u odgovarajućim vremenskim intervalima, a najmanje svaka tri mjeseca. Ako se mjera ne obnovi nakon ta tri mjeseca, ona ističe. Stavci od 2. do 8. također se primjenjuju na obnavljanje mjera.

9. Mjera koju je donijela ESMA prema ovom članku ima prednost pred bilo kojom prethodnom mjerom koje je poduzelo nadležno tijelo prema članku 69. stavku 2. točkama (o) ili (p) Direktive 2014/65/EU.

10. Komisija u skladu s člankom 50. donosi delegirane akte kojima se utvrđuju kriteriji i čimbenici za određivanje:

(a) postojanja prijetnje urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta, uključujući tržišta robnih izvedenica u skladu s ciljevima iz članka 57. stavka 1. Direktive 2014/65/EU i uključujući u vezi s aranžmanom za isporuke fizičke robe, ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije kako je navedeno u stavku 2. točki (a), uzimajući u obzir stupanj do kojeg se pozicije koriste za zaštitu pozicija za fizičku robu ili ugovora za robu te stupanj prema kojem su određene cijene na pripadajućim tržištima u odnosu na cijene robnih izvedenica;

(b) primjerenog smanjenja pozicije ili izloženosti nastale zaključenjem izvedenice iz stavka 1. točke (b) ovog članka;

(c) stanja iz kojeg može proizaći rizik regulatorne arbitraže iz stavka 3. točke (b) ovog članka.

Ti kriteriji i čimbenici uzimaju u obzir nacrt regulatornih tehničkih standarda iz članka 57. stavka 3.a Direktive 2014/65/EU i razlikuju između situacija u kojima ESMA poduzima mjere zbog toga što nadležno tijelo nije djelovalo i situacija u kojima se ESMA suočava s dodatnim rizikom s kojim se nadležno tijelo nije moglo suočiti u skladu s člankom 69. stavkom 2. točkama (j) ili (o) Direktive 2014/65/EU.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o osnivanju Agencije za suradnju energetske regulatora (SL L 211, 14.8.2009., str. 1.)

GLAVA VIII.

PRUŽANJE USLUGA I OBAVLJANJE AKTIVNOSTI DRUŠTAVA IZ TREĆIH ZEMALJA PUTEM PODRUŽNICE ILI BEZ NJE, KOJA DJELUJU U SKLADU S ODLUKOM O JEDNAKOVRIJEDNOSTI**Članak 46.****Opće odredbe**

1. Društvo iz treće zemlje može pružati investicijske usluge ili obavljati investicijske aktivnosti s pomoćnim aktivnostima ili bez njih kvalificiranim nalogodavateljima i profesionalnim ulagateljima u smislu odjeljka I. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU osnovanim diljem Unije bez osnivanja podružnice samo ako je registrirano u registru društava iz trećih zemalja koji vodi ESMA u skladu s člankom 47.

2. ESMA unosi u registar društvo iz treće zemlje koje je zatražilo odobrenje za pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti diljem Unije u skladu sa stavkom 1. samo ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- (a) Komisija je donijela odluku u skladu s člankom 47. stavkom 1.;
- (b) društvo ima odobrenje za pružanje investicijskih usluga ili aktivnosti koje želi pružati u Uniji u nadležnosti prema mjestu gdje se nalazi njegova središnja uprava i podliježe djelotvornom nadzoru i provedbi čime se osigurava potpuno poštovanje zahtjeva koji se primjenjuju u toj trećoj zemlji;
- (c) sporazumi o suradnji uspostavljeni su u skladu sa člankom 47. stavkom 2.;

3. Ako je društvo iz treće zemlje registrirano u skladu s ovim člankom, države članice ne smiju nametnuti nikakve dodatne uvjete društvu iz treće zemlje u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Uredbom ili Direktivom 2014/65/EU i jednako tako ne smiju staviti društva iz trećih zemalja u povoljniji položaj od društava iz Unije.

4. Društvo iz treće zemlje iz stavka 1. dostavlja svoj zahtjev ESMA-i nakon što je Komisija donijela odluku iz članka 47. kojom se utvrđuje da je pravni i nadzorni okvir treće zemlje u kojem društvo iz treće zemlje ima odobrenje za rad istovjetan zahtjevima opisanim u članku 47. stavku 1.

Društvo iz treće zemlje koje podnosi zahtjev ESMA-i daje sve informacije potrebne za njegovu registraciju. U roku od 30 radnih dana od primitka zahtjeva ESMA ocjenjuje je li zahtjev potpun. Ako zahtjev nije potpun, ESMA utvrđuje rok u kojem društvo iz treće zemlje koje podnosi zahtjev treba dostaviti dodatne informacije.

Odluka o registraciji temelji se na uvjetima utvrđenima u stavku 2.

U roku od 180 radnih dana od predaje potpunog zahtjeva, ESMA u pisanom obliku s potpuno obrazloženim objašnjenjem obavješćuje društvo iz treće zemlje koje podnosi zahtjev a je li registracija dozvoljena ili odbijena.

Države članice mogu dopustiti društvima iz treće zemlje pružanje investicijskih usluga ili obavljanje investicijskih aktivnosti zajedno s pomoćnim uslugama kvalificiranim nalogodavateljima i profesionalnim ulagateljima u smislu odjeljka I. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU na njihovim državnim područjima u skladu s nacionalnim pravom, ako ne postoji odluka Komisije u skladu s člankom 47. točkom 1. ili ako takva odluka više nije na snazi.

5. Društvo iz treće zemlje koje pruža usluge u skladu s ovim člankom prije nego što pruži bilo kakve investicijske usluge obavješćuje klijente koji su osnovani u Uniji da nisu ovlašteni pružati usluge klijentima koji nisu prihvatljive druge ugovorne strane i profesionalnim ulagateljima u smislu odjeljka I. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU i da ne podliježu nadzoru u Uniji. Navode ime i adresu nadležnog tijela odgovornog za nadzor u trećoj zemlji.

Informacije iz prvog podstavka dostavljaju se u pisanom obliku i na istaknut način.

Države članice osiguravaju da se ovaj članak ne primjenjuje na pružanje investicijskih usluga ili aktivnosti od strane društva iz treće zemlje, kada kvalificirani nadgledatelj ili profesionalni ulagatelj u smislu odjeljka I. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU koji ima poslovni nastan ili koji se nalazi u Uniji, isključivo na svoju inicijativu zatraži pružanje takve usluge ili aktivnosti od strane društva iz treće zemlje uključujući odnos koji je u posebnoj vezi s pružanjem te usluge ili aktivnosti. Inicijative tih klijenata ne daju društvu iz treće zemlje pravo da tome pojedincu nudi nove kategorije investicijskih proizvoda ili usluga.

6. Društva iz trećih zemalja koja pružaju usluge ili obavljaju aktivnosti u skladu s ovim člankom prije pružanja bilo kakve usluge ili obavljanja bilo kakve aktivnosti u vezi s klijentom koji ima poslovni nastan u Uniji ponudit će da bilo kakve sporove koji se odnose te usluge i aktivnosti predaju u nadležnost sudu ili arbitražnom sudu u nekoj od država članica.

7. ESMA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojima se navode informacije koje društvo iz treće zemlje koje podnosi zahtjev mora dostaviti ESMA-i u svojem zahtjevu za registraciju u skladu sa stavkom 4. i format informacija koje treba dostaviti u skladu sa stavkom 5.

ESMA Komisiji dostavlja nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 3. srpnja 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 47.

Odluka o jednakovrijednosti

1. Komisija može donijeti odluku u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 51. stavka 2. u vezi s trećom zemljom ako pravni i nadzorni aranžmani te treće zemlje osiguravaju da društva kojima je izdano odobrenje za rad u toj trećoj zemlji ispunjavaju pravno obvezujuće uvjete koji imaju učinke jednakovrijedne uvjetima iz ove Uredbe, Direktive (EU) br. 2013/36/EU i Direktive 2014/65/EU i njihovih provedbenih mjera usvojenih u skladu s ovom Uredbom i tim direktivama te ako pravni okvir te treće zemlje pruža učinkovit jednakovrijedan sustav za priznavanje investicijskih društava koja su odobrenje za rad dobila od pravnih sustava treće zemlje.

Može se smatrati da bonitetni okvir i okvir poslovnog ponašanja treće zemlje ima jednakovrijedan učinak ako taj okvir zadovoljava sljedeće uvjete:

- (a) društva koja pružaju investicijske usluge i aktivnosti u tim trećim zemljama podliježu odobrenju za rad te neprekidnom djelotvornom nadzoru i provedbi;
- (b) društva koja pružaju investicijske usluge i aktivnosti u tim trećim zemljama ispunjavaju uvjete adekvatnosti kapitala i odgovarajućih zahtjeva koji se primjenjuju na dioničare i članove njihovog upravljačkog tijela;
- (c) društva koja pružaju investicijske usluge i aktivnosti ispunjavaju odgovarajuće organizacijske uvjete u području unutarnjih kontrolnih funkcija;
- (d) društva koja pružaju investicijske usluge i aktivnosti podliježu odgovarajućim pravilima poslovnog ponašanja;
- (e) osigurava transparentnost i integritet tržišta sprečavanjem zlouporabe tržišta u obliku trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipuliranja tržištem

2. ESMA utvrđuje aranžmane za suradnju s relevantnim nadležnim tijelima trećih zemalja čiji pravni i nadzorni okviri nisu priznati stvarno jednakovrijednima u skladu sa stavkom 1. Takvim aranžmanima određuje se barem sljedeće:

- (a) mehanizam razmjene informacija između ESMA-e i relevantnih nadležnih tijela, uključujući pristup informacijama koje traži ESMA vezanima uz društva koja nisu iz Unije, a imaju odobrenje za rad u trećim zemljama;
- (b) mehanizam brzog obavješćivanja ESMA-e ako nadležno tijelo treće zemlje smatra da društvo iz treće zemlje koje nadzire, a ESMA ga je upisala u registar iz članka 48., krši uvjete pod kojima je dano odobrenje za rad ili drugi propis kojeg je obavezan poštovati;
- (c) postupke koji se odnose na koordiniranje nadzornih aktivnosti, uključujući, kada je to primjereno, neposredne nadzore.

3. Društvo iz treće zemlje osnovano u državi čiji se pravni i nadzorni okvir smatraju stvarno jednakovrijednim u skladu sa stavkom 1. koje ima odobrenje za rad u skladu s člankom 39. Direktive 2014/65/EU može sukladno odobrenju za rad pružati usluge i aktivnosti kvalificiranim nalogodavateljima i profesionalnim ulagateljima u smislu odjeljka I. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU u drugim državama članicama Unije bez osnivanja novih podružnica. U tu svrhu, ono se usklađuje sa zahtjevima za informacijama za prekogranično pružanje usluga i aktivnosti u članku 34. Direktive 2014/65/EU.

Podružnica i dalje podliježe nadzoru države članice u kojoj je osnovana u skladu s člankom 39. Direktive 2014/65/EU. Međutim, i ne dovodeći u pitanje obveze suradnje utvrđene Direktivom 2014/65/EU, nadležno tijelo države članice u kojoj je osnovana podružnica i nadležno tijelo države članice domaćina mogu sklopiti razmjerne sporazume o suradnji kako bi osigurali da podružnica društva iz treće zemlje koja pruža investicijske usluge unutar Unije pruža odgovarajuću razinu zaštite ulagatelja.

4. Društvo iz treće zemlje više ne može koristiti prava iz članka 46. stavka 1. ako Komisija donese odluku u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 51. stavka 2. povlačeći svoju odluku iz stavka 1. ovog članka u odnosu na tu treću zemlju.

Članak 48.

Registar

ESMA vodi registar društava iz trećih zemalja koja imaju dozvolu za pružanje investicijskih usluga ili vršenje investicijskih aktivnosti u Uniji u skladu s člankom 46. Registar je javno dostupan na internetskoj stranici ESMA-e i sadrži informacije o uslugama i aktivnostima koje društva iz trećih zemalja smiju ili obavljati te podatke o nadležnom tijelu odgovornom za provođenje nadzora u trećoj zemlji.

Članak 49.

Oduzimanje registracije

1. ESMA oduzima registraciju društva iz treće zemlje iz registra ustrojenog u skladu s člankom 48. u sljedećim slučajevima:

- (a) kada ESMA na osnovi dokumentiranih dokaza ima dobro utemeljene razloge vjerovati da društvo iz treće zemlje prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti u Uniji djeluje na način koji očito šteti interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržišta; ili
- (b) kada ESMA na osnovi dokumentiranih dokaza ima dobro utemeljene razloge vjerovati da društvo iz treće zemlje prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti u Uniji djeluje na način koji ozbiljno krši odredbe koje su na njega primjenjive u trećoj zemlji i na temelju kojih je Komisija donijela odluku u skladu s člankom 47. stavkom 1.;

- (c) kada je ESMA uputila predmet nadležnom tijelu treće zemlje i to nadležno tijelo treće zemlje nije poduzelo odgovarajuće mjere potrebne za zaštitu ulagatelja i urednog funkcioniranja tržišta u Uniji ili nije dokazalo da dotično društvo iz treće zemlje usklađeno sa zahtjevima koje se na njega primjenjuju u trećoj zemlji; te ako
- (d) kada je ESMA nadležno tijelo treće zemlje obavijestila o svojoj namjeri oduzimanja registracije društva iz treće zemlje najmanje 30 dana prije oduzimanja registracije.
2. ESMA bez odgode obavješćuje Komisiju o svakoj mjeri donesenoj u skladu sa stavkom 1. te svoju odluku objavljuje na svojoj internetskoj stranici.
3. Komisija ocjenjuje nastavljaju li u odnosu na dotičnu treću zemlju važiti uvjeti pod kojima je donesena odluka u skladu s člankom 47. stavkom 1.

GLAVA IX.

DELEGIRANI I PROVEDBENI AKTI

POGLAVLJE 1.

Delegirani akti

Članak 50.

Izvršavanje ovlasti delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 1. stavka 9., članka 2. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 15. stavka 5., članka 17. stavka 3., članka 19. stavka 2. i 3., članka 31. stavka 4., članka 40. stavka 8., članka 41. stavka 8., članka 42. stavka 7., članka 45. stavka 10. i članka 52. stavka 10. i 12. dodjeljuje se na neodređeno vrijeme počevši od 2. srpnja 2014.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 1. stavka 9., članka 2. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 15. stavka 5., članka 17. stavka 3., članka 19. stavka 2. i 3., članka 31. stavka 4., članka 40. stavka 8., članka 41. stavka 8., članka 42. stavka 7., članka 45. stavka 10. i članka 52. stavka 10. i 12. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji datum koji je naveden u odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen na temelju članka 1. stavka 9., članka 2. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 15. stavka 5., članka 17. stavka 3., članka 19. stavka 2. i 3., članka 31. stavka 4., članka 40. stavka 8., članka 41. stavka 8., članka 42. stavka 7., članka 45. stavka 10. i članka 52. stavka 10. ili 12. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu u Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

POGLAVLJE 2.

Provedbeni akti

Članak 51.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Europski odbor za vrijednosne papire koji je osnovan Odlukom Komisije 2001/528/EZ ⁽¹⁾. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

GLAVA X.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 52.

Izvješća i preispitivanje

1. Do 3. ožujka 2019. Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o praktičnom učinku obveze transparentnosti utvrđene prema člancima 3. do 13., a posebice o učinku mehanizma najvećeg volumena iz članka 5., uključujući o troškovima trgovanja za kvalificirane nalogodavatelje i profesionalne ulagatelje te o dionicama malih i srednjih društava, kao i o njegovoj učinkovitosti u osiguravanju da korištenje relevantnih izuzeća ne šteti formiranju cijena, o tome kako svaki mehanizam za izricanje sankcija za kršenja najvećeg volumena može djelovati te o primjeni i daljnjoj primjerenosti izuzeća za obveze transparentnosti prije trgovanja utvrđenih u skladu s člancima 4. stavkom 2. i 3. i člankom 9. stavkom 2. do 5.
2. Izvješće iz stavka 1. uključuje utjecaj koji na europska tržišta vlasničkih vrijednosnih papira ima uporaba izuzeća prema članku 4. stavku 1. točki (a) i točki (b) podtočki i. te uporaba mehanizma najvećeg volumena prema članku 5., s posebnim naglaskom na:
 - (a) razinu i sklonost trgovanje u sustavu na temelju naloga unutar Unije od uvođenja ove Uredbe;
 - (b) utjecaj na ponuđeni transparentni kotirani raspon cijena prije trgovanja;
 - (c) utjecaj na dubinu likvidnosti vidljivih knjiga narudžbi;
 - (d) utjecaj na konkurenciju i na ulagatelje diljem Unije;
 - (e) utjecaj na trgovanje dionicama malih i srednjih društava;
 - (f) razvoj na međunarodnoj razini i rasprave s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama.
3. Ako se izvješćem utvrdi da uporaba izuzeća prema članku 4. stavku 1. točki (a) i točki (b) podtočki i. šteti formiranju cijena ili trgovanju dionicama malih i srednjih društava, Komisija prema potrebi sastavlja prijedloge, uključujući izmjene ove Uredbe, s obzirom na uporabu tih izuzeća. Takvi prijedlozi uključuju procjenu utjecaja predloženih izmjena te uzimaju u obzir ciljeve ove Uredbe i učinke na poremećaje na tržištu i tržišno natjecanje, kao i mogući utjecaj na ulagatelje u Uniji.
4. Do 3. ožujka 2019. Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o funkcioniranju članka 26., uključujući informacije o tome je li se sadržajem i formatom primljenih izvješća o transakcijama koja su razmijenila nadležna tijela omogućilo sveobuhvatno praćenje aktivnosti investicijskih društava u skladu s člankom 26 stavkom 1. Komisija može predložiti bilo kakve prikladne prijedloge, uključujući one kojima bi se o

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2001/528/EZ od 6. lipnja 2001. o osnivanju Europskog odbora za vrijednosne papire (SL L 191, 13.7.2001., str. 45.).

transakcijama podnosilo izvješće sustavu koji bi imenovala ESMA, a ne nadležnim tijelima, čime bi se relevantnim nadležnim tijelima omogućio pristup informacijama iz tog izvješća u skladu s ovim člankom u svrhu ove Uredbe i Direktive 2014/65/EU i otkrivanja trgovanja na temelju povlaštenih informacija i zlouporabe tržišta u skladu s Uredbom (EU) br. 596/2014.

5. Do 3. ožujka 2019. Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om, podnosi Vijeću i Parlamentu izvješće o prikladnim rješenjima za smanjenje asimetričnosti informacija između sudionika na tržištu, kao i sredstava uz pomoć kojih bi regulatori mogli bolje pratiti aktivnosti procjene cijena na mjestima trgovanja. To izvješće barem ocjenjuje ostvarivost razvoja europskog sustava konsolidiranih procjena najboljih kupovnih i prodajnih cijena radi ispunjenja tih ciljeva.

6. Do 3. ožujka 2019. Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o učinjenom napretku prema prijenosu trgovanja standardiziranih izvedenica OTP na burze ili elektroničke trgovinske platforme prema člancima 25. i 28.

7. Do 3. srpnja 2019. Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o razvoju cijena za podatke o transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja od uređenih tržišta, MTP-ova, OTP-ova, APA-a i CTP-ova.

8. Do 3. srpnja 2019. Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o pregledu odredbi o međudjelovanju iz članka 36. ove Uredbe i članka 8. Uredbe (EU) br. 648/2012.

9. Do 3. srpnja 2019. Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o pregledu odredbi o primjeni članaka 35. i 36. ove Uredbe i članaka 7. i 8. Uredbe (EU) br. 648/2012.

Do 3. srpnja 2021. Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o primjeni članka 37.

10. Do 3. srpnja 2019. Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o utjecaju članaka 35. i 36. ove uredbe na središnje druge ugovorne strane koje su tek uspostavljene i imaju odobrenje za rad kao središnja druga ugovorna strana iz članka 35. stavka 5. i mjesta trgovanja blisko povezana s tim središnjim drugim ugovornim stranama te o tome produljuje li se prijelazni režim iz članka 35. stavka 5., procjenjujući moguće koristi koje potrošačima može donijeti unapređenje tržišnog natjecanja i stupanj izbora dostupan sudionicima na tržištu protiv mogućeg nerazmjernog učinka tih odredbi na središnje druge ugovorne strane koje su tek uspostavljene i koje imaju odobrenje za rad te ograničenja pristupa globalnim središnjim drugim ugovornim stranama i nesmetanom funkcioniranju tržišta za lokalne sudionike na tržištu.

Podložno zaključcima ovog izvješća, Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 50. radi produljenja prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 35. stavkom 5. za najviše 30 mjeseci.

11. Do 3. srpnja 2019. Komisija, nakon savjetovanja s ESMA-om, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o tome je li prag utvrđen člankom 36. stavkom 5. i dalje odgovarajući i ostaju li mehanizmi izuzeća dostupni u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi.

12. Do 3. srpnja 2016., na temelju procjene rizika koje je provela ESMA savjetujući se s ESRB-om, Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, procjenjujući potrebu za privremenim isključenjem izvedenica kojima se trguje na burzi iz područja primjene stavaka 35. i 36. Ovo izvješće u obzir uzima rizike, ako postoje, koji proizlaze iz odredbi otvorenog pristupa povezanih s izvedenicama kojima se trguje na burzi za opću stabilnost i uredno funkcioniranje financijskih tržišta diljem Unije.

Podložno zaključcima ovog izvješća, Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 50. za isključenje izvedenica kojima se trguje na burzi iz područja primjene članaka 35. i 36. na najviše trideset mjeseci nakon 3. siječnja 2017.

Članak 53.

Izmjena Uredbe (EU) br. 648/2012

Uredba (EU) br. 648/2012 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 5. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Pri sastavljanju nacrtu regulatornih tehničkih standarda prema ovom stavku, ESMA ne dovodi u pitanje prijelazne odredbe u pogledu ugovora o izvedenicama u području energije iz C6 kako je utvrđeno člankom 95. Direktive 2014/65/EU (*).

(*) Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).”

2. Članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Središnja druga ugovorna strana koja ima odobrenje za rad za obavljanje poravnanja ugovora o OTC izvedenicama prihvaća obavljati poravnanje takvih ugovora na nediskriminirajućoj i transparentnoj osnovi, bez obzira na mjesto trgovanja. Time se osobito osigurava da mjesto trgovanja ima pravo na nediskriminirajuće postupanje u pogledu toga kako se postupa s ugovorima kojima se trguje na tom mjestu trgovanja u smislu:

(a) zahtjeva za instrumente osiguranja i netiranje ekonomski jednakovrijednih ugovora, pri čemu uključenje takvih ugovora u konačno netiranje i ostale postupke netiranja središnje druge ugovorne strane na temelju primjenjivog stečajnog prava ne bi ugrozilo nesmetano i uredno funkcioniranje, valjanost i/ili izvršivost tih postupaka; i

(b) međusobnog kolateraliziranja s povezanim ugovorima koji se poravnavaju kod iste središnje druge ugovorne strane prema modelu rizika koji ispunjava uvjete iz članka 41.

Središnja druga ugovorna strana može tražiti da mjesto trgovanja ispunjava operativne i tehničke zahtjeve koje određuje središnja druga ugovorna strana, uključujući zahtjeve koji se odnose na upravljanje rizicima.”

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„6. Uvjeti iz stavka 1. o nediskriminirajućem postupanju u pogledu toga kako se tretiraju ugovori kojima se trguje na tom mjestu trgovanja s obzirom na zahtjeve za instrumente osiguranja i netiranje ekonomski jednakovrijednih ugovora i međusobno kolateraliziranje s povezanim ugovorima koji se poravnavaju kod iste središnje druge ugovorne strane nadalje se utvrđuju tehničkim standardima usvojenima u skladu s člankom 35. stavkom 6. točkom (e) Uredbe (EU) br. 600/2014 (*).”

3. U članku 81. stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:

„Trgovinski repozitorij prenosi podatke nadležnim tijelima u skladu sa zahtjevima prema članku 26. Uredbe (EU) br. 600/2014 (*).”

(*) Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

Članak 54.

Prijelazne odredbe

1. Društva iz trećih zemalja mogu nastaviti pružati usluge i aktivnosti u državama članicama u skladu s njihovim nacionalnim sustavima do tri godine nakon što Komisija usvoji odluku u vezi s relevantnom trećom zemljom u skladu s člankom 47.

2. Ako Komisija procijeni da ne postoji potreba za isključenjem izvedenica kojima se trguje na burzi iz područja primjene članka 35. i 36. u skladu s člankom 52. stavkom 12., središnja druga ugovorna strana ili mjesto trgovanja mogu, prije početka primjene ove Uredbe, od svojeg nadležnog tijela zatražiti odobrenje izuzeća iz prijelaznog aranžmana. Nadležno tijelo, uzimajući u obzir rizike koji proizlaze iz primjene prava pristupa prema člancima 35. i 36. u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi za uredno funkcioniranje relevantne središnje druge ugovorne strane ili mjesta trgovanja, može donijeti odluku da se članci 35. ili 36. ne primjenjuju na relevantnu središnju drugu ugovornu stranu ili mjesto trgovanja, u skladu s izvedenicama kojima se trguje na burzi, za prijelazno razdoblje do 3. srpnja 2019. Ako se odobri takvo prijelazno razdoblje, središnja druga ugovorna strana ili mjesto trgovanja ne može koristiti prava pristupa iz članka 35. ili 36. u vezi s izvedenicama kojima se trguje na burzi za vrijeme trajanja tog prijelaznog razdoblja. Nadležno tijelo obavješćuje ESMU-u, a u slučaju središnje druge ugovorne strane kolegij nadležnih tijela za tu središnju drugu ugovornu stranu o odobrenju prijelaznog razdoblja.

Kada je središnja druga ugovorna strana za koju je odobren prijelazni režim blisko povezana s jednim ili više mjesta trgovanja, ta mjesta trgovanja nemaju prava pristupa prema člancima 35. ili 36. u odnosu na izvedenice kojima se trguje na burzi za trajanje tog prijelaznog razdoblja.

Kada je mjesto trgovanja za koje je odobren prijelazni režim blisko povezan s jednom ili više središnjih drugih ugovornih strana, te središnje druge ugovorne strane nemaju prava pristupa prema člancima 35. ili 36. u odnosu na izvedenice kojima se trguje na burzi za trajanje tog prijelaznog razdoblja.

Članak 55.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova Uredba primjenjuje se od 3. siječnja 2017.

Neovisno o drugom stavku, članak 1. stavci 8. i 9., članak 2. stavak 2., članak 5. stavci 6. i 9., članak 7. stavak 2., članak 9. stavak 5., članak 11. stavak 4., članak 12. stavak 2., članak 13. stavak 2., članak 14. stavak 7., članak 15. stavak 5., članak 17. stavak 3., članak 19. stavak 2. i 3., članak 20. stavak 3., članak 21. stavak 5., članak 22. stavak 4., članak 23. stavak 3., članak 25. stavak 3., članak 26. stavak 9., članak 27. stavak 3., članak 28. stavak 4., članak 28. stavak 5., članak 29. stavak 3., članak 30. stavak 2., članak 31. stavak 4., članak 32. stavci 1. i 6., članak 33. stavak 2., članak 35. stavak 6., članak 36. stavak 6., članak 37. stavak 4., članak 38. stavak 3., članak 40. stavak 8., članak 41. stavak 8., članak 42. stavak 7., članak 45. stavak 10., članak 46. stavak 7., članak 47. stavci 1. i 4. članak 52. stavci 10. i 12. te članak 54. stavak 1. primjenjuju se odmah nakon stupanja na snagu ove Uredbe.

Neovisno o drugom stavku, članak 37. stavci 1., 2. i 3. primjenjuju se od 3. siječnja 2019.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. svibnja 2014.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

D. KOURKOULAS